

DIREKTYVOS

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA 2009/28/EB

2009 m. balandžio 23 d.

dėl skatinimo naudoti atsinaujinančių išteklių energiją, iš dalies keičianti bei vėliau panaikinanti Direktyvas 2001/77/EB ir 2003/30/EB

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 175 straipsnio 1 dalį ir 95 straipsnį, susijusį su šios direktyvos 17, 18 ir 19 straipsniais,

atsižvelgdami į Komisijos pasiūlymą,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽¹⁾,

atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę ⁽²⁾,

laikydami Sutarties 251 straipsnyje nustatytos tvarkos ⁽³⁾,

kadangi:

- (1) Energijos vartojimo Europoje valdymas ir didesnis atsinaujinančių išteklių energijos naudojimas bei energijos taupymas ir didesnis energijos vartojimo efektyvumas yra vienos iš svarbių priemonių, reikalingų sumažinti išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį ir įvykdyti Jungtinių Tautų bendrosios klimato kaitos konvencijos Kioto protokolą ir kitus Bendrijos bei tarptautinius įsipareigojimus mažinti išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį ir po 2012 m., dalių. Tiems veiksniams taip pat tenka svarbus vaidmuo skatinant energijos tiekimo saugumą, technologijų plėtrą, naujoves ir užtikrinant užimtumo bei regioninės plėtros galimybes, ypač kaimo ir atskirtose vietovėse.
- (2) Daugiau tobulesnių technologijų, paskatų plėsti viešojo transporto tinklą ir juo naudotis, didesnis technologijų, kurias taikant taupoma energija, naudojimas ir atsinaujinančių išteklių energijos naudojimas transporte yra keletas iš

veiksmingiausių priemonių, kuriomis Bendrija gali sumažinti savo transporto sektoriaus, kuriame energijos tiekimo saugumo problema opiausia, priklausomybę nuo naftos importo ir daryti įtaką transporto kuro rinkai.

- (3) Pripažinta, kad naujovių diegimas ir tvari bei konkurencinga energetikos politika gali skatinti ekonomikos augimą. Energijos gamyba iš atsinaujinančių išteklių dažnai priklauso nuo vietos ar regioninių mažųjų ir vidutinių įmonių (M-V). Svarbios yra valstybėse narėse ir jų regionuose atsirandančios ekonomikos augimo ir užimtumo didinimo galimybės dėl to, kad regiono ir vietos lygmenimis investuojama į energijos gamybą iš atsinaujinančių išteklių. Todėl Komisija ir valstybės narės turėtų pritarti nacionalinėms ir regioninėms šių sričių plėtros priemonėms, skatinti vietos ir regioninius plėtros projektų vykdytojus keistis su atsinaujinančių išteklių energijos gamyba susijusia pažangiąja patirtimi ir skatinti naudoti šios srities struktūrinių fondų lėšas.
- (4) Sudarant palankias sąlygas atsinaujinančių energijos išteklių rinkos vystymuisi, reikia atsižvelgti į palankų poveikį regionų ir vietos plėtros galimybėms, eksporto perspektyvoms, socialinei sanglaidai ir užimtumui, ypač MVĮ ir nepriklausomų energijos gamintojų atžvilgiu.
- (5) Siekiant sumažinti Bendrijoje išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį ir sumažinti jos priklausomybę nuo energijos importo, reikėtų atsinaujinančių išteklių energijos plėtojimą glaudžiai susieti su didesniu energijos naudojimo efektyvumu.
- (6) Reikėtų remti decentralizuotos gamybos iš atsinaujinančių išteklių energijos technologijas parodomuoju ir pateikimo į rinką etapais. Perėjus prie decentralizuotos energijos gamybos būtų gauta įvairiapusės naudos, įskaitant vietinių energijos išteklių naudojimą, vietos energijos tiekimo saugumo padidėjimą, transportavimo atstumo sutrumpėjimą ir mažesnius energijos perdavimo nuostolius. Tokiu decentralizavimu taip pat būtų prisidedama prie bendruomenės vystymosi ir sanglaudos, nes būtų sudaroma galimybių gauti pajamų ir vietos lygmeniu sukuriama darbo vietų.

⁽¹⁾ OL C 77, 2009 3 31, p. 43.

⁽²⁾ OL C 325, 2008 12 19, p. 12.

⁽³⁾ 2008 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento nuomonė (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje) ir 2009 m. balandžio 6 d. Tarybos sprendimas.

- (7) 2001 m. rugsėjo 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2001/77/EB dėl elektros, pagamintos iš atsinaujinančių energijos išteklių, skatinimo elektros energijos vidaus rinkoje ⁽¹⁾ ir 2003 m. gegužės 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2003/30/EB dėl skatinimo naudoti biokurą ir kitą atsinaujinančių kurą transporte ⁽²⁾ buvo pateiktos įvairių atsinaujinančių išteklių energijos rūšių apibrėžtys. 2003 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2003/54/EB dėl elektros energijos vidaus rinkos bendrųjų taisyklių ⁽³⁾ pateiktos elektros energijos sektoriaus apibrėžtys. Teisinio saugumo ir aiškumo sumetimais šioje direktyvoje vartotinos tos pačios ar panašios apibrėžtys.
- (8) Remiantis 2007 m. sausio 10 d. Komisijos komunikatu „Atsinaujinančių energijos išteklių planas. Atsinaujinančių išteklių energija 21 amžiuje: tvaresnės ateities kūrimas“, bendras atsinaujinančių išteklių energijos 20 % planinis rodiklis ir atsinaujinančių išteklių energijos transporte 10 % planinis rodiklis yra tinkami bei pasiekiami tikslai, o sistema, pagal kurią nustatomi privalomi planiniai rodikliai, verslo bendruomenei turėtų suteikti ilgalaikio stabilumo, kurio jai reikia užtikrinant tvarias atsinaujinančių išteklių energijos sektoriaus investicijas, dėl kurių mažėtų priklausomybė nuo importuoto iškastinio kuro ir būtų įdiegiama daugiau naujų energetikos srities technologijų. Šie planiniai rodikliai patvirtinti siekiant tikslo iki 2020 m. 20 % padidinti energijos vartojimo efektyvumą, kuris nustatytas 2006 m. spalio 19 d. Komisijos komunikate „Efektyvus energijos vartojimo veiksmų planas: išnaudoti potencialą“, kuriam pritarė 2007 m. kovo mėn. Europos Vadovų Taryba ir Europos Parlamentas savo 2008 m. sausio 31 d. rezoliucijoje dėl to veiksmų plano.
- (9) 2007 m. kovo mėn. posėdžiavusi Europos Vadovų Taryba dar kartą patvirtino Bendrijos įsipareigojimą ir po 2010 m. visos Bendrijos mastu plėtoti atsinaujinančių išteklių energiją. Ji patvirtino, kad atsinaujinančių išteklių energija iki 2020 m. turi sudaryti 20 % bendro suvartojamo Bendrijos energijos kiekio, o visos valstybės narės, veikiančios efektyviai, turi pasiekti, kad iki 2020 m. biodegalai sudarytų 10 % transporte suvartojamo benzino ir dyzelino kiekio. Ji taip pat nurodė, kad gali būti nustatyta, kad biodegalų planinis rodiklis būtų privalomas, jei tik gamyba bus tvari, antrosios kartos biodegalai taps komerciškai prieinamais, o 1998 m. spalio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 98/70/EB dėl benzino ir dyzelinių degalų (dyzelino) kokybės ⁽⁴⁾ bus iš dalies pakeista, kad būtų galima pasiekti tinkamą įvairių rūšių degalų maišymo lygį. 2008 m. kovo mėn. Europos Vadovų Taryba pakartojo, kad būtina parengti bei taikyti biodegalams taikomus veiksmingus tvarumo kriterijus ir užtikrinti, kad prekyboje atsirastų antros kartos biodegalai. 2008 m. birželio mėn. Europos Vadovų Taryba dar kartą svarstė tvarumo kriterijų bei antros kartos biodegalų naudojimo plėtojimo klausimus ir pabrėžė, kad būtina įvertinti galimą biodegalų gamybos poveikį maistui skirtiems žemės ūkio produktams bei prirėkus imtis veiksmų trūkumams pašalinti. Ji taip pat pareiškė, kad reikėtų tęsti biodegalų gamybos ir naudojimo pasekmių aplinkos ir socialinėje srityse vertinimą.
- (10) Europos Parlamentas savo 2007 m. rugsėjo 25 d. rezoliucijoje dėl atsinaujinančių išteklių energijos plano Europoje ⁽⁵⁾ nurodė, kaip svarbu Bendrijos ir valstybių narių lygmeniu nustatyti atsinaujinančių išteklių energijos planinius rodiklius ir paragino Komisiją iki 2007 m. pabaigos pateikti pasiūlymą dėl atsinaujinančių išteklių energijos teisinės bazės.
- (11) Būtina nustatyti skaidrias ir aiškias atsinaujinančių išteklių energijos dalies apskaičiavimo ir tų išteklių nustatymo taisykles. Šiuo atveju turėtų būti įtraukta energija, esanti vandenynuose ir kituose vandens telkiniuose bangų, vandens srovių, potvynių, vandenyno terminės energijos gradientų ar druskingumo gradientų pavidalu.
- (12) Atsižvelgiant į dideles galimybes mažinti šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį, žemės ūkio atliekų, pvz., mėšlo, sruvų ir kitų gyvulinės ir organinės kilmės atliekų, naudojimas biodujų gamybai duoda didelės naudos aplinkai gaminant šilumą ir elektros energiją bei biodegalus. Dėl decentralizuoto pobūdžio ir regioninės investavimo struktūros biodujų gamybos įrenginiai gali turėti lemiamos įtakos kaimo vietovių tvariai plėtrai ir atverti ūkininkams naujas galimybes gauti pajamų.
- (13) Atsižvelgiant į Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos pozicijas, reikėtų iki 2020 m. nustatyti Bendrijoje suvartojamos energijos kiekio privalomus nacionalinius planinius rodiklius, atitinkančius 20 % atsinaujinančių išteklių energijos ir 10 % atsinaujinančių išteklių energijos transporto sektoriuje.
- (14) Pagrindinė privalomų nacionalinių planinių rodiklių paskirtis – investuotojams suteikti tikrumo ir skatinti, kad būtų nuolat plėtojamos technologijos, kurias naudojant energija gaminama iš visų rūšių atsinaujinančių išteklių. Todėl sprendimo dėl to, ar planinis rodiklis yra privalomas, negalima atidėti iki atitinkamo įvykio ateityje.

⁽¹⁾ OL L 283, 2001 10 27, p. 33.

⁽²⁾ OL L 123, 2003 5 17, p. 42.

⁽³⁾ OL L 176, 2003 7 15, p. 37.

⁽⁴⁾ OL L 350, 1998 12 28, p. 58.

⁽⁵⁾ OL C 219 E, 2008 8 28, p. 82.

- (15) Kiekvienos valstybės narės įdirbis, atsinaujinančių išteklių energijos potencialas ir naudojamų energijos išteklių rūšys skiriasi. Todėl Bendrijos 20 % planinį rodiklį būtina išskaidyti į kiekvienai valstybei narei skirtus rodiklius, užtikrinant sąžiningą ir tinkamą paskirstymą, kuris būtų pagrįstas skirtingu valstybių narių įdirbiu ir galimybėmis, įskaitant tai, koks yra atsinaujinančių išteklių energijos panaudojimo lygis ir energijos balansas. Atliekant tokį išskaidymą, valstybėms narėms turėtų būti padalyta nustatyta bendra dalis, kuria turi padidėti atsinaujinančių išteklių energijos naudojimas, vienodai padidinant kiekvienos valstybės narės dalį, įvertintą pagal jų BVP ir pritaikytą taip, kad atsispindėtų jų pradinis įdirbis; apskaita vykdoma pagal bendrą galutinį suvartojamą energijos kiekį, atsižvelgiant į valstybių narių ankstesnes pastangas naudoti atsinaujinančių išteklių energiją.
- (16) Tuo tarpu transporto sektoriuje kiekvienai valstybei narei reikėtų nustatyti vienodą 10 % atsinaujinančių išteklių energijos planinį rodiklį, kad būtų užtikrinta transporto kuro specifikacijų atitiktis ir prieinamumas. Kadangi prekiauti transporto kuru nėra sunku, mažai atitinkamų išteklių atsargų turinčios valstybės narės biodegalų lengvai galės gauti iš kitur. Nors atsinaujinančių išteklių energijos naudojimo transporto sektoriuje planinį rodiklį Bendrijai būtų techniškai įmanoma įvykdyti panaudojant vien vidaus produkciją, tikėtina ir pageidautina, kad planinis rodiklis būtų faktiškai pasiektas derinant vidaus produkciją ir importą. Šiuo tikslu Komisija, atsižvelgdama, *inter alia*, į daugiašalių ir dvišalių derybų prekybos srityje plėtrą, į aplinkosaugos, socialinius ir ekonominius sumetimus bei į energijos tiekimo saugumą, turėtų stebėti biodegalų tiekimą Bendrijos rinkai ir, jei reikia, turėtų siūlyti atitinkamas priemones vidaus produkcijai ir importui tinkamai suderinti.
- (17) Energijos vartojimo efektyvumo gerinimas yra vienas iš svarbiausių Bendrijos tikslų, o siekis yra iki 2020 m. energijos vartojimo efektyvumą pagerinti 20 %. Tam siekiui kartu su esamais ir būsimais teisės aktais, įskaitant 2002 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2002/91/EB dėl pastatų energinio naudingumo ⁽¹⁾, 2005 m. liepos 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2005/32/EB, nustatančią ekologinio projektavimo reikalavimų energiją vartojantiems gaminiams nustatymo sistemą ⁽²⁾, ir 2006 m. balandžio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2006/32/EB dėl energijos galutinio vartojimo efektyvumo ir energetinių paslaugų ⁽³⁾, tenka esminis vaidmuo užtikrinant, kad klimato ir energetikos tikslai būtų pasiekiami mažiausiomis sąnaudomis; jie taip pat gali suteikti naujų galimybių Europos Sąjungos ekonomikai. Energijos vartojimo efektyvumo ir energijos taupymo politika yra vieni iš veiksmingiausių metodų, kuriais valstybės narės gali padidinti atsinaujinančių išteklių energijos procentinę dalį, taigi valstybės lengviau pasieks šioje direktyvoje nustatytus su atsinaujinančių išteklių energija susijusius bendrus planinius nacionalinius ir transporto rodiklius.
- (18) Pareiga pastebimai gerinti energijos vartojimo efektyvumą visuose sektoriuose, kad būtų geriau įgyvendinti su atsinaujinančių išteklių energijos naudojimu susiję planiniai rodikliai, išreikšti kaip bendro galutinio energijos suvartojimo procentinė dalis, teks valstybėms narėms. Poreikis užtikrinti energijos vartojimo efektyvumą transporto sektoriuje yra neatidėliotinas, nes tikėtina, kad, nuolat augant bendrai transportui reikalingos energijos paklausai, bus vis sunkiau pasiekti privalomą atsinaujinančių išteklių energijos naudojimo procentinę dalį. Todėl privalomas 10 % kiekio tikslas transportui, kurį turi pasiekti visos valstybės narės, turėtų būti apibrėžtas kaip transporto sektoriuje galutinai suvartojamos energijos dalis, kuri turi būti užtikrinta iš atsinaujinančių išteklių, o ne tik iš biodegalų.
- (19) Siekdamas užtikrinti, kad privalomi nacionaliniai bendri planiniai rodikliai būtų pasiekti, valstybės narės turėtų stengtis nustatyti indikatyvią trajektoriją, pagal kurią būtų galima siekti privalomų galutinių planinių rodiklių. Jos turėtų sudaryti nacionalinį atsinaujinančių išteklių energijos veiksmų planą, įskaitant informaciją apie sektorių planinius rodiklius, kartu atsižvelgdamos į tai, kad biomasė naudojama įvairiais tikslais ir kad todėl ypač svarbu mobilizuoti naujus biomasės išteklius. Be to, valstybės narės turėtų nustatyti priemones, kaip siekti tų planinių rodiklių. Kiekviena valstybė savo nacionaliniame atsinaujinančių išteklių energijos veiksmų plane apskaičiuodama bendrą galutinį savo numatomą suvartojamą energijos kiekį turėtų įvertinti, kiek energijos vartojimo efektyvumo ir energijos taupymo priemonės gali padėti siekti jos nacionalinių planinių rodiklių. Valstybės narės turėtų atsižvelgti į optimalų efektyvaus energijos vartojimo technologijų ir atsinaujinančių išteklių energijos derinimą.
- (20) Kad būtų galima pasinaudoti technologijų pažangos ir masto ekonomijos pranašumais, indikatyvioje trajektorijoje reikėtų atsižvelgti į galimybę, kad ateityje atsinaujinančių išteklių energijos naudojimas augs sparčiau. Todėl ypatingą dėmesį galima skirti sektoriams, kurie nepagrįstai kenčia dėl to, kad juos aplenkia technologinė pažanga ir masto ekonomija, ir todėl tebėra nepakankamai išplėtoti, bet kurie ateityje galėtų daug prisidėti prie 2020 m. planinių rodiklių įgyvendinimo.
- (21) Indikatyvios trajektorijos atskaitos taškas turėtų būti 2005 m., nes tai paskutiniai metai, kurių patikimais duomenimis apie nacionalinius atsinaujinančių išteklių energijos kiekius galima naudotis.

⁽¹⁾ OL L 1, 2003 1 4, p. 65

⁽²⁾ OL L 191, 2005 7 22, p. 29.

⁽³⁾ OL L 114, 2006 4 27, p. 64.

- (22) Siekiant šios direktyvos tikslų, būtina, kad Bendrija ir valstybės narės didelę finansinių išteklių dalį skirtų moksliniams tyrimams ir plėtrai, susijusiai su atsinaujinančių išteklių energijos technologijomis. Visų pirma, Europos naujovių ir technologijos institutas turėtų teikti išskirtinę pirmenybę atsinaujinančių išteklių energijos technologijų moksliniams tyrimams ir plėtrai.
- (23) Valstybės narės gali skatinti regionų ir vietos valdžios institucijas nusistatyti planinius rodiklius, kurie viršytų nacionalinius rodiklius, ir įtraukti regionų ir vietos valdžios institucijas į atsinaujinančių išteklių energijos nacionalinių veiksmų planų rengimo procesą ir į sąmoningumo apie atsinaujinančių išteklių energijos naudą ugdymo kampaniją.
- (24) Siekdamas visapusiškai išnaudoti su biomase susijusias galimybes, Bendrija ir valstybės narės turėtų skatinti, kad turimi medienos ištekliai būtų naudojami veiksmingiau ir kad būtų plėtojamos naujos miškininkystės sistemos.
- (25) Valstybių narių atsinaujinančių išteklių energijos potencialas yra skirtingas ir jos nacionaliniu lygmeniu naudoja įvairias paramos schemas atsinaujinančių išteklių energijai remti. Dauguma valstybių narių taiko paramos schemas, pagal kurias parama teikiama tik tai atsinaujinančių išteklių energijai, kuri gaminama jų teritorijoje. Kad nacionalinės paramos schemas tinkamai veiktų, itin svarbu, jog valstybės narės galėtų kontroliuoti nacionalinių paramos schemų poveikį ir sąnaudas, atsižvelgdamos į savo skirtingą potencialą. Viena iš pagrindinių priemonių šios direktyvos tikslui pasiekti yra nacionalinių paramos schemų tinkamo veikimo užtikrinimas pagal Direktyvą 2001/77/EB siekiant, kad būtų išsaugotas investuotojų pasitikėjimas, o valstybės narės, siekdamos įgyvendinti planinius rodiklius, galėtų parengti veiksmingas nacionalines priemones. Šia direktyva siekiama sudaryti palankesnes sąlygas tarpvalstybinei paramai, kuri teikiama atsinaujinančių išteklių energijai, nedarant poveikio nacionalinėms paramos schemoms. Ja nustatomi neprivalomi valstybių narių bendradarbiavimo mechanizmai, kuriais joms suteikiama galimybė susitarti, koku mastu viena valstybė narė remia energijos gamybą kitoje valstybėje narėje ir koku mastu energijos gamyba iš atsinaujinančių išteklių turėtų būti įskaitoma į vienos ar kitos valstybės narės bendrą nacionalinį planinį rodiklį. Siekiant užtikrinti abiejų planinių rodiklių įgyvendinimo priemonių, t. y. nacionalinių paramos schemų ir bendradarbiavimo mechanizmų, veiksmingumą, ypač svarbu, kad valstybės narės galėtų nuspręsti, ar jų nacionalinės paramos schemas taikomos atsinaujinančių išteklių energijai, pagamintai kitose valstybėse narėse, koku mastu jos taikomos, ir susitarti dėl to taikydamos šioje direktyvoje numatytus bendradarbiavimo mechanizmus.
- (26) Pageidautina, kad energijos kainose atsispindėtų energijos gamybos išorės sąnaudos, įskaitant, jei reikia, su aplinkos apsauga susijusias, socialines ir su sveikatos priežiūra susijusias sąnaudas.
- (27) Visuomenės parama būtina siekiant Bendrijos tikslų, susijusių su didesniu elektros energijos, pagamintos iš atsinaujinančių išteklių, naudojimu, visų pirma tol, kol vidaus rinkos elektros energijos kainose atsispindės visos naudojamų energijos išteklių su aplinkos apsauga susijusios ir socialinės sąnaudos bei gaunama nauda.
- (28) Bendrija ir valstybės narės turėtų stengtis sumažinti bendrą suvartotos energijos kiekį transporto sektoriuje ir šiame sektoriuje padidinti energijos vartojimo efektyvumą. Pagrindinės priemonės siekiant sumažinti suvartotos energijos kiekį transporto sektoriuje apima transporto planavimą, paramą viešajam transportui, elektra varomų automobilių dalies gamyboje didinimą ir mažiau energijos naudojančių, mažesnio dydžio bei mažesnės variklio galios automobilių gamybą.
- (29) Valstybės narės turėtų siekti, kad visuose transporto sektoriuose naudojama atsinaujinančių išteklių energija būtų kuo įvairesnė. Komisija ne vėliau kaip 2015 m. birželio 1 d. turėtų pateikti ataskaitą Europos Parlamentui ir Tarybai, kurioje būtų nurodytos galimybės didinti kiekviename transporto sektoriuje sunaudojamos atsinaujinančių išteklių energijos naudojimą.
- (30) Šios direktyvos tikslais apskaičiuojant hidroenergijos ir vėjo energijos dalį, klimato pokyčių sukeltos pasekmės turėtų būti sušvelnintos panaudojant normalizavimo taisyklę. Be to, elektros energija, pagaminta hidroakumuliaciniais įrenginiais, kuriems naudojamas prieš tai į aukštutinį baseiną pakeltas vanduo, neturėtų būti laikoma elektros energija, pagaminta iš atsinaujinančių išteklių.
- (31) Šilumos siurbliams, kuriais galima panaudoti tinkamos temperatūros oro termiņę, geotermiņę ar hidrotermiņę šilumą, funkcionuoti reikalinga elektros energija ar kita papildoma energija. Todėl energiją, kuri naudojama šilumos siurbliams veikti, reikėtų atimti iš bendro sunaudotos šilumos kiekio. Turėtų būti atsižvelgiama tik į šilumos siurblius, kurių produkcija žymiai viršija pradinę energiją, reikalingą jiems veikti.
- (32) Pasyvios energijos sistemose pastatų projektavimas naudojamas energijai įsisavinti. Tai laikoma sutaupyta energija. Siekiant išvengti dvigubo skaičiavimo, šioje direktyvoje į taip įsisavintą energiją neturėtų būti atsižvelgta.
- (33) Kai kuriose valstybėse narėse didelė dalis suvartojamos energijos bendrojo galutinio kiekio tenka aviacijai. Atsižvelgiant į esamus technologijų ir reguliavimo trūkumus, kurie trukdo komercinį biodegalų naudojimą aviacijoje, reikia tokioms valstybėms narėms suteikti dalinę išimtį neįtraukiant į jų nacionalinio oro transporto suvartojamos energijos bendrojo galutinio kiekio skaičiavimą jų pusantro karto viršijamo Bendrijos aviacijos suvartojamos energijos bendrojo galutinio kiekio vidurkio 2005 m. Eurostato

duomenimis, t. y. 6,18 %. Kipras ir Malta dėl to, kad yra sa-
los ir turi atokių regionų požymių, priklauso nuo aviacijos
kaip transporto rūšies, kuri labai svarbi jų piliečiams ir eko-
nomikai. Todėl Kipro ir Maltos nacionalinio oro transpor-
to suvartojamos energijos bendrasis galutinis kiekis yra
neproporcingai didelis, t. y. 2005 m. Bendrijos vidurkis
viršijamas tris kartus, ir todėl jos yra neproporcingai vei-
kiamos esamų technologijų ir reguliavimo trūkumų. Todėl
šių valstybių narių atžvilgiu reikėtų numatyti, kad išimtis
apimtų kiekį, kuriuo jos viršija Bendrijos aviacijos suvarto-
jamos energijos bendrojo galutinio kiekio vidurkį 2005 m.
Eurostato duomenimis, t. y. 4,12 %.

- (34) Norint sukurti energetikos modelį, pagal kurį būtų skati-
nama naudoti atsinaujinančių išteklių energiją, reikia, kad
valstybės narės, taip pat ir regionai bei vietos valdžios ins-
titucijos, bendradarbiautų strateginėse srityse.
- (35) Valstybės narės turėtų būti skatinamos, tinkamai atsižvel-
giant į šios direktyvos nuostatas, visais tinkamais būdais
bendradarbiauti siekiant šioje direktyvoje nustatytų tikslų.
Toks bendradarbiavimas gali vykti visais lygiais, dvišalių ar
daugiašalių santykių pagrindu. Be šioje direktyvoje išimti-
nai numatytų mechanizmų, kurie turi poveikį planinių ro-
diklių apskaičiavimui ir jų laikymuisi, būtent statistinių
perdavimų tarp valstybių narių, bendrų projektų ir bendrų
paramos schemų, bendradarbiavimas taip pat gali būti vyk-
domas, pvz., keičiantis informacija bei geriausia patirtimi,
kaip visų pirma numatyta šia direktyva sukurtoje skaidrumo
platformoje, ir savanoriškai koordinuojant veiksmus
pagal visų rūšių paramos schemas.
- (36) Siekiant sudaryti galimybes sumažinti šioje direktyvoje nu-
statytų planinių rodiklių pasiekimo kainą, reikėtų paleng-
vinti vienose valstybėse narėse energijos, pagamintos iš
atsinaujinančių išteklių, vartojimą kitose valstybėse narėse
ir suteikti galimybę valstybėms narėms į savo nacionalinius
planinius rodiklius įskaičiuoti kitose valstybėse narėse su-
vartotą atsinaujinančių išteklių energiją. Dėl šios priežas-
ties būtinos lankstumo priemonės, tačiau jos ir toliau
valdomos valstybių narių, kad nebūtų padaryta įtakos jų
galimybėms siekti savo nacionalinių planinių rodiklių. Tos
lankstumo priemonės yra statistiniai perdavimai, bendri
valstybių narių projektai arba bendros paramos schemas.
- (37) Turėtų būti įmanoma importuojamą elektros energiją, pa-
gamintą ne Bendrijoje iš atsinaujinančių energijos išteklių,
įskaičiuoti į valstybių narių planinius rodiklius. Tačiau, sie-
kiant užtikrinti, kad, didinant esamų atsinaujinančių ištek-
lių įvairovę ir juos visiškai arba iš dalies pakeičiant
tradiciniais energijos ištekliais, grynasis išmetamųjų šiltna-
mio efektą sukeliančių dujų kiekis nepadidėtų, turėtų būti
leidžiama atsižvelgti tik į atsinaujinančių išteklių energijos
įrenginių, pradėtų eksploatuoti po šios direktyvos įsigalio-
jimo, pagamintą elektros energiją arba padidinus įrenginio,

kuris buvo rekonstruotas po tos datos, galią. Siekiant už-
tikrinti tinkamą įprastinės energijos pakeitimo atsinauji-
nančių išteklių energija poveikį Bendrijoje ir trečiojoje
šalyse, reikėtų užtikrinti, kad tokį importą būtų galima at-
sekti ir į jį patikimai atsižvelgti. Bus apsvairstyta galimybė
sudaryti susitarimus su trečiosiomis šalimis dėl tokios pre-
kybos elektros energija iš atsinaujinančių energijos išteklių
organizavimo. Jeigu tuo tikslu priėmus sprendimą pagal
Energinės bendrijos sutartį⁽¹⁾, tos sutarties Susitariančio-
sioms Šalims taps privalomos atitinkamos šios direktyvos
nuostatos, joms bus taikomos šioje direktyvoje numatytos
valstybių narių bendradarbiavimo priemonės.

- (38) Kai valstybės narės su viena ar daugiau trečiųjų šalių vyk-
do bendrus projektus, susijusius su elektros energijos iš at-
sinaujinančių energijos išteklių gamyba, tikslinga, kad tie
bendri projektai būtų susiję tik su naujai pastatytais įren-
giniais arba įrenginiais, kurių pajėgumai neseniai buvo pa-
didinti. Tai padės užtikrinti, kad dėl atsinaujinančių išteklių
energijos importo į Bendriją nesumažėtų atsinaujinančių
išteklių energijai tenkanti trečiosios šalies bendro energijos
suvartojimo dalis. Be to, atitinkamos valstybės narės turė-
tų sudaryti palankesnes sąlygas atitinkamai trečiajai šaliai
viduje sunaudoti dalį įrenginiuose, kurie naudojami vyk-
dant bendrą projektą, pagamintos elektros energijos. Be to,
Komisija ir valstybės narės turėtų raginti atitinkamą trečia-
ją šalį plėtoti atsinaujinančių išteklių energijos politiką, į
kurią būtų įtraukti plataus užmojo tikslai.
- (39) Atsižvelgiant į tai, kad siekiant įgyvendinti didelės europi-
nės svarbos projektus trečiojoje šalyse, tokius kaip Vidur-
žemio jūros regiono saulės energijos planas, gali reikėti ilgo
parengiamojo laikotarpio prieš juos visiškai įjungiant į
Bendrijos teritoriją, reikėtų palengvinti jų plėtrą leidžiant
valstybėms narėms apskaičiuojant savo nacionalinius pla-
ninius rodiklius atsižvelgti į ribotą elektros energijos, pa-
gamintos pagal tokius projektus tinklų jungimo
laikotarpį, kiekį.
- (40) Administracijos, atsakingos už leidimų, sertifikatų ir licen-
cijų atsinaujinančių išteklių energijos įrenginiams išdavimo
procedūrų priežiūrą, veikla tam tikriems projektams tai-
kant taisykles turėtų būti objektyvi, skaidri, nediskriminuo-
janti ir proporcinga. Visų pirma reikėtų vengti
nereikalingos naštos, kuri galėtų atsirasti, kai atsinaujinan-
čių išteklių energijos projektai skirstomi pagal įrenginius,
kurie kelia didelę riziką sveikatai.
- (41) Įrodyta, kad skaidrių taisyklių stoka ir įvairių leidimų
išdavimo įstaigų tarpusavio koordinavimo nebuvimas
trukdo panaudoti atsinaujinančių išteklių energiją.
Todėl nacionalinėms, regioninėms ir vietos valdžios ins-
titucijoms persvarstant savo administracines procedūras, re-
glamentuojančias įrenginių ir susijusių perdavimo ir
skirstymo tinklo infrastruktūrą, kuriuose elektros energija,
šildymas ir aušinimas ar transporto kuras gaminami iš at-
sinaujinančių energijos išteklių, gamybos ir eksploatavimo

⁽¹⁾ OL L 198, 2006 7 20, p. 18.

- leidimų išdavimą, reikėtų atsižvelgti į specifinę atsinaujinančių išteklių energijos sektoriaus struktūrą. Administracinio patvirtinimo procedūros turėtų būti suderintos su skaidriais tvarkaraščiais atsinaujinančių išteklių energiją naudojančioms įrenginiams. Planavimo taisyklės ir gairės turėtų būti pritaikytos atsižvelgiant į ekonomišką ir naudingą aplinkai šildymo bei aušinimo ir elektros energijos gamybos iš atsinaujinančių energijos išteklių įrangą.
- (42) Siekdamas sparčiai didinti atsinaujinančių išteklių energijos panaudojimą ir kad ji būtų labai tvari ir naudinga aplinkai, valstybės narės, taikydamos administracines taisykles, planuodamos įrenginių licencijavimą, siekiant sumažinti taršą ir kontroliuoti pramonės įmones, kovos su oro tarša, pavojingų medžiagų išskyrimo į aplinką prevencijos ar mažinimo sistemas ir teisės aktus, turėtų atsižvelgti į atsinaujinančių energijos išteklių įnašą siekiant aplinkos ir klimato kaitos tikslų, visų pirma palyginti su neatsinaujinančių išteklių energijos įrenginiais.
- (43) Norint paskatinti atskirų piliečių įnašą siekiant šioje direktyvoje nustatytų tikslų, atitinkamos institucijos turėtų apsvarstyti galimybę tais atvejais, kai įdiegiami maži decentralizuoti atsinaujinančių išteklių energijos gamybos įtaisai, pakeisti leidimus paprastais pranešimais kompetentingai įstaigai.
- (44) Turėtų būti užtikrinama šios direktyvos tikslų ir kitų Bendrijos aplinkos teisės aktų darna. Visų pirma, vykdydamos atsinaujinančių išteklių energijos įrenginių vertinimo, planavimo ar licencijavimo procedūras, valstybės narės turėtų atsižvelgti į visus Bendrijos aplinkos teisės aktus ir atsinaujinančių energijos išteklių naudą siekiant aplinkosaugos ir klimato kaitos tikslų, ypač palyginti su neatsinaujinančių išteklių energijos įrenginių nauda.
- (45) Nacionalinės techninės specifikacijos ir kiti reikalavimai, kuriems taikoma 1998 m. birželio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 98/34/EB, nustatanti informacijos apie techninius standartus, reglamentus ir informacinės visuomenės paslaugų taisyklės teikimo tvarką⁽¹⁾, susiję, pavyzdžiui, su kokybės lygiais, bandymų metodais ar naudojimo sąlygomis, neturėtų sudaryti kliūčių prekybai atsinaujinančių išteklių energijos įrenginiais ir sistemomis. Todėl atsinaujinančių išteklių energijos paramos schemos neturėtų nustatyti nacionalinių techninių specifikacijų, kurios nukryptų nuo galiojančių Bendrijos standartų arba kurios reikalautų, kad remiama įranga ar sistemos būtų sertifikuojamos ar bandomos nustatytoje vietovėje ar nustatyto subjekto.
- (46) Reikėtų, kad valstybės narės apsvarstytų mechanizmus, kaip skatinti atsinaujinančių išteklių energijos naudojimą centralizuotam šilumos ir vėsumos tiekimui.
- (47) Nacionaliniu ir regioniniu lygmeniu taisyklės ir įpareigojimai, kuriais nustatyti minimalūs atsinaujinančių išteklių energijos naudojimo naujuose ir atnaujintuose pastatuose reikalavimai, labai paskatino atsinaujinančių išteklių energijos naudojimą. Tos priemonės turėtų būti skatinamos platesniame Bendrijos kontekste, kartu statybos reglamentuose ir kodeksuose skatinant energijos požiūriu efektyvų atsinaujinančių išteklių energijos naudojimą.
- (48) Siekdamas palengvinti ir paspartinti mažiausių privalomų atsinaujinančių išteklių energijos suvartojimo naujuose pastatuose lygių nustatymą, valstybės narės turėtų užtikrinti, kad tokių lygių būtų laikomasi, įtraukdamos atsinaujinančių išteklių energijos veiksnį į minimalius energinio naudingumo reikalavimus pagal Direktyvą 2002/91/EB, susijusius su sąnaudų atžvilgiu optimaliu pastatų išmetamo anglies kiekio mažinimu.
- (49) Kad būtų paskatintas atsinaujinančių išteklių energijos naudojimas, reikėtų pašalinti informacijos ir mokymo spragas, visų pirma šildymo ir aušinimo sektoriuje.
- (50) Jeigu galimybė pradėti ar vykdyti montuotojo profesinę veiklą yra susijusi su reglamentuojama profesija, taikomos profesinių kvalifikacijų pripažinimo išankstinės sąlygos, nustatytos 2005 m. rugsėjo 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2005/36/EB dėl profesinių kvalifikacijų pripažinimo⁽²⁾. Todėl ši direktyva taikoma nepažeidžiant Direktyvos 2005/36/EB nuostatų.
- (51) Nors Direktyvoje 2005/36/EB nustatyti abipusio profesinės kvalifikacijos pripažinimo reikalavimai ir architektams, būtina toliau užtikrinti, kad architektai ir projektuotojai savo planuose ir projektuose tinkamai atsižvelgtų į optimalų atsinaujinančių energijos išteklių ir didelio veiksmingumo technologijų derinį. Todėl valstybės narės turėtų pateikti šiuo požiūriu atitinkamas gaires. Tai turėtų būti padaryta nepažeidžiant Direktyvos 2005/36/EB ir visų pirma jos 46 bei 49 straipsnių nuostatų.
- (52) Vienintelė šios direktyvos tikslu išduotų kilmės garantijų paskirtis yra įrodyti galutiniam vartotojui, kad tam tikra energijos dalis ar kiekis buvo pagaminti iš atsinaujinančių išteklių. Kilmės garantiją vienas turėtojas gali perduoti kitam turėtojui, neatsižvelgiant į energijos rūšį, su kuria ji susijusi. Tačiau siekiant užtikrinti, kad elektros energijos iš atsinaujinančių energijos išteklių vienetą vartotojui būtų atskleistas tik vieną kartą, turėtų būti vengiama kilmės garantijų dvigubo skaičiavimo ir dvigubo atskleidimo. Atsinaujinančių išteklių energija, kurios kilmės garantiją gamintojas pardavė atskirai, neturėtų būti atskleista ar parduota galutiniam vartotojui kaip atsinaujinančių išteklių energija. Svarbu atskirti žaliuosius sertifikatus, kurie naudojami įgyvendinant paramos schemas, ir kilmės garantijas.

(1) OL L 204, 1998 7 21, p. 27.

(2) OL L 255, 2005 9 30, p. 22.

- (53) Tikslinga leisti, kad besiformuojanti elektros energijos iš atsinaujinančių energijos išteklių vartotojų rinka prisidėtų statant naujus atsinaujinančių išteklių energijos įrenginius. Todėl valstybės narės turėtų turėti galimybę reikalauti, kad elektros energijos tiekėjai pagal Direktyvos 2003/54/EB 3 straipsnio 6 dalį atskleistų galutiniams vartotojams savo sunaudojamų energijos išteklių balansą, kad būtų užtikrinta bent mažiausia neseniai pastatytų energiją iš atsinaujinančių išteklių gaminančių įrenginių kilmės garantijų procentinė dalis, jei toks reikalavimas atitinka Bendrijos teisę.
- (54) Svarbu teikti informaciją apie tai, kaip remiama elektros energija paskirstoma galutiniams energijos vartotojams pagal Direktyvos 2003/54/EB 3 straipsnio 6 dalį. Siekdama pagerinti šios vartotojams skiriamos informacijos, ypač dėl naujų įrenginių pagaminamos energijos iš atsinaujinančių išteklių kiekio, kokybę, Komisija turėtų vertinti valstybių narių naudojamų priemonių veiksmingumą.
- (55) 2004 m. vasario 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2004/8/EB dėl termofikacijos skatinimo, remiantis naudingosios šilumos paklausa vidaus energetikos rinkoje ⁽¹⁾ nustatomos kilmės garantijos, kuriomis įrodoma elektros energijos, pagamintos didelio efektyvumo kogeneraciniuose įrenginiuose, kilmė. Tokios kilmės garantijos negali būti naudojamos atskleidžiant atsinaujinančių išteklių energijos naudojimą pagal Direktyvos 2003/54/EB 3 straipsnio 6 dalį, nes tokiu būdu gali būti atsirasti dvigubo skaičiavimo ir dvigubo atskleidimo rizika.
- (56) Kilmės garantijos savaime nesuteikia teisės naudotis nacionalinių paramos schemų teikiama nauda.
- (57) Būtina remti atsinaujinančių išteklių energijos integraciją į perdavimo ir skirstymo tinklą ir energijos saugojimo sistemų panaudojimą siekiant užtikrinti integruotą nutrūkstancią energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybą.
- (58) Reikėtų sparčiau plėtoti atsinaujinančių išteklių energijos projektus, įskaitant „europinės svarbos atsinaujinančių išteklių energijos projektus“ pagal Transeuropinio energijos tinklo (TEN-E) programą. Tuo tikslu Komisija taip pat turėtų išanalizuoti, kaip būtų galima pagerinti tokių projektų finansavimą. Ypatingą dėmesį reikėtų skirti atsinaujinančių išteklių energijos projektams, kurie padės žymiai pagerinti Bendrijos ir kaimyninių šalių energijos tiekimo saugumą.
- (59) Šalių tinklų sujungimas palengvina elektros energijos iš atsinaujinančių energijos išteklių integravimą. Tinklų sujungimas ne tik sušvelnina svyravimus, bet ir padeda suderinti išlaidas, skatinti tikrą konkurenciją, dėl kurios mažėja kainos, ir remti tinklų plėtrą. Be to, dalinimasis perdavimo pajėgumais ir jų optimalus naudojimas galėtų padėti išvengti per didelio naujų pajėgumų statybos poreikio.
- (60) Svarbu elektros energijai iš atsinaujinančių energijos išteklių suteikti pirmenybinę ir garantuotą prieigą siekiant integruoti atsinaujinančius energijos išteklius į elektros energijos vidaus rinką laikantis Direktyvos 2003/54/EB 11 straipsnio 2 dalies ir toliau plėtojant 11 straipsnio 3 dalį. Reikalavimai, susiję su tinklo patikimumo ir saugumo išlaikymu bei operatyvia kontrole ir valdymu, gali skirtis atsižvelgiant į nacionalinio tinklo ir jo veikimo ypatybes. Pirmenybinė prieiga prie tinklo elektros energijos iš atsinaujinančių energijos išteklių gamintojams užtikrina, kad jie galės parduoti ir perduoti elektros energiją iš atsinaujinančių energijos išteklių pagal sujungimo taisykles bet kuriuo metu, kai bus galima naudotis ištekliumi. Jeigu elektros energija iš atsinaujinančių energijos išteklių yra integruota į vidaus rinką, garantuota prieiga užtikrina, kad visai parduotai ir paremtai elektros energijai bus suteikta prieiga prie tinklo, sudarant sąlygas pasinaudoti kuo didesniu kiekiu elektros energijos iš atsinaujinančių energijos išteklių iš įrenginių, sujungtų su tinklu. Tačiau tai nereiškia, kad valstybės narės įpareigojamos remti ar nustatyti atsinaujinančių išteklių energijos pirkimo reikalavimus. Kitose sistemose elektros energijos iš atsinaujinančių energijos išteklių fiksuota kaina paprastai nustatoma kartu sistemos operatoriui nustatant pirkimo įpareigojimą. Tokiu atveju pirmenybinė prieiga jau būna suteikta.
- (61) Tam tikromis aplinkybėmis neįmanoma visiškai užtikrinti elektros energijos, pagamintos iš atsinaujinančių energijos išteklių, perdavimo ir skirstymo nepakenkiant tinklo sistemos patikimumui ar saugumui. Tokiomis aplinkybėmis tiems gamintojams gali būti mokama finansinė kompensacija. Vis dėlto šios direktyvos tikslams pasiekti reikia nuolat didinti elektros energijos, pagamintos iš atsinaujinančių energijos išteklių, perdavimą ir skirstymą nepakenkiant tinklo sistemos patikimumui ar saugumui. Šiuo tikslu valstybės narės turėtų imtis tinkamų priemonių, kad elektros energijos iš atsinaujinančių energijos išteklių skvarba būtų didesnė, *inter alia*, atsižvelgdamos į kintamų išteklių ir išteklių, kurių dar neįmanoma kaupti, ypatybes. Tiek, kiek tai būtina siekiant šioje direktyvoje nustatytų tikslų, turėtų būti kuo skubiau leidžiama naujiems atsinaujinančių išteklių energijos įrenginiams prisijungti prie tinklo. Siekdamas pagreitinti prisijungimo prie tinklo procedūras, valstybės narės gali numatyti pirmenybinio ar rezervuoto prijungimo galimybes naujiems įrenginiams, gaminantiems elektros energiją iš atsinaujinančių energijos išteklių.
- (62) Naujų elektros energijos ir dujų iš atsinaujinančių energijos išteklių gamintojų prijungimo prie elektros energijos ir dujų tinklų sąnaudos turėtų būti realios, skaidrios bei nediskriminacinės, taip pat turėtų būti deramai atsižvelgta į naudą, kurią elektros ir dujų tinklams duoda į juos įtraukti elektros energijos iš atsinaujinančių energijos išteklių gamintojai ir vietiniai dujų iš atsinaujinančių išteklių gamintojai.

⁽¹⁾ OL L 52, 2004 2 21, p. 50.

- (63) Elektros energijos gamintojams, norintiems panaudoti atsinaujanančių išteklių energijos potencialą atokiuose Bendrijos regionuose, pvz., salose ir menkai apgyvendintuose regionuose, turėtų būti, kai tik įmanoma, taikomos priimanamos įsijungimo į tinklą kainos siekiant užtikrinti, kad jiems nebūtų sudaromos mažiau palankios sąlygos palyginti su gamintojais, įsikūrusiais srityse, kurių padėtis labiau centrinė, pramonė labiau išvystyta ir gyventojų tankumas didesnis.
- (64) Direktyvoje 2001/77/EB nustatyta elektros energijos iš atsinaujanančių energijos išteklių integravimo į tinklą sistema. Tačiau pasiektas integravimo laipsnis valstybėse narėse labai skiriasi. Dėl šios priežasties būtina stiprinti šią sistemą ir reguliariai persvarstyti jos taikymą nacionaliniu lygmeniu.
- (65) Biodegalai turėtų būti gaminami tausiu būdu. Todėl biodegalai, naudojami siekiant laikytis šioje direktyvoje nustatytų planinių rodiklių, ir tie biodegalai, kuriems taikomos nacionalinės paramos schemos, turėtų atitikti tvarumo kriterijus.
- (66) Bendrija turėtų imtis atitinkamų priemonių pagal šią direktyvą, įskaitant biodegalams taikomų tvarumo kriterijų skatinimą bei antros ir trečios kartos biodegalų plėtojamą Bendrijoje ir visame pasaulyje, bei atlikti daugiau žemės ūkio tyrimų bei kurti žinias tose srityse.
- (67) Kai biodegalams nustatomi tvarumo kriterijai, su jais susiję tikslai nebus pasiekti, jei tie kriterijų neatitinkantys produktai, kurie paprastai būtų naudojami kaip biodegalai, vietoj to naudojami kaip skystieji bioproduktai šildymo ar elektros energetikos sektoriuose. Todėl tvarumo kriterijai taip pat turėtų būti taikomi visiems skystiesiems bioproduktams.
- (68) 2007 m. kovo mėn. Europos Vadovų Taryba paragino Komisiją pateikti pasiūlymą dėl išsamios direktyvos dėl visų atsinaujanančių energijos išteklių naudojimo, kurioje galėtų būti pateikti kriterijai ir nuostatos tvariam bioenergijos tiekimui ir naudojimui užtikrinti. Tokie tvarumo kriterijai turėtų būti platesnės schemos, kuri apimtų ne tik biodegalus, bet ir visus skystuosius bioproduktus, sudėtinė dalis. Todėl tokie tvarumo kriterijai turėtų būti įtraukti į šią direktyvą. Siekiant užtikrinti nuoseklų energetikos ir aplinkos apsaugos politikos požiūrį ir išvengti papildomų verslo sektoriaus išlaidų ir aplinkos nuostatų painiavos, susijusios su požiūrio nenuoseklumu, svarbu numatyti tuos pačius biodegalų naudojimui taikomus šios direktyvos ir Direktyvos 98/70/EB tvarumo kriterijus. Dėl tų pačių priežasčių tokiau atveju reikėtų vengti dvigubo ataskaitų teikimo. Be to, Komisija ir kompetentingos nacionalinės valdžios institucijos turėtų koordinuoti savo veiklą per komitetą, atsaikingą būtent už tvarumo aspektus. Be to, 2009 m. Komisija turėtų įvertinti, ar reikia įtraukti ir kitus biomasės naudojimo būdus ir su tuo susijusias sąlygas.
- (69) Didėjanti biodegalų bei skystųjų bioproduktų paklausa pasaulyje ir šioje direktyvoje numatytos jų naudojimo skatinimo priemonės neturėtų paskatinti naikinti didelės biologinės įvairovės žemės. Būtina saugoti tuos ribotus išteklius, kurie įvairiuose tarptautiniuose dokumentuose pripažįstami kaip turintys vertę visai žmonijai. Be to, vartotojams Bendrijoje būtų moralškai nepriimtina, kad padidėjus jų biodegalų ir skystųjų bioproduktų naudojimui galėtų būti sunaikinta didelės biologinės įvairovės žemė. Dėl šių priežasčių būtina nustatyti tvarumo kriterijus, pagal kuriuos biodegalų ir skystųjų bioproduktų skatinimo priemonės būtų taikomos tik jei galima garantuoti, kad jie nėra kilę iš vietovių, kurioms būdinga didelė biologinė įvairovė arba jei, gamtos apsaugos arba retų, galinčių išnykti arba nykstančių ekosistemų ar rūšių apsaugos tikslais nustatytų vietovių atveju, atitinkama kompetentinga institucija įrodo, kad žaliavų gamyba nekliudo siekti tų tikslų. Pagal tvarumo kriterijus turėtų būti laikoma, kad miškui būdinga didelė biologinė įvairovė, jei tai neliestas miškas pagal apibrėžtį, vartojamą Jungtinių Tautų Maisto ir žemės ūkio organizacijos (angl. FAO) Pasaulio miškų išteklių įvertinime, kuriuo šalys naudojasi visame pasaulyje pranešdamos apie neliesto miško apimtį, arba jei jis saugomas pagal nacionalinę gamtos apsaugos teisę. Tai turėtų būti taikoma ir vietovėms, kuriose renkami miško produktai, išskyrus medieną, jei žmonių daromas poveikis yra mažas. Kitų rūšių miškai, kaip apibrėžta FAO, pavyzdžiui, pakeisti natūralūs miškai, pusiau natūralūs miškai ir sodinti miškai, neturėtų būti laikomi neliestais miškais. Be to, atsižvelgiant į kai kurių pievų (vidutinio klimato bei tropinių), įskaitant labai didelės biologinės įvairovės savanas, stepes, krūmynus ir prerijas, labai didelę biologinę įvairovę, biodegalams, pagamintiems iš tokioje žemėje užaugintų žaliavų, neturėtų būti taikomos šioje direktyvoje numatytos skatinimo priemonės. Remdamasi geriausiais turimais moksliniais įrodymais ir atitinkamais tarptautiniais standartais, Komisija turėtų nustatyti atitinkamus kriterijus ir arealus, kad apibrėžtų tokias labai didelės biologinės įvairovės pievas.
- (70) Jei didelių anglies atsargų dirvožemyje ar augaluose turinti žemė yra pritaikoma biodegalų ir skystųjų bioproduktų žaliavoms auginti, dalis joje susikaupusios anglies bus išleidiama į atmosferą ir taip susiformuos anglies dioksidas. Dėl to atsiradęs neigiamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų poveikis gali būti didesnis už teigiamą biodegaluose ar skystuosiuose bioproduktuose esančių šiltnamio efektą sukeliančių dujų poveikį; kai kuriais atvejais tas poveikio skirtumas gali būti didelis. Todėl apskaičiuojant sumažintą

išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį turėtų būti atsižvelgta į anglies poveikį naudojant biodegalus ir skystuosius bioproduktus. Tai yra būtina norint užtikrinti, kad apskaičiuojant sumažintą išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį būtų atsižvelgta į visą anglies poveikį naudojant biodegalus ir skystuosius bioproduktus.

- (71) Apskaičiuojant dėl žemės paskirties keitimo išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų poveikį, ūkio subjektams turėtų būti suteikiama galimybė naudoti faktines anglies atsargų vertes, susijusias su etalonine žemės paskirtimi ir su žemės paskirtimi po pakeitimo. Jiems taip pat turėtų būti suteikiama galimybė naudoti standartines vertes. Tarpvyriausybines klimato kaitos grupės darbas yra tinkamas tokių standartinių verčių pagrindas. Šiuo metu tas darbas neišreiškiamas taip, kad jį netrukus galėtų taikyti ūkio subjektai. Todėl Komisija, remdamasi tuo darbu, turėtų parengti gaires, kuriomis būtų remiamasi apskaičiuojant anglies atsargų kitimą pagal šią direktyvą, taip pat tokių kitimą mišku apaugusių vietovių, kuriose medžių lajos danga užima 10–30 %, savanų, krūmynų ir stepių atžvilgiu.
- (72) Būtina, kad Komisija sukurtų metodiką, siekiant įvertinti durpynų sausinimo poveikį išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekiui.
- (73) Žemės paskirtis neturėtų būti pakeista biodegalų gamybai, jei jos anglies atsargų praradimo dėl paskirties pakeitimo negalima per pagrįstą laikotarpį, atsižvelgiant į poreikį neatidėliotinai kovoti su klimato kaita, kompensuoti šiltnamio efektą sukeliančių dujų sumažinimu iš biodegalų ir skystųjų bioproduktų gamybos. Taip ūkio subjektams nereikėtų atlikti brangiai kainuojančių tyrimų ir keisti dideles anglies atsargas turinčios žemės, kuri, kaip paaiškėtų, nebūtų tinkama biodegalų ir skystųjų bioproduktų žaliavoms gaminti, paskirties. Duomenys apie pasaulio anglies atsargas rodo, kad prie tos kategorijos turėtų būti priskirtos šlapžemės ir ištisai mišku apaugusios vietovės, kuriose medžių lajos danga užima daugiau kaip 30 %. Taip pat reikėtų priskirti mišku apaugusias vietoves, kuriose medžių lajos danga užima 10–30 %, nebent būtų pateikiama įrodymų, kad jų anglies atsargos pakankamai mažos, kad būtų galima pagrįsti jų paskirties keitimą pagal šioje direktyvoje nustatytas taisykles. Nurodant šlapžemes turėtų būti atsižvelgta į 1971 m. vasario 2 d. Ramsare priimtoje Konvencijoje dėl tarptautinės reikšmės šlapžemių, ypač vandens paukščių buveinių, nustatytą apibrėžtį.
- (74) Šioje direktyvoje numatytais skatinimo priemonėmis bus skatinama visame pasaulyje gaminti daugiau biodegalų ir skystųjų bioproduktų. Jei biodegalai ir skystieji bioproduktai gaminami iš Bendrijoje pagamintų žaliavų, jie taip pat turėtų atitikti Bendrijos aplinkosaugos reikalavimus žemės ūkiui, įskaitant taikomus požeminio ir paviršinio vandens

kokybės apsaugai, ir socialinius reikalavimus. Tačiau kelia susirūpinimą tai, kad gaminant biodegalus ir skystuosius bioproduktus tam tikrose trečiojoje šalyse gali būti nesilaikoma būtiniausių aplinkosaugos ar socialinių reikalavimų. Todėl tikslinga skatinti, kad būtų rengiami daugiašaliai bei dvišaliai susitarimai ir savanoriškos tarptautinės ar nacionalinės schemos, kurios apimtų pagrindinius aplinkosaugos bei socialinius aspektus, kad visame pasaulyje būtų skatinama tvari biodegalų ir skystųjų bioproduktų gamyba. Jeigu tokių susitarimų ar schemų nėra, valstybės narės turėtų reikalauti, kad ūkio subjektai pateiktų pranešimą tais klausimais.

- (75) Atsižvelgdama į būtinybę tvariai valdyti biomasės išteklius, Komisija iki 2009 m. turėtų išanalizuoti reikalavimus, taikytinus biomasės, išskyrus skystuosius bioproduktus ir biodegalus, naudojimo energijos reikmėms tvarumo schemai.
- (76) Tvarumo kriterijai bus veiksmingi tik tuo atveju, jei jie nulems rinkos dalyvių elgesio pokyčius. Tie pokyčiai įvyks tuo atveju, jei, palyginti su tų kriterijų neatitinkančiais produktais, biodegalams ir skystiesiems bioproduktams, kurie atitinka nustatytus kriterijus, būtų taikomos patrauklesnės kainos. Pagal masės balanso metodą, naudojamą tikrinant, ar laikomasi nustatytų kriterijų, tarp tvarumo kriterijus atitinkančių biodegalų bei skystųjų bioproduktų gamybos ir biodegalų bei skystųjų bioproduktų suvartojimo Bendrijoje egzistuoja ryšys, užtikrinantis atitinkamą pasiūlos ir paklausos pusiausvyrą ir patrauklesnę kainą, palyginti su sistemomis, kur tokio ryšio nėra. Siekiant užtikrinti, kad tvarumo kriterijus atitinkantys biodegalai ir skystieji bioproduktai galėtų būti parduodami brangiau, atitiktis tokiems kriterijams turėtų būti tikrinama taikant masės balanso metodą. Tokiu būdu būtų išsaugotas sistemos vientisumas ir tuo pačiu pramonei nebūtų užkrauta nepagrįsta našta. Tačiau reikėtų apsvaistinti ir kitus patikros metodus.
- (77) Prireikus Komisija turėtų tinkamai atsižvelgti į Tūkstantmečio ekosistemos vertinimą, kuriame yra duomenų, naudingų siekiant išsaugoti bent jau tas vietoves, kuriose esant kritinėms situacijoms teikiama pagrindinės ekosistemos paslaugos, pvz., vandenskyros apsauga ir erozijos kontrolė.
- (78) Tikslinga stebėti biomasės auginimo poveikį, pavyzdžiui, dėl žemės paskirties keitimo, įskaitant išstūmimą, invazinių svetimų rūšių įdiegimą ir kitą poveikį biologinei įvairovei, ir poveikį maisto gamybai bei vietos klestėjimui. Komisija turėtų atsižvelgti į visus atitinkamus informacijos šaltinius, įskaitant FAO bado žemėlapi. Biodegalų naudojimą reikėtų skatinti taip, kad būtų skatinamas didesnis žemės ūkio produktyvumas ir nualintos žemės naudojimas.

- (79) Bendrija yra suinteresuota skatinti plėtoti daugiašalius bei dvišalius susitarimus ir savanoriškas tarptautines ar nacionalines programas, kuriais būtų nustatomi tvarių biodegalų ir skystųjų bioproduktų gamybos standartai ir užtikrinama, kad biodegalų ir skystųjų bioproduktų gamyba atitiktų tuos standartus. Todėl reikėtų pasirūpinti, kad būtų nuspręsta, jog tokiuose susitarimuose ar programose būtų pateikiama patikimų įrodymų ir duomenų, su sąlyga, kad jie atitinka adekvačius patikimumo, skaidrumo ir nepriklausomo audito standartus.
- (80) Būtina nustatyti aiškias šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio, kuris išmetamas naudojant biodegalus bei skystuosius bioproduktus ir su jais lygintinus iškastinio kuro produktus, apskaičiavimo taisykles.
- (81) Apskaičiuojant išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį, susidarantį gaminant ir naudojant kurą, reikėtų atsižvelgti į šalutinius produktus. Politikos analizės tikslais tinka naudoti pakaitinį metodą, tačiau jis nėra tinkamas reguliavimo, susijusio su pavieniais ūkio subjektais ir pavienėmis transporto kuro siuntomis, tikslais. Tais atvejais tinkamiausias metodas yra energijos paskirstymo metodas, nes jį nesunku taikyti, juo galima remtis ilgesniu laikotarpiu, jis leidžia iki minimumo sumažinti neproduktyvias paskatas ir duoda rezultatus, kuriuos apskritai galima palyginti su rezultatais, gautais taikant pakaitinį metodą. Komisija, teikdama ataskaitas, politikos analizės tikslais taip pat turėtų nurodyti rezultatus, gautus naudojant pakaitinį metodą.
- (82) Siekiant išvengti neproporcingos administracinės naštos, turėtų būti sudarytas bendrų biodegalų gamybos planų numatytųjų verčių sąrašas, kuris turėtų būti atnaujinamas ir plečiamas, kai gaunama tolesnių patikimų duomenų. Ūkio subjektai visada turėtų turėti galimybę biodegalus ir skystuosius bioproduktus susieti su tame sąrašė nustatytais mažesniais išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekiais. Jei sumažinto išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio numatytoji vertė pagal gamybos planą yra mažesnė už reikalaujamą minimalų sumažinto išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio lygį, gamintojai, norintys įrodyti, kad jie laikosi šio minimalaus lygio, turėtų įrodyti, kad faktiniai jų gamybos proceso metu išmetami kiekiai yra mažesni nei tie, kurie buvo numatyti apskaičiuojant numatytasias vertes.
- (83) Tikslinga, kad duomenys, naudojami apskaičiuojant numatytasias vertes, būtų gaunami iš nepriklausomų mokslinių ekspertų šaltinių ir prireikus būtų atnaujinami tiems ekspertams tęsiant savo darbą. Komisija turėtų skatinti tuos ekspertus, kai jie atnaujiną savo darbą, nagrinėti dujų kiekio, išmetamo auginant, klausimą, regioninių ir klimato sąlygų poveikį, auginimo naudojant tvarius žemės ūkio ir ekologinio ūkininkavimo metodus poveikį ir mokslinį gamintojų Bendrijoje ir trečiojoje šalyse bei pilietinės visuomenės įnašą.
- (84) Siekiant išvengti skatinimo auginti biodegalų ir skystųjų bioproduktų žaliavas vietose, kuriose dėl to būtų išmetama daug šiltnamio efektą sukeliančių dujų, numatytosios auginimo vertės turėtų būti naudojamos tik tiems regionams, kur tokio poveikio galimybės negalima patikimai atimesti. Tačiau, siekiant išvengti neproporcingos administracinės naštos, tikslinga, kad valstybės narės nustatytų dėl auginimo išmetamųjų kiekių, be kita ko, dėl trąšų naudojimo, nacionalinius arba regioninius vidutinius kiekius.
- (85) Pasaulinė žemės ūkio produktų paklausa auga. Dalis tos padidėjusios paklausos bus patenkinta padidinus žemės ūkiui skirtos žemės plotą. Vienas iš būdų, kaip padidinti žemės ūkio produkcijai auginti skirtos žemės plotą – labai nualintos ar labai užterštos žemės, kuri dėl tokios būklės negali būti naudojama, atkūrimas žemės ūkio tikslams. Pagal tvarumo schemą turėtų būti skatinama naudoti atkurtą nualintą žemę, kadangi biodegalų ir skystųjų bioproduktų naudojimo skatinimas prisidės prie žemės ūkio produktų paklausos augimo. NET jei patys biodegalai yra pagaminti naudojant ariamojoje žemėje išaugintas žaliavas, dėl grynojo pasėlių paklausos padidėjimo, atsirandančio dėl biodegalų naudojimo skatinimo, galėtų padidėti grynas pasėliais apsodintas plotas. Tai galėtų paveikti didesnes atsargas turinčią žemę, ir tokiu atveju anglies atsargų praradimas būtų žalingas. Siekiant sumažinti tą riziką tikslinga įdiegti papildomas priemones, kuriomis skatinama didinti pasėliams jau naudojamos žemės našumą, naudoti nualintą žemę ir parengti kitoms biodegalus naudojančioms šalims taikomus tvarumo reikalavimus, panašius į šioje direktyvoje nustatytus Bendrijos biodegalų naudojimo reikalavimus. Komisija turėtų parengti konkrečią metodiką, kaip sumažinti šiltnamio efektą sukeliančių dujų, išmetamų dėl netiesioginių žemės paskirties pokyčių, kiekį. Tai darydama, Komisija geriausių prieinamų mokslo duomenų pagrindu, visų pirma turėtų apsvarstyti netiesioginių žemės paskirties pokyčių faktoriaus įtraukimą apskaičiuojant išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį, ir poreikį skatinti tvarių biodegalų naudojimą, kuris sumažintų žemės paskirties pokyčių poveikį ir pagerintų biodegalų tvarumą, atsižvelgiant į netiesioginius žemės paskirties pokyčius. Kurdamą tą metodiką, Komisija, *inter alia*, turėtų atsižvelgti į galimus netiesioginius žemės paskirties pokyčius, atsiradusius dėl biodegalų, pagamintų iš nemaisinės celiuliozės ir lignoceliuliozės.
- (86) Norint sudaryti sąlygas pasiekti atitinkamą biodegalų rinkos rodiklį, būtina užtikrinti, kad į rinką būtų pateikiama dyzelino, kuriame būtų didesnis biodyzelino kiekis nei numatyta standarte EN590/2004.
- (87) Siekiant užtikrinti, kad biodegalai, kuriems gaminti naudojamos įvairios žaliavos, taptų komerciškai perspektyvūs, pagal nacionalinius biodegalų išpareigojimus tokiems biodegalams turėtų būti suteikta daugiau reikšmės.

- (88) Norint užtikrinti nuolatinę pažangą plėtojant atsinaujinančių išteklių energiją nacionaliniu ir Bendrijos lygmeniu, būtina reguliariai teikti ataskaitas. Tikslinga reikalauti naudoti suderintą nacionalinių atsinaujinančių išteklių energijos veikslių planų, kuriuos valstybės narės turėtų pateikti, modelį. Tokiuose planuose būtų galima nurodyti numatytoms priemonėms apskaičiuotas sąnaudas ir jų naudą, priemonės, susijusias su esamos tinklo infrastruktūros būtinu išplėtimu arba įtampos padidiniu, apskaičiuotas atsinaujinančių išteklių energijos plėtojimo sąnaudas ir jų naudą, viršijančias pagal indikatyvią trajektoriją reikalingą dydį, informaciją apie nacionalines paramos schemas ir informaciją apie atsinaujinančių išteklių energijos naudojimą naujuose arba atnaujintuose pastatuose.
- (89) Kurdamos paramos sistemos, valstybės narės gali skatinti naudoti biodegalus, suteikiančius papildomos naudos, įskaitant įvairinimo galimybę, kurią suteikia iš atliekų, liekanų, nemaistinės celiuliozės medžiagos, lignoceliuliozės medžiagos bei dumblių ir nelaistomų augalų, auginamų sausringose vietovėse kovojant su dykumėjimu, gaminami biodegalai, tinkamai atsižvelgdamos į skirtingas energijos gamybos iš tradicinių biodegalų ir iš papildomos naudos suteikiančių biodegalų sąnaudas. Valstybės narės gali skatinti investicijas į šių ir kitų atsinaujinančių išteklių energijos technologijų, kurios gali tapti konkurencingos tik po tam tikro laiko, mokslinius tyrimus ir plėtrą.
- (90) Šios direktyvos įgyvendinimas atitinkamais atvejais turėtų atspindėti Konvencijos dėl teisės gauti informaciją, visuomenės dalyvavimo priimančias sprendimus ir teisės kreiptis į teismus aplinkosaugos klausimais nuostatas, visų pirma įgyvendintas 2003 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/4/EB dėl visuomenės galimybes susipažinti su informacija apie aplinką ⁽¹⁾.
- (91) Šiai direktyvai įgyvendinti būtinos priemonės turėtų būti patvirtintos pagal 1999 m. birželio 28 d. Tarybos sprendimą 1999/468/EB, nustatantį Komisijos naudojimosi jai suteiktais įgyvendinimo įgaliojimais tvarką ⁽²⁾.
- (92) Visų pirma Komisijai turėtų būti suteikti įgaliojimai pritaikyti metodinius principus ir vertes, būtinas įvertinti, ar tvarumo kriterijai yra patenkinti biodegalų ir skystųjų bioproduktų atžvilgiu, transporto kuro energetinę vertę pritaikyti prie technikos ir mokslo pažangos, nustatyti kriterijus ir arealus, siekiant apibrėžti didelės bioįvairovės pievas, ir nustatyti išsamias labai nualintas ar labai užterštas žemės apibrėžtis. Kadangi tos priemonės yra bendro pobūdžio ir skirtos iš dalies pakeisti neesmines šios direktyvos nuostatas, *inter alia*, ją papildant naujomis neesminėmis nuostatomis, jos turi būti tvirtinamos pagal Sprendimo 1999/468/EB 5a straipsnyje numatytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu.
- (93) Direktyvos 2001/77/EB ir Direktyvos 2003/30/EB nuostatos, kurios sutampa su šios direktyvos nuostatomis, turėtų būti panaikintos nuo vėliausio įmanomo laiko, nustatyto šios direktyvos perkėlimui. 2010 m. planinius rodiklius ir ataskaitų teikimą reglamentuojančios nuostatos turėtų būti paliktos galioti iki 2011 m. pabaigos. Todėl būtina atitinkamai iš dalies pakeisti Direktyvą 2001/77/EB ir Direktyvą 2003/30/EB.
- (94) Kadangi 17–19 straipsniuose numatytos priemonės taip pat turi poveikį vidaus rinkos veikimui suderindamos tvarumo kriterijus, kuriuos, siekiant planinių apskaitos tikslų pagal šią direktyvą, turi atitikti biodegalai ir skystieji bioproduktai, ir todėl pagal 17 straipsnio 8 dalį palengvina prekybą tokias sąlygas atitinkančiais biodegalais ir skystais bioproduktais tarp valstybių narių, jos grindžiamos Sutarties 95 straipsniu.
- (95) Tvarumo schema turėtų nekliudyti valstybėms narėms savo nacionalinėse paramos schemose atsižvelgti į biodegalų ir skystųjų bioproduktų, kuriais užtikrinama už tvarumo schemoje nustatytą minimumą didesnę naudą, didesnes gamybos sąnaudas.
- (96) Kadangi šios direktyvos bendrųjų tikslų, t. y. pasiekti, kad iki 2020 m. atsinaujinančių išteklių energijos dalis sudarytų 20 % Bendrijos energijos suvartojimo bendro galutinio kiekio, o atsinaujinančių išteklių energijos dalis – 10 % kiekvienoje valstybėje narėje transporto sektoriuje sunaudojamos energijos kiekio, valstybės narės negali deramai pasiekti ir kadangi dėl siūlomo veiksmo masto tų tikslų būtų geriau siekti Bendrijos lygiu, laikydamosi Sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidarumo principo Bendrija gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šia direktyva neviršijama to, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti.
- (97) Pagal Tarpinstitucinio susitarimo dėl geresnės teisėkūros ⁽³⁾ 34 punktą valstybės narės raginamos savo ir Bendrijos interesų labui parengti lenteles, kurios kuo geriau iliustruotų šios direktyvos ir perkėlimo į nacionalinę teisę priemonių atitiktį, ir jas viešai paskelbti,

⁽¹⁾ OL L 41, 2003 2 14, p. 26.

⁽²⁾ OL L 184, 1999 7 17, p. 23.

⁽³⁾ OL C 321, 2003 12 31, p. 1.

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

Dalykas ir taikymo sritis

Šioje direktyvoje nustatoma bendra skatinimo naudoti atsinaujinančių išteklių energiją sistema. Joje nustatomi privalomi nacionaliniai planiniai rodikliai, kuriais apibrėžiama, kokią bendro galutinio energijos suvartojimo dalį turi sudaryti atsinaujinančių išteklių energija ir kokią dalį transporto sektoriuje suvartojamos energijos turi sudaryti atsinaujinančių išteklių energija. Joje nustatomos su atsinaujinančių išteklių energija susijusios taisyklės, reglamentuojančios statistinius perdavimus tarp valstybių narių, bendrus valstybių narių bei valstybių narių ir trečiųjų šalių projektus, kilmės garantijas, administracines procedūras, informavimą ir mokymą, taip pat prieigą prie elektros energijos tinklo. Joje nustatomi tvarumo kriterijai biodegalams ir skystiesiems bioproduktams.

2 straipsnis

Sąvokų apibrėžtys

Šioje direktyvoje taikomos Direktyvoje 2003/54/EB pateiktos sąvokų apibrėžtys.

Taip pat taikomos tokios sąvokų apibrėžtys:

- a) „atsinaujinančių išteklių energija“ – atsinaujinančių neiškastinių išteklių energija, būtent, vėjo, saulės energija, aeroterminiai, geoterminiai, hidroterminiai ištekliai ir vandenynų energija, hidroenergija, biomasė, sąvartynų dujos, nuotekų perdėbimo įrenginių dujos ir biologinės dujos;
- b) „aeroterminė energija“ – šilumos energija, susikaupusi ore;
- c) „geoterminė energija“ – šilumos energija, susikaupusi po kietuoju žemės sluoksniu;
- d) „hidroterminė energija“ – šilumos energija, susikaupusi paviršiniuose vandenyse;
- e) „biomasė“ – biologiškai skaidi biologinės kilmės produktų, atliekų ir liekanų, gaunamų žemės ūkyje (įskaitant augalinės ir gyvulinės kilmės medžiagas), miškų ūkyje ir susijusiose pramonės šakose, įskaitant žuvininkystę ir akvakultūrą, dalis, taip pat biologiškai skaidi pramoninių ir buitinių atliekų dalis;
- f) „bendras galutinis energijos suvartojimas“ – energijos tikslais pramonei, transportui, namų ūkiams, paslaugų sektoriui (įskaitant viešąsias paslaugas), žemės ūkiui, miškininkystei ir žuvininkystei tiekiami energijos produktai, įskaitant elektros energijos ir šilumos, kurią elektros energijos ir šilumos gamybai sunaudoja energetikos sektorius, suvartojimą ir įskaitant elektros energijos bei šilumos nuostolius paskirstymo ir perdavimo proceso metu;

- g) „centralizuotas šilumos tiekimas“ ar „centralizuotas vėsumos tiekimas“ – šilumos energijos paskirstymas garų, karšto vandens ar ataušintų skysčių forma iš centrinio gamybos šaltinio tinklu grupės pastatų arba vietų erdvės ar procesų šildymui ar aušinimui;
- h) „skystieji bioproduktai“ – energijos tikslais, išskyrus transportui, bet įskaitant elektros energijai, šildymui ir aušinimui, iš biomasės pagamintas skystasis kuras;
- i) „biodegalai“ – iš biomasės pagamintas skystasis arba dujinis transporto kuras;
- j) „kilmės garantija“ – elektroninis dokumentas, kurio vienintelė paskirtis yra įrodyti galutiniam vartotojui, kad tam tikra energijos dalis ar kiekis buvo pagamintas iš atsinaujinančių išteklių, kaip reikalaujama pagal Direktyvos 2003/54/EB 3 straipsnio 6 dalį;
- k) „paramos schema“ – valstybės narės arba valstybių narių grupės taikoma priemonė, schema ar mechanizmas, kuriuo skatinama naudoti atsinaujinančių išteklių energiją: mažinami tos energijos kaštai, didinama kaina, už kurią ją galima parduoti, arba nustatomas atsinaujinančių išteklių energijos įpareigojimas ar kitomis priemonėmis didinama tokios energijos pirkimo apimtis. Tai apima, be kita ko, paramą investicijoms, neapmokestinimą ar mokesčių sumažinimą, mokesčių grąžinimą, paramos schemas atsinaujinančių išteklių energijos įpareigojimams vykdyti, įskaitant schemas, pagal kurias naudojamos žaliaisiais sertifikatais, ir tiesioginio kainų rėmimo schemas, įskaitant fiksuotus supirkimo tarifus ir priemonių mokėjimus;
- l) „įpareigojimas naudoti atsinaujinančių išteklių energiją“ – nacionalinė paramos schema, pagal kurią energijos gamintojai privalo tam tikrą dalį energijos gaminti iš atsinaujinančių išteklių energijos, energijos tiekėjai privalo užtikrinti, kad tam tikra dalis jų tiekiamos energijos būtų atsinaujinančių išteklių energija, arba energijos vartotojai privalo užtikrinti, kad tam tikrą jų vartojamos energijos dalis būtų atsinaujinančių išteklių energija. Tai apima schemas, pagal kurias tokie reikalavimai gali būti įvykdomi naudojantis žaliaisiais sertifikatais;
- m) „faktinė vertė“ – konkretaus biodegalų gamybos proceso tam tikrų arba visų etapų metu sumažintas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis, apskaičiuotas pagal V priedo C dalyje nustatytą metodiką;
- n) „tipinė vertė“ – sumažinto šiltnamio efektą sukeliančių dujų tipinio kiekio apytikrė vertė naudojant konkretų biodegalų gamybos būdą;
- o) „numatytoji vertė“ – naudojant tipinę vertę ir naudojantis iš anksto nustatytais veiksniais nustatoma vertė, kuri šioje direktyvoje nustatytais aplinkybėmis gali būti naudojama vietoj faktinės vertės.

3 straipsnis

Atsinaujinančių išteklių energijos naudojimo privalomi bendrieji nacionaliniai planiniai rodikliai ir priemonės

1. Kiekviena valstybė narė užtikrina, kad bendro galutinio energijos suvartojimo dalis, kurią sudaro atsinaujinančių išteklių energija, apskaičiuota pagal 5–11 straipsnius, 2020 m. pasiektų bent bendrą jos nacionalinį tiems metams nustatytą atsinaujinančių išteklių energijos dalies planinį rodiklį, kaip nurodyta I priedo A dalies lentelės trečiajame stulpelyje. Tokie privalomi bendrieji nacionaliniai planiniai rodikliai atitinka tikslą, kad 2020 m. atsinaujinančių išteklių energijos dalis sudarytų bent 20 % bendro galutinio Bendrijos energijos suvartojimo. Siekdamas, kad šiame straipsnyje nustatyti planiniai rodikliai būtų lengviau pasiekiami, valstybės narės skatina ir ragina efektyvų energijos vartojimą ir taupymą.

2. Valstybės narės nustato veiksmingas priemones, kad užtikrintų, jog atsinaujinančių išteklių energijos dalis būtų lygi arba viršytų dalį, nurodytą I priedo B dalyje nustatytoje indikatyvioje trajektorijoje.

3. Siekdamas įvykdyti šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatytus planinius rodiklius, valstybės narės gali, *inter alia*, taikyti tokias priemones:

- a) paramos schemas;
- b) valstybių narių tarpusavio bendradarbiavimo ir bendradarbiavimo su trečiosiomis šalimis priemones, skirtas jų bendriesiems nacionaliniams planiniams rodikliams įvykdyti pagal 5–11 straipsnius.

Nepažeidžiant Sutarties 87 ir 88 straipsnių, valstybės narės pagal šios Direktyvos 5–11 straipsnius turi teisę nuspręsti, koku mastu jos teikia paramą atsinaujinančių išteklių energijai, gaminamai kitoje valstybėje narėje.

4. Kiekviena valstybė narė užtikrina, kad 2020 m. jos atsinaujinančių išteklių energijos dalis, sunaudojama visų rūšių transporte, sudarytų bent 10 % tos valstybės narės transporto sektoriaus galutinio energijos suvartojimo.

Šios dalies tikslais taikomos tokios nuostatos:

- a) pirmos pastraipos tikslais apskaičiuojant vardiklį, t. y. visą transporto sektoriuje suvartojamos energijos kiekį, įskaičiuojamas tik benzinas, dyzelinas, biodegalai, sunaudoti kelių ir geležinkelių transporte, ir elektros energija;
- b) pirmos pastraipos tikslais apskaičiuojant skaitiklį, t. y. transporto sektoriuje suvartojamos atsinaujinančių išteklių energijos kiekį, įskaičiuojama visų rūšių atsinaujinančių išteklių energija, sunaudojama visų rūšių transporte;
- c) a ir b punktų tikslais apskaičiuodamos elektros energijos, kuri gaminama iš atsinaujinančių išteklių ir naudojama visų rūšių elektrinėse kelių transporto priemonėse, dalį valstybės narės gali pasirinkti elektros energijos iš atsinaujinančių energijos

išteklių dalies Bendrijoje vidurkį arba jų pačių pagamintos elektros energijos iš atsinaujinančių energijos išteklių dalį, nustatytą prieš dvejus metus iki nagrinėjamų metų. Be to, apskaičiuojant elektrinių kelių transporto priemonių sunaudotos elektros energijos iš atsinaujinančių energijos išteklių kiekį, laikoma, kad tas sunaudotas kiekis yra 2,5 karto didesnis nei faktinės elektros energijos iš atsinaujinančių energijos išteklių sąnaudos.

Prireikus Komisija ne vėliau kaip 2011 m. gruodžio 31 d. pateikia pasiūlymą, pagal kurį leidžiama tam tikromis sąlygomis atsižvelgti į visą elektros energijos, pagamintos iš atsinaujinančių išteklių, kiekį, suvartojamą visų rūšių elektrinėse transporto priemonėse.

Prireikus Komisija taip pat ne vėliau kaip 2011 m. gruodžio 31 d. pateikia pasiūlymą dėl vandenilio iš atsinaujinančių išteklių dalies bendrame kuro balanse apskaičiavimo metodikos.

4 straipsnis

Nacionaliniai atsinaujinančių išteklių energijos veiksmų planai

1. Kiekviena valstybė narė patvirtina nacionalinį atsinaujinančių išteklių energijos veiksmų planą. Nacionaliniuose atsinaujinančių išteklių energijos veiksmų planuose nustatomi valstybių narių suvartotos atsinaujinančių išteklių energijos dalių 2020 m. nacionaliniai planiniai rodikliai transporto, elektros energijos ir šildymo bei aušinimo sektoriuose, atsižvelgiant į kitų su energijos vartojimo efektyvumu susijusių politikos priemonių poveikį galutiniam energijos suvartojimui, ir atitinkamos priemonės, kurių reikia imtis tiems nacionaliniams bendriesiems planiniams rodikliams pasiekti, įskaitant vietas, regioninių ir nacionalinių valdžios institucijų bendradarbiavimą, planuojamus statistinius perdavimus ar bendrus projektus, nacionalinę esamų biomasės išteklių plėtojimo ir naujų biomasės išteklių sutelkimo skirtingoms reikmėms politiką, ir priemones, kurių reikia imtis 13–19 straipsniuose nustatytiems reikalavimams įvykdyti.

Komisija ne vėliau kaip 2009 m. birželio 30 d. patvirtina nacionalinių atsinaujinančių išteklių energijos veiksmų planų modelį. Šis modelis apima VI priede nustatytus būtiniausius reikalavimus. Valstybės narės, pateikdamos nacionalinius atsinaujinančių išteklių energijos veiksmų planus, laikosi to modelio.

2. Valstybės narės savo nacionalinius atsinaujinančių išteklių energijos veiksmų planus Komisijai pateikia ne vėliau kaip 2010 m. birželio 30 d.

3. Kiekviena valstybė narė likus šešiams mėnesiams iki jos nacionalinio atsinaujinančių išteklių energijos veiksmų plano pateikimo, paskelbia ir Komisijai pateikia prognozių dokumentą, kuriame nurodo:

- a) iki 2020 m. jos numatomą pagaminti energijos iš atsinaujinančių išteklių perteklių lyginant su indikatyvia trajektorija, kuri būtų galima perduoti kitoms valstybės narėms remiantis 6–11 straipsniais, taip pat apskaičiuotą jos bendrą projektų potencialą; ir
- b) iki 2020 m. jos numatomą atsinaujinančių išteklių energijos poreikį, kuris turės būti patenkintas ne vidaus gamybos pajėgumais.

Ta informacija gali apimti aspektus, susijusius su sąnaudomis ir nauda bei finansavimu. Valstybių narių ataskaitose ta prognozė atnaujinama, kaip nustatyta 22 straipsnio 1 dalies l ir m punktuose.

4. Valstybė narė, kurios atsinaujinančių išteklių energijos dalis per paskutinį dvejų metų laikotarpį tapo mažesnė už I priedo B dalyje nustatytą indikatyvią trajektoriją, ne vėliau kaip kitų metų birželio 30 d. Komisijai pateikia iš dalies pakeistą nacionalinį atsinaujinančių išteklių energijos veiksmų planą ir jame nustato adekvačias ir proporcingas priemones, skirtas užtikrinti, kad per pagrįstą laikotarpį minėtoji dalis vėl atitiktų I priedo B dalyje pateiktą indikatyvią trajektoriją.

Jei valstybė narė nedideliu skirtumu neįvykdė indikatyvios trajektorijos, Komisija, atsižvelgdama į priemones, kurių ėmėsi ir imsis valstybė narė, gali priimti sprendimą atleisti valstybę narę nuo įpareigojimo pateikti iš dalies pakeistą nacionalinį atsinaujinančių išteklių energijos veiksmų planą.

5. Komisija įvertina nacionalinius atsinaujinančių išteklių energijos veiksmų planus, visų pirma pagal 3 straipsnio 2 dalį valstybių narių numatytų atitinkamų priemonių tinkamumą. Gavusi nacionalinį atsinaujinančių išteklių energijos veiksmų planą ar iš dalies pakeistą nacionalinį atsinaujinančių išteklių energijos veiksmų planą, Komisija gali pateikti rekomendaciją.

6. Komisija nusiunčia Europos Parlamentui nacionalinius atsinaujinančių išteklių energijos veiksmų planus ir prognozių dokumentus tokius, kokie jie buvo viešai paskelbti skaidrumo platformoje, kaip nurodyta 24 straipsnio 2 dalyje, taip pat rekomendacijas, kaip nurodyta šio straipsnio 5 dalyje.

5 straipsnis

Atsinaujinančių išteklių energijos dalies apskaičiavimas

1. Bendras galutinis atsinaujinančių išteklių energijos suvartojimas kiekvienoje valstybėje narėje apskaičiuojamas sudedant šiuos rodiklius:

- a) bendro galutinio elektros energijos iš atsinaujinančių energijos išteklių suvartojimo;
- b) bendro galutinio atsinaujinančių išteklių energijos suvartojimo šildymui ir aušinimui; ir
- c) galutinio atsinaujinančių išteklių energijos suvartojimo transporto sektoriuje.

Apskaičiuojant bendro galutinio atsinaujinančių išteklių energijos suvartojimo dalį, į dujas, elektros energiją ir vandenilį iš atsinaujinančių energijos išteklių atsižvelgiama tik vieną kartą pagal pirmos pastraipos a, b arba c punktą.

Vadovaujantis 17 straipsnio 1 dalies antra pastraipa, į 17 straipsnio 2–6 dalyse nustatytus tvarumo kriterijų neatitinkančius biodegalus ir skystuosius bioproduktus neatsižvelgiama.

2. Jei valstybė narė mano, kad dėl nenugalimos jėgos (*force majeure*) jai yra neįmanoma pasiekti, kad jos atsinaujinančių išteklių energijos dalis bendrame galutiniame energijos suvartojime 2020 m. pasiektų I priedo lentelės trečiajame stulpelyje nustatytą dydį, ji apie tai kuo greičiau praneša Komisijai. Komisija priima sprendimą dėl to, ar buvo įrodytos *force majeure* aplinkybės. Jei Komisija nusprendžia, kad įrodytos *force majeure* aplinkybės, ji sprendžia, kaip pakoreguoti valstybės narės bendrą galutinį atsinaujinančių išteklių energijos suvartojimą 2020 m.

3. 1 dalies a punkto tikslais bendras galutinis elektros energijos iš atsinaujinančių energijos išteklių suvartojimas apskaičiuojamas kaip valstybėje narėje iš atsinaujinančių energijos išteklių pagamintos elektros energijos kiekis (neįskaitant elektros energijos, pagaminamos hidroakumuliaciniais įrenginiais, kuriems naudojamas prieš tai į aukštutinį baseiną pakeltas vanduo).

Įvairių kurų deginančiose jėgainėse, kuriose naudojami atsinaujinantys ir tradiciniai ištekliai, skaičiuojama tik iš atsinaujinančių energijos išteklių pagaminta elektros energijos dalis. Atliekant šį apskaičiavimą, kiekvieno energijos ištekliaus indėlis apskaičiuojamas remiantis jo energetine verte.

Iš hidroenergijos ir vėjo energijos pagaminta elektros energija skaičiuojama pagal II priede nustatytas normalizavimo taisykles.

4. 1 dalies b punkto tikslais bendras galutinis atsinaujinančių išteklių energijos suvartojimas šildymui ir aušinimui apskaičiuojamas kaip valstybėje narėje iš atsinaujinančių išteklių pagamintas centralizuotai tiekiamos šilumos bei vėsumos kiekis ir kitos atsinaujinančių išteklių energijos suvartojimas pramonėje, namų ūkiuose, teikiant paslaugas, žemės ūkyje, miškininkystėje ir žuvininkystėje šildymo, aušinimo ir technologinio proceso tikslais.

Įvairių kurų deginančiose jėgainėse, kuriose naudojami atsinaujinantys ir tradiciniai energijos ištekliai, atsižvelgiama tik į šildymo bei aušinimo, pagamintų iš atsinaujinančių energijos išteklių, dalį. Atliekant šį apskaičiavimą, kiekvieno energijos ištekliaus indėlis apskaičiuojamas remiantis jo energetine verte.

Į aeroterminę, geoterminę ir hidroterminę šilumos energiją, išgautą šilumos siurblių pagalba, atsižvelgiama 1 dalies b punkto tikslais, su sąlyga, kad galutinė energijos išėiga žymiai viršija pradinės energijos sąnaudas, reikalingas šilumos siurblių veikimui. Šilumos kiekis, laikomas atsinaujinančių išteklių energija pagal šią direktyvą, apskaičiuojamas pagal VII priede nustatytą metodiką.

Pagal 1 dalies b punktą neįskaičiuojama šilumos energija, gauta pasyviose energetinėse sistemose, kuriose mažesnis energijos suvartojimas pasiekiamas pasyviai per pastato konstrukcijas arba iš šilumos, kuri gaunama naudojant neatsinaujinančių išteklių energiją.

5. III priede išvardyto transporto kuro energetinė vertė yra tokia, kaip nustatyta tame priede. III priedas gali būti pritaikytas prie mokslo ir technikos pažangos. Tos priemonės, skirtos iš dalies pakeisti neesmines šios direktyvos nuostatas, tvirtinamos pagal 25 straipsnio 4 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu.

6. Atsinaujinančių išteklių energijos dalis apskaičiuojama bendrą galutinį atsinaujinančių išteklių energijos suvartojimą padalijus iš bendro galutinio energijos iš visų energijos išteklių suvartojimo (išreiškiama procentine dalimi).

Pirmos pastraipos tikslais 1 dalyje nurodyta suma koreguojama pagal 6, 8, 10 ir 11 straipsnius.

Apskaičiuojant valstybės narės bendrą galutinį energijos suvartojimą siekiant nustatyti, ar jis atitinka šioje direktyvoje nustatytus planinius rodiklius ir indikatyvią trajektoriją, energijos, sunaudotos aviacijos sektoriuje, kiekis laikomas ne didesniu kaip 6,18 %, palyginti su valstybės narės bendru galutiniu energijos suvartojimu. Kipro ir Maltos energijos, sunaudotos aviacijos sektoriuje, kiekis laikomas ne didesniu kaip 4,12 %, palyginti su tų valstybių narių bendru galutiniu energijos suvartojimu.

7. Apskaičiuojant santykinę atsinaujinančių išteklių energijos dalį taikoma 2008 m. spalio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 1099/2008 dėl energijos statistikos ⁽¹⁾ pateikta metodika ir apibrėžtys.

Valstybės narės užtikrina statistinės informacijos, naudojamos apskaičiuojant tas sektorių bei bendras dalis, ir statistinės informacijos, pateikiamos Komisijai pagal Reglamentą (EB) Nr. 1099/2008, suderinamumą.

6 straipsnis

Statistiniai perdavimai tarp valstybių narių

1. Valstybės narės gali susitarti dėl nustatyto atsinaujinančių išteklių energijos kiekio statistinio perdavimo iš vienos valstybės narės į kitą valstybę narę ir nustatyti jo tvarką. Perduotas kiekis yra:

- atimamas iš atsinaujinančių išteklių energijos kiekio, į kurį atsižvelgiama vertinant, kaip perdavimą atliekanti valstybė narė laikosi 3 straipsnio 1 ir 2 dalių reikalavimų; ir
- pridedamas prie atsinaujinančių išteklių energijos kiekio, į kurį atsižvelgiama vertinant, kaip perdavimą priimanti kita valstybė narė laikosi 3 straipsnio 1 ir 2 dalių reikalavimų.

Statistinis perdavimas neturi įtakos tam, kaip įgyvendinamas perduodančiosios valstybės narės nacionalinis planinis rodiklis.

2. 1 dalyje nurodyti susitarimai gali galioti vienerius ar daugiau metų. Apie juos pranešama Komisijai ne vėliau kaip per 3 mėnesius pasibaigus kiekvieniems metams, kuriais jie galioja. Komisijai siunčiamoje informacijoje, be kita ko, nurodomas perduodamos energijos kiekis ir kaina.

3. Perdavimai laikomi įvykusiais tik po to, kai visos perdavime dalyvavusios valstybės narės apie perdavimą praneša Komisijai.

⁽¹⁾ OL L 304, 2008 11 14, p. 1.

7 straipsnis

Valstybių narių bendri projektai

1. Dvi ar daugiau valstybių narių gali bendradarbiauti vykdydamos visų tipų bendrus projektus, susijusius su elektros energijos, šildymo ar aušinimo gamyba iš atsinaujinančių energijos išteklių. Į tą bendradarbiavimą gali būti įtraukti ir privatūs ūkio subjektai.

2. Valstybės narės praneša Komisijai, kokia elektros energijos, šildymo ar aušinimo, pagamintų iš atsinaujinančių energijos išteklių, dalis ar koks kiekis pagal bet kurią jų teritorijoje įgyvendinamą bendrą projektą, kuris pradėtas po 2009 m. birželio 25 d., arba padidinant įrenginio, kuris buvo rekonstruotas po tos datos, pajėgumus, laikomas įskaitomu į kitos valstybės narės nacionalinį bendrąjį planinį rodiklį, siekiant įvertinti, ar atitinkama šios direktyvos reikalavimams.

3. 2 dalyje nurodytame pranešime:

- aprašomas siūlomas įrenginys arba nurodomas rekonstruotas įrenginys;
- nurodoma įrenginyje pagamintos elektros energijos, šildymo arba aušinimo dalis arba kiekis, kuris laikomas įskaitomu į kitos valstybės narės nacionalinį bendrąjį planinį rodiklį;
- nurodoma valstybė narė, kurios naudai teikiamas pranešimas; ir
- nurodomas kalendoriniais metais išreikštas laikotarpis, kurio metu įrenginyje iš atsinaujinančių energijos išteklių pagaminta elektros energija arba šildymas ar aušinimas turi būti laikomi įskaitomais į kitos valstybės narės nacionalinį bendrąjį planinį rodiklį.

4. 3 dalies d punkte nurodytas laikotarpis negali būti ilgesnis kaip iki 2020 m. Bendro projekto trukmė gali būti ilgesnė kaip iki 2020 m.

5. Pagal šį straipsnį pateikto pranešimo negalima keisti ar panaikinti, jei nėra pranešimą teikiančios valstybės narės ir pagal 3 dalies c punktą nurodytos valstybės narės bendro susitarimo.

8 straipsnis

Valstybių narių bendrų projektų rezultatai

1. Per tris mėnesius pasibaigus kiekvieniems 7 straipsnio 3 dalies d punkte nustatyto laikotarpio metams valstybė narė, pateikusi pranešimą pagal 7 straipsnį, parengia pranešimo raštą, kuriame nurodo:

- elektros energijos arba šildymo ar aušinimo bendrą kiekį, per metus pagamintą iš atsinaujinančių energijos išteklių įrenginyje, kuris nurodytas pagal 7 straipsnį pateiktame pranešime; ir

- b) elektros energijos arba šildymo ar aušinimo kiekį, per metus pagamintą iš atsinaujinančių energijos išteklių tame įrenginyje, kuris turi būti įskaitomas į kitos valstybės narės nacionalinį bendrąjį planinį rodiklį remiantis pranešimo sąlygomis.
2. Pranešančioji valstybė narė pranešimo raštą siunčia valstybei narei, kurios naudai buvo pateiktas pranešimas, ir Komisijai.
3. Siekiant įvertinti, kaip laikomasi šios direktyvos reikalavimų, susijusių su nacionaliniais bendraisiais planiniais rodikliais, elektros energijos arba šildymo ar aušinimo kiekis, pagamintas iš atsinaujinančių energijos išteklių, apie kurį pranešta pagal 1 dalies b punktą:
- a) atimamas iš atsinaujinančių energijos išteklių elektros energijos arba šildymo ar aušinimo kiekio, į kurį atsižvelgiama vertinant, kaip 1 dalyje nurodytą pranešimo raštą pateikianti valstybė narė laikosi reikalavimų; ir
- b) pridedamas prie atsinaujinančių energijos išteklių elektros energijos arba šildymo ar aušinimo kiekio, į kurį atsižvelgiama vertinant, kaip 2 dalyje nurodytą pranešimo raštą gaunanti valstybė narė laikosi reikalavimų.
- b) elektros energija pagaminta naujai pastatytame įrenginyje, pradėjusiame veikti po 2009 m. birželio 25 d., arba padidinus pajėgumus įrenginyje, kuris buvo rekonstruotas po tos datos, įgyvendinant 1 dalyje nurodytą bendrą projektą; ir
- c) pagamintos ir eksportuotos elektros energijos kiekio atžvilgiu nebuvo suteikta parama pagal trečiosios šalies paramos schemą, išskyrus įrenginiui suteiktą paramą investicijoms.
3. Valstybės narės gali kreiptis į Komisiją, prašydamos 5 straipsnio tikslais atsižvelgti į elektros energiją iš atsinaujinančių energijos išteklių, pagamintą ir sunaudotą trečiojoje šalyje, kai jungiamosios linijos tarp valstybės narės ir trečiosios šalies tiesimo parengiamasis laikotarpis labai ilgas, tokiomis sąlygomis:
- a) jungiamosios linijos tiesimas turi būti pradėtas ne vėliau kaip 2016 m. gruodžio 31 d.;
- b) turi būti neįmanoma pradėti eksploatuoti jungiamąją liniją ne vėliau kaip 2020 m. gruodžio 31 d.;
- c) turi būti įmanoma pradėti eksploatuoti jungiamąją liniją ne vėliau kaip 2022 m. gruodžio 31 d.;
- d) pradėjus eksploatuoti jungiamąją liniją ji bus naudojama elektros energijai, gaminamai iš atsinaujinančių energijos išteklių, eksportuoti į Bendriją pagal 2 dalį;
- e) prašymas susijęs su 2 dalies b ir c punktuose nustatytais kriterijais atitinkančiu bendru projektu, kurį vykdant bus naudojama jungiamoji linija po to, kai ji bus pradėta eksploatuoti, ir su elektros energijos kiekiu, kuris nėra didesnis nei elektros energijos kiekis, kuris bus eksportuojamas į Bendriją po to, kai jungiamoji linija bus pradėta eksploatuoti.

9 straipsnis

Valstybių narių ir trečiųjų šalių bendri projektai

1. Viena ar kelios valstybės narės gali bendradarbiauti su viena ar keliomis trečiosiomis šalimis įgyvendindamos visų rūšių bendrus projektus, susijusius su elektros energijos gamyba iš atsinaujinančių energijos išteklių. Į tokią bendradarbiavimą gali būti įtraukti ir privatūs ūkio subjektai.
2. Vertinant šios direktyvos reikalavimų, susijusių su nacionaliniais bendraisiais planiniais rodikliais, atitiktį, į trečiojoje šalyje iš atsinaujinančių energijos išteklių pagamintą elektros energiją atsižvelgiama tik tuo atveju, jeigu tenkinamos šios sąlygos:
- a) elektros energija suvartojama Bendrijoje; laikoma, kad šis reikalavimas tenkinamas, kai:
- i) visi atsakingi perdavimo sistemos operatoriai kilmės šalyje, paskirties šalyje ir, jei taikoma, visose trečiosiose tranzito šalyse galutinai priskyrė elektros energijos kiekį, lygiavertį kiekiui, į kurį atsižvelgiama, paskirtiems tinklų sujungimo pajėgumams;
- ii) atsakingas perdavimo sistemos operatorius, veikiantis jungiamosios linijos Bendrijos pusėje, galutinai įtraukė į balansą elektros energijos kiekį, lygiavertį kiekiui, į kurį atsižvelgiama; ir
- iii) paskirti pajėgumai ir elektros energijos gamyba iš atsinaujinančių energijos išteklių 2 dalies b punkte nurodytame įrenginyje yra susiję su tuo pačiu laikotarpiu;
4. Komisijai pranešama apie elektros energijos dalį ar kiekį, kuris pagamintas įrenginyje trečiosios šalies teritorijoje ir kuris laikomas įskaitomu į vienos ar daugiau valstybių narių nacionalinį bendrąjį planinį rodiklį, atitikties 3 straipsnio reikalavimams įvertinimo tikslais. Kai dalyvauja daugiau nei viena valstybė narė, apie šios dalies ar kiekio paskirstymą valstybėms narėms pranešama Komisijai. Ši dalis ar kiekis negali viršyti faktiškai į Bendriją eksportuotos ir joje suvartotos dalies ar kiekio, atitinkančių šio straipsnio 2 dalies a punkto i ir ii papunkčiuose nurodytą kiekį ir jo 2 dalies a punkte išdėstytas sąlygas. Pranešimą pateikia kiekviena valstybė narė, į kurios bendrąjį nacionalinį planinį rodiklį įskaitoma elektros energijos dalis ar kiekis.
5. 4 dalyje nurodytame pranešime:
- a) aprašomas siūlomas įrenginys arba nurodomas rekonstruotas įrenginys;
- b) nurodoma elektros energijos dalis arba kiekis, pagamintas įrenginyje, kuris laikomas įskaitomu į valstybės narės nacionalinį planinį rodiklį, taip pat, laikantis konfidencialumo reikalavimų, atitinkami finansiniai susitarimai;

- c) kalendoriniais metais nurodomas laikotarpis, kurio metu įrenginyje pagaminta elektros energija turi būti laikoma įskaitoma į valstybės narės nacionalinį bendrąjį planinį rodiklį; ir
- d) kartu pateikiamas trečiosios šalies, kurios teritorijoje pradėjo veikti įrenginys, rašytinis b ir c punktų patvirtinimas ir įrenginyje pagamintos elektros energijos dalis arba kiekis, kuris bus naudojamas trečiojoje šalyje.

6. 5 dalies c punkte nurodytas laikotarpis neturi būti ilgesnis kaip iki 2020 m. Bendro projekto trukmė gali būti ilgesnė kaip iki 2020 m.

7. Pagal šį straipsnį pateikto pranešimo negalima keisti ar panaikinti, jei nėra pranešimą teikiančios valstybės narės ir trečiosios šalies, kuri pagal 5 dalies d punktą patvirtino bendrą projektą, bendro susitarimo.

8. Valstybės narės ir Bendrija ragina atitinkamas Energijos bendrijos sutarties ištaigas laikantis Energijos bendrijos sutarties imtis priemonių, kurios būtinos, kad tos sutarties Susitariančio-sios Šalys tarp valstybių narių galėtų taikyti šioje direktyvoje nustatytas nuostatas dėl bendradarbiavimo.

10 straipsnis

Valstybių narių ir trečiųjų šalių bendrų projektų rezultatai

1. Per 3 mėnesius pasibaigus kiekvieniems 9 straipsnio 5 dalies c punkte nurodyto laikotarpio metams valstybė narė, pateikusi pranešimą pagal 9 straipsnį, parengia pranešimo raštą, kuriame nurodo:

- a) elektros energijos bendrą kiekį, per tuos metus pagamintą iš atsinaujinančių energijos išteklių įrenginyje, kuris nurodytas pagal 9 straipsnį pateiktame pranešime;
- b) elektros energijos kiekį, per metus tame įrenginyje pagamintą iš atsinaujinančių energijos išteklių, kuris turi būti įskaitomas į jos nacionalinį bendrąjį planinį rodiklį remiantis pranešimo sąlygomis pagal 9 straipsnį; ir
- c) įrodymą, kad tenkinamos 9 straipsnio 2 dalyje nustatytos sąlygos.

2. Valstybė narė nusiunčia pranešimo raštą trečiajai šaliai, kuri pagal 9 straipsnio 5 dalies d punktą patvirtino projektą, ir Komisijai.

3. Siekiant įvertinti, kaip laikomasi šios direktyvos reikalavimų, susijusių su nacionaliniais bendraisiais planiniais rodikliais, elektros energijos kiekis, pagamintas iš atsinaujinančių energijos išteklių, apie kurį pranešta pagal 1 dalies b punktą, pridedamas prie atsinaujinančių energijos išteklių kiekio, į kurį atsižvelgiama vertinant, kaip pranešimo raštą pateikianti valstybė narė laikosi reikalavimų.

11 straipsnis

Bendros paramos schemos

1. Nedarant įtakos valstybių narių išpareigojimams pagal 3 straipsnį, dvi ar daugiau valstybių narių gali nuspręsti savanorišku pagrindu sujungti savo nacionalines paramos schemas ar iš dalies koordinuoti jų veiklą. Tokiais atvejais tam tikras atsinaujinančių išteklių energijos kiekis, pagamintas vienos dalyvaujančios valstybės narės teritorijoje, gali būti įskaitytas į kitos dalyvaujančios valstybės narės nacionalinį bendrąjį planinį rodiklį, jeigu atitinkamos valstybės narės:

- a) padarė atsinaujinančių išteklių energijos nurodytų kiekių statistinį perdavimą iš vienos valstybės narės kitai valstybei narei pagal 6 straipsnį; arba
- b) nustatė paskirstymo taisyklę, dėl kurios susitarė dalyvaujančios valstybės narės ir pagal kurią atsinaujinančių išteklių energijos kiekiai paskirstomi dalyvaujančioms valstybėms narėms. Apie tokią taisyklę pranešama Komisijai ne vėliau kaip per 3 mėnesius pasibaigus pirmiesiems metais, kuriais ji įsigalioja.

2. Per 3 mėnesius pasibaigus kiekvieniems metams kiekviena valstybė narė, kuri teikia pranešimą pagal 1 dalies b punktą, pateikia pranešimo raštą, kuriame nurodo bendrą elektros energijos arba šildymo ar aušinimo iš atsinaujinančių energijos išteklių kiekį, pagamintą tais metais, kuriais taikoma paskirstymo taisyklė.

3. Siekiant įvertinti, kaip laikomasi šios direktyvos reikalavimų, susijusių su nacionaliniais bendraisiais planiniais rodikliais, elektros energijos arba šildymo ar aušinimo iš atsinaujinančių energijos išteklių kiekis, apie kurį pranešta pagal 2 dalį, paskirstomas atitinkamoms valstybėms narėms pagal paskirstymo taisyklę, apie kurią buvo pranešta.

12 straipsnis

Pajėgumo padidėjimas

7 straipsnio 2 dalyje ir 9 straipsnio 2 dalies b punkte atsinaujinančių išteklių energijos vienetai, pagaminti padidėjus įrenginio pajėgumui, vertinami taip, lyg jie būtų pagaminti atskirame įrenginyje, kuris pradėtas eksploatuoti tuo momentu, kai pajėgumas padidėjo.

13 straipsnis

Administracinės procedūros, reglamentai ir kodeksai

1. Valstybės narės užtikrina, kad visos leidimų, sertifikavimo ir licencijavimo procedūros reglamentuojančios nacionalinės taisyklės, taikomos elektros energijos, šildymo ir aušinimo gamybos iš atsinaujinančių energijos išteklių jėgainėms bei susijusioms perdavimo ir paskirstymo tinklų infrastruktūroms ir biomasės pavertimo biodegalais ar kitais energijos produktais procesams, būtų proporcingos ir būtinos.

Valstybės narės visų pirma imasi reikiamų veiksmų užtikrindamos, kad:

- a) atsižvelgiant į valstybių narių ir jų administracinių struktūrų bei organizacinius skirtumus, būtų aiškiai koordinuojama ir apibrėžta atitinkama nacionalinių, regioninių ir vietos administracinių įstaigų, atsakingų už leidimų išdavimą, sertifikavimą ir licencijavimą, įskaitant teritorijų planavimą, atsakomybę ir nustatyti skaidrūs sprendimų dėl projektavimo ir statybos paraiškų priėmimo tvarkaraščio terminai;
- b) tinkamu lygiu būtų teikiama išsami informacija apie leidimų išdavimą, sertifikavimą ir licencijavimo paraiškų, susijusių su atsinaujinančių išteklių energijos įrenginiais, tvarkymą ir apie pareiškėjams teikiamą pagalbą;
- c) administracinės procedūros būtų supaprastintos ir pagreitintos atitinkamu administraciniu lygmeniu;
- d) leidimų išdavimą, sertifikavimą ir licencijavimą reglamentuojančios taisyklės būtų objektyvios, skaidrios, proporcingos, nediskriminuojančios pareiškėjų, ir kad jomis būtų visiškai atsižvelgta į konkrečių atsinaujinančių išteklių energijos technologijų ypatybes;
- e) vartotojų, projektuotojų, architektų, statytojų ir įrangos bei sistemų montuotojų mokami administraciniai mokesčiai būtų skaidrūs ir atitiktų sąnaudas; ir
- f) mažesnės apimtys projektams ir atitinkamais atvejais decentralizuotiems energijų iš atsinaujinančių išteklių gaminantiems įtaisams būtų nustatomos paprastesnės ir mažesnę našta užkraunančios leidimų išdavimo procedūros, įskaitant reikavimą pranešti, jei tai galima pagal taikomą teisinę bazę.

2. Valstybės narės aiškiai apibrėžia visas technines specifikacijas, kurias turi atitikti atsinaujinančių išteklių energiją naudojančios įrenginiai ir sistemos, kad jiems būtų galima pritaikyti paramos schemas. Jei yra nustatyti Europos standartai, įskaitant ekologinius ženklus, energijos duomenų etiketes ir kitas Europos standartizacijos įstaigų nustatytas techninių normatyvų sistemas, tokios techninės specifikacijos parengiamos pagal tokius standartus. Tokiose techninėse specifikacijose nenurodoma, kur įrenginiai ir sistemos turi būti sertifikuojami, ir jos neturėtų trukdyti vidaus rinkos veikimui.

3. Valstybės narės ragina visus subjektus, visų pirma vietos bei regionines administracines įstaigas, planuojant, projektuojant, stant ir atnaujinant pramoninius ar gyvenamuosius rajonus, užtikrinti, kad būtų įdiegti įrenginiai ir sistemos, skirti elektros energijos, šildymo ir aušinimo iš atsinaujinančių energijos išteklių naudojimui, taip pat centralizuotam šilumos ir vėsumos tiekimui. Prireikus valstybės narės visų pirma skatina vietos ir regionines administracines įstaigas įtraukti šildymo ir aušinimo iš atsinaujinančių energijos išteklių naudojimą į miestų infrastruktūros planavimą.

4. Valstybės narės į savo statybos reglamentus ir kodeksus įtraukia tinkamas priemones, kad būtų didinama visų rūšių atsinaujinančių išteklių energijos dalis statybos sektoriuje.

Nustatydamos tokias priemones arba savo regioninėse paramos schemose, valstybės narės gali atsižvelgti į nacionalines priemones, susijusias su ženkliai energijos vartojimo efektyvumo didinimu ir susijusias su kogeneracija bei su pasyviais, mažai energijos vartojančiais ar nulinės energijos pastatais.

Ne vėliau kaip 2014 m. gruodžio 31 d. valstybės narės savo statybos reglamentuose ir kodeksuose arba kitu tą patį poveikį turinčiu būdu, kai tinkama, nustato reikalavimą, kad naujuose pastatuose ir esamuose pastatuose, kuriuos reikia kapitališkai atnaujinti, būtų naudojami minimalūs atsinaujinančių išteklių energijos kiekiai. Valstybės narės leidžia, kad tie minimalūs kiekiai būtų užtikrinami, *inter alia*, naudojant centralizuotai tiekiamą šilumą ir vėsumą, kurių gamybai naudojama didelė atsinaujinančių energijos išteklių dalis.

Pirmos pastraipos reikalavimas taikomas ginkluotosioms pajėgoms tik tokiu mastu, kad jo taikymas nepakenktų ginkluotųjų pajėgų veiklos pobūdžiui ir svarbiausiam tikslui, ir netaikomas medžiagoms, naudojamoms išimtinai kariniais tikslais.

5. Valstybės narės užtikrina, kad nacionalinio, regionų ir vietos lygio nauji viešieji pastatai ir esami viešieji pastatai, kuriuos reikia kapitališkai atnaujinti, nuo 2012 m. sausio 1 d. atliktų pavyzdinių vaidmenį taikant šią direktyvą. Valstybės narės gali, *inter alia*, numatyti, kad šio įpareigojimo laikomasi, jei laikomasi nulinės energijos pastatų standartų arba viešųjų pastatų ar mišrių privačių ir viešųjų pastatų stogus trečiosios šalys naudoja energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybai.

6. Remdamosi savo statybos reglamentais ir kodeksais, valstybės narės skatina naudoti atsinaujinančių išteklių energiją naudojančias šildymo bei aušinimo sistemas ir įrenginius, smarkiai sumažinančius energijos vartojimą. Siekdamos populiarinti tokias sistemas ir įrenginius, valstybės narės taiko energijos, ekologinių ženklų ar kitus atitinkamus sertifikatus ar standartus, nustatytus nacionaliniu ar Bendrijos lygmeniu, jei tokie yra nustatyti.

Valstybės narės skatina naudoti biomasės konversijos technologijas, kurių konversijos efektyvumas yra bent 85 % buitiniams bei komerciniams reikmėms ir bent 70 % pramoniniams reikmėms.

Šilumos siurblių atveju valstybės narės skatina naudoti tuos, kurie atitinka Komisijos sprendimu 2007/742/EB, nustatančiu ekologinius kriterijus, taikomus suteikiant Bendrijos ekologinį ženklą elektra arba dujomis varomiems arba absorbciniams dujiniais šilumos siurbliams ⁽¹⁾ nustatytus minimalius ekologinio ženklinimo reikalavimus.

⁽¹⁾ OL L 301, 2007 11 20, p. 14.

Valstybės narės skatina naudoti saulės šilumos energijos sertifikuotus įrenginius ir sistemas, remiantis Europos standartais, jei jie yra nustatyti, įskaitant ekologinius ženklus, energijos duomenų etiketes ir kitas Europos standartizacijos įstaigų nustatytas techninių normatyvų sistemas.

Pagal šią dalį vertindamos sistemų bei įrenginių konversijos efektyvumą ir sąnaudų bei produkcijos santykį, valstybės narės taiko Bendrijos procedūras, arba, jei tokių nėra, tarptautines procedūras, jei tokios procedūros nustatytos.

14 straipsnis

Informavimas ir mokymas

1. Valstybės narės užtikrina, kad su informacija apie paramos priemones galėtų susipažinti visi atitinkami subjektai, pavyzdžiui, šildymo, aušinimo ir elektros energijos įrenginių bei sistemų ir transporto priemonių, kuriose gali būti naudojama atsinaujinančių išteklių energija, vartotojai, statytojai, montuotojai, architektai ir tiekėjai.

2. Valstybės narės užtikrina, kad įrenginių ar sistemos tiekėjas arba nacionalinės kompetentingos institucijos teiktų informaciją apie įrenginių ir sistemų, kuriose naudojami šildymas, aušinimas ir elektros energija iš atsinaujinančių energijos išteklių, teikiamą naudą, sąnaudas ir energijos veiksmingumą.

3. Valstybės narės užtikrina, kad nedidelių biomasės katilų ir krosnių, saulės fotoelektros ir saulės šilumos energijos sistemų, seklių geoterminių sistemų bei šilumos siurblių montuotojai nuo 2012 m. gruodžio 31 d. galėtų naudotis sertifikavimo schemomis arba lygiavertėmis kvalifikavimo schemomis. Tose schemose gali būti atsižvelgta atitinkamai į esamas schemas ir struktūras ir jos grindžiamos IV priede nustatytais kriterijais. Vadovaudamasi tais kriterijais, kiekviena valstybė narė pripažįsta kitos valstybės narės išduotą sertifikatą.

4. Valstybės narės viešai paskelbia informaciją apie sertifikavimo schemas ar lygiavertes kvalifikavimo schemas, kaip nurodyta 3 dalyje. Valstybės narės taip pat paskelbia montuotojų, kurie yra kvalifikuoti ar sertifikuoti pagal 3 dalyje nurodytas nuostatas, sąrašą.

5. Valstybės narės užtikrina, kad visiems atitinkamiems subjektams, visų pirma projektuotojams ir architektams, būtų pateiktos gairės, kad planuodami, projektuodami, statydami ir rekonstruodami pramoninius ar gyvenamuosius rajonus jie galėtų tinkamai apsvaistyti, kaip būtų galima optimaliai suderinti atsinaujinančius energijos išteklius, didelio efektyvumo technologijas ir centralizuotą šilumos bei vėsumos tiekimą.

6. Valstybės narės, dalyvaujant vietos ir regioninėms institucijoms, parengia tinkamas informavimo, sąmoningumo ugdymo, orientavimo arba mokymo programas, kad piliečiai būtų informuojami apie atsinaujinančių išteklių energijos plėtojimo bei naudojimo praktines galimybes ir naudą.

15 straipsnis

Iš atsinaujinančių energijos išteklių pagamintos elektros energijos, šildymo ir aušinimo kilmės garantijos

1. Siekiant pagal Direktyvos 2003/54/EB 3 straipsnio 6 dalį įrodyti galutiniams vartotojams, kokią energijos tiekėjo tiekiamos energijos dalį ar kokį kiekį sudaro atsinaujinančių išteklių energija, valstybės narės užtikrina, kad elektros energijos, pagamintos iš atsinaujinančių energijos išteklių, kilmė gali būti kaip tokia garantuota pagal šią direktyvą, remiantis objektyviais, skaidriais ir nediskriminuojančiais kriterijais.

2. Tuo tikslu valstybės narės užtikrina, kad elektros energijos iš atsinaujinančių energijos išteklių gamintojo prašymu išduodama kilmės garantija. Valstybės narės gali nurodyti išduoti kilmės garantijas atsinaujinančių energijos išteklių šildymo ir aušinimo iš atsinaujinančių energijos išteklių gamintojų prašymu. Toks nurodymas gali būti pateikiamas taikant minimalią galios ribą. Kilmės garantija turi būti standartinė, suteikiama 1 MWh energijos. Kiekvienam pagamintos energijos vienetui išduodama ne daugiau kaip viena kilmės garantija.

Valstybės narės užtikrina, kad į tą patį atsinaujinančių išteklių energijos vienetą būtų atsižvelgta tik vieną kartą.

Valstybės narės gali numatyti, kad parama nebus suteikta gamintojui, kai tam gamintojui suteikta kilmės garantija, skirta tai pačiai pagamintai atsinaujinančių išteklių energijai.

Kilmės garantija neatlieka jokios funkcijos valstybės narės atitikties 3 straipsnio reikalavimams požiūriu. Kilmės garantijų perdavimas kartu ar atskirai su fiziniu energijos perdavimu nedaro jokio poveikio valstybių narių sprendimui naudoti statistinius perdavimus, bendrus projektus ar bendras paramos schemas laikantis planinių rodiklių arba pagal 5 straipsnį apskaičiuojant bendrą galutinį atsinaujinančių išteklių energijos suvartojimą.

3. Kilmės garantija turi būti pasinaudojama tik per dvylika mėnesių nuo atitinkamo energijos vieneto gamybos. Kilmės garantija panaikinama, ją panaudojus.

4. Valstybės narės ar paskirtos kompetentingos įstaigos prižiūri kilmės garantijų išdavimą, perdavimą ir panaikinimą. Paskirtos kompetentingos įstaigos neturi sutampančios atsakomybės geografinėje teritorijoje ir neužsiima gamybos, prekybos ir tiekimo veikla.

5. Valstybės narės ar paskirtos kompetentingos įstaigos įgyvendina atitinkamus mechanizmus, kuriais užtikrina, kad kilmės garantijos būtų išduodamos, perduodamos ir panaikinamos elektroniniu būdu ir kad jos būtų tikslios, patikimos ir apsaugotos nuo klastojimo.

6. Kilmės garantijoje nurodoma bent tokia informacija:

a) energijos išteklius, iš kurio buvo pagaminta energija, taip pat gamybos pradžios ir pabaigos datos;

b) ar ji yra susijusi su:

16 straipsnis

- i) elektros energija, arba
 - ii) šildymu ar aušinimu;
- c) įrenginio, kuriame pagaminta energija, identifikaciniai duomenys, vieta, tipas bei pajėgumas;
- d) ar ir kokiu mastu įrenginiui buvo skirta parama investicijoms, ar ir kokiu mastu energijos vienetui buvo suteikta kitokia parama pagal nacionalinę paramos schemą ir paramos schemos rūšis;
- e) data, kai įrenginys pradėjo veikti; ir
- f) išdavimo data bei valstybė ir unikalus identifikacinis numeris.

7. Jeigu elektros energijos tiekėjui nustatytas reikalavimas įrodyti, kokią jo tiekiamos energijos dalį ar koki kiekį jo energijos balanse sudaro atsinaujinančių išteklių energija Direktyvos 2003/54/EB 3 straipsnio 6 dalies tikslais, jis gali tai padaryti pasinaudodamas savo kilmės garantijomis.

8. Kilmės garantijas atitinkantis atsinaujinančių išteklių energijos kiekis, kurį elektros energijos tiekėjas perdavė trečiajai šaliai, atimamas iš jo tiekiamos energijos dalies, tenkančios atsinaujinančių išteklių energijai taikant Direktyvos 2003/54/EB 3 straipsnio 6 dalį.

9. Valstybės narės pripažįsta kitų valstybių narių išduotas kilmės garantijas pagal šią direktyvą tik kaip 1 dalyje ir 6 dalies a–f punktuose nurodytos informacijos įrodymą. Valstybė narė gali atsisakyti pripažinti kilmės garantiją tik tuo atveju, kai ji turi tinkamai pagrįstų abejonų dėl jos tikslumo, patikimumo ar tikrumo. Valstybė narė apie tokį atsisakymą ir jo priežastis praneša Komisijai.

10. Jei Komisija nustato, kad kilmės garantiją atsisakoma pripažinti nepagrįstai, ji gali priimti sprendimą, kuriuo reikalaujama, kad atitinkama valstybė narė garantiją pripažintų.

11. Valstybė narė, laikydamosi Bendrijos teisės, gali nustatyti objektyvius, skaidrius ir nediskriminacinius kilmės garantijų naudojimo kriterijus, taikomus laikantis Direktyvos 2003/54/EB 3 straipsnio 6 dalyje nustatytų pareigų.

12. Tais atvejais, kai energijos tiekėjai parduoda atsinaujinančių išteklių energiją vartotojams nurodydami atsinaujinančių išteklių energijos naudą aplinkai ar kitą naudą, valstybės narės gali reikalauti, kad energijos tiekėjai santraukos forma pateiktų informaciją apie atsinaujinančių išteklių energijos dalį ar kiekį, pagamintą įrenginiuose, kurie pradėjo veikti, arba pajėgumų, kurie buvo padidinti po 2009 m. birželio 25 d..

Prieiga prie tinklų ir jų eksploatavimas

1. Valstybės narės imasi tinkamų veiksmų, kad sukurtų perdavimo ir paskirstymo tinklo infrastruktūrą, pažangiuosius tinklus, saugyklas ir elektros energijos sistemą, siekdamas sudaryti sąlygas saugiai eksploatuoti elektros energijos sistemą, nes tai leidžia toliau plėtoti elektros energijos gamybą iš atsinaujinančių energijos išteklių, įskaitant tarpsteminį sujungimą tarp valstybių narių ir tarp valstybių narių bei trečiųjų šalių. Valstybės narės taip pat imasi tinkamų veiksmų, kad paspartintų tinklo infrastruktūros leidimų procedūrą ir koordinuotų tinklo infrastruktūros patvirtinimo procedūrą su administracinėmis bei planavimo procedūromis.

2. Laikydamosi tinklo patikimumo ir saugumo išlaikymo reikalavimų, grindžiamų skaidriais ir nediskriminaciniais kriterijais, kuriais apibrėžia kompetentingos nacionalinės valdžios institucijos:

a) valstybės narės užtikrina, kad perdavimo ir skirstymo sistemų operatoriai savo teritorijoje garantuotų elektros energijos, pagamintos iš atsinaujinančių energijos išteklių, perdavimą ir skirstymą;

b) valstybės narės taip pat arba nustato pirmenybę elektros energijos, pagamintos iš atsinaujinančių energijos išteklių, gamintojams naudotis elektros tinklų sistema arba užtikrina prieigą prie sistemos;

c) valstybės narės užtikrina, kad tvarkydami reikalus, susijusius su elektros energijos gamybos įrenginiais, perdavimo sistemos operatoriai, kiek leidžia saugus nacionalinės elektros energijos sistemos veikimas ir remiantis skaidriais bei nediskriminaciniais kriterijais, pirmenybę teiktų gamybos įrenginiams, naudojančioms atsinaujinančius energijos išteklius. Valstybės narės užtikrina, kad būtų imtasi tinkamų su tinklu bei rinka susijusių veiklos priemonių, kad būtų iki minimumo sumažintas elektros energijos, pagamintos iš atsinaujinančių energijos išteklių, tiekimo apribojimas. Jei imasi esminių priemonių siekiant apriboti atsinaujinančių energijos išteklių naudojimą, kad būtų užtikrintas nacionalinės elektros energijos sistemos saugumas ir energijos tiekimo saugumas, valstybės narės užtikrina, kad atsakingi sistemų operatoriai apie tokias priemones praneštų kompetentingai reguliavimo institucijai ir nurodytų, kokių ištaisomųjų priemonių jie ketina imtis, kad būtų užkirstas kelias netinkamiems apribojimams.

3. Valstybės narės reikalauja, kad perdavimo ir skirstymo sistemų operatoriai sudarytų ir paskelbtų savo standartinės taisyklės, reglamentuojančias sąnaudų padengimą ir pasidalijimą atliekant techninius pertvarkymus (pavyzdžiui, jungimą į tinklą ir tinklo įtampos padidinimą, tinklo eksploatavimo gerinimą ir taisyklės dėl nediskriminacinio tinklo kodeksų įgyvendinimo), kurie yra reikalingi, kad nauji gamintojai, tiekiantys elektros energiją, pagamintą iš atsinaujinančių energijos išteklių, galėtų būti įjungti į bendrą tinklą.

Tos taisyklės yra grindžiamos objektyviais, skaidriais ir nediskriminaciniais kriterijais, kuriais atsižvelgiama į visą naudą ir sąnaudas, susijusias su šių gamintojų įjungimu į tinklą ir į konkrečias gamintojų, išikūrusių atokiuose ir menkai apgyvendintuose regionuose, aplinkybes. Tose taisyklėse gali būti nustatyti įvairūs jungimo tipai.

4. Prireikus valstybės narės gali reikalauti, kad perdavimo ir skirstymo sistemų operatoriai visiškai arba iš dalies padengtų 3 dalyje nurodytas sąnaudas. Valstybės narės ne vėliau kaip 2011 m. birželio 30 d. (o vėliau – kas dveji metai) persvarsto ir imasi būtinų priemonių tobulinti sistemas ir taisykles, reglamentuojančias šio straipsnio 3 dalyje nurodytų sąnaudų padengimą, kad užtikrintų naujų gamintojų įtraukimą, kaip nurodyta toje dalyje.

5. Valstybės narės reikalauja, kad perdavimo ir skirstymo sistemų operatoriai kiekvienam naujam energijos iš atsinaujinančių išteklių gamintojui, norinčiam būti prijungtam prie sistemos, būtų pateikta išsami ir būtina reikalinga informacija, įskaitant:

- a) išsamią su prijungimu susijusių sąnaudų sąmatą;
- b) pagrįstą ir tikslų jungimo į tinklą prašymų pateikimo ir svirstymo grafiką;
- c) pagrįstą orientacinę siūlomų prijungimų prie tinklo grafiką.

Elektros energijos iš atsinaujinančių energijos išteklių gamintojams, norintiems savo įrenginius prijungti prie tinklų, valstybės narės gali leisti skelbti konkursus prijungimo darbams atlikti.

6. 3 dalyje nurodytomis sąnaudomis dalijamasi taikant mechanizmą, grindžiamą objektyviais, skaidriais ir nediskriminaciniais kriterijais, kuriuose atsižvelgiama į naudą, kurią gauna iš pradžių ir vėliau prie sistemos prisijungę gamintojai, taip pat perdavimo ir skirstymo sistemų operatoriai.

7. Valstybės narės užtikrina, kad elektros energijos iš atsinaujinančių energijos išteklių (ypač atokiuose regionuose, pvz., salose ir menkai apgyvendintuose regionuose) gamintojai nebūtų diskriminuojami taikant perdavimo ir skirstymo tarifus. Valstybės narės užtikrina, kad perdavimo ir skirstymo tarifų taikymas nebūtų diskriminuojantis dujų iš atsinaujinančių energijos išteklių atžvilgiu.

8. Valstybės narės užtikrina, kad tarifai, taikomi už atsinaujinančius energijos išteklius naudojančių jėgainių pagamintos elektros energijos perdavimą ir skirstymą, atspindėtų realų sąnaudų efektyvumą tokias jėgaines prijungus prie tinklo. Toks sąnaudų efektyvumas galėtų būti užtikrintas tiesiogiai naudojant žemos įtampos tinklą.

9. Prireikus valstybės narės įvertina, ar, siekiant sudaryti palankesnes sąlygas dujų iš atsinaujinančių energijos išteklių integravimui, reikia išplėsti egzistuojančią dujų tinklo infrastruktūrą.

10. Prireikus valstybės narės reikalauja, kad jų teritorijoje veiktys perdavimo ir paskirstymo sistemų operatoriai pagal 2003 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2003/55/EB dėl gamtinių dujų vidaus rinkos bendrųjų taisyklių⁽¹⁾ 6 straipsnį paskelbtų technines taisykles, visų pirma

prisijungimo prie tinklų taisykles, apimančias dujų kokybės, dujų kvapo neutralizavimo ir dujų slėgio reikalavimus. Valstybės narės taip pat reikalauja, kad perdavimo ir skirstymo sistemų operatoriai, remdamiesi skaidriais ir nediskriminaciniais kriterijais, skelbtų prijungimo tarifus, taikomus prijungiant atsinaujinančių dujų šaltinius.

11. Savo nacionaliniuose atsinaujinančių išteklių energijos veiksnių planuose valstybės narės įvertina, ar būtina statyti naują infrastruktūrą centralizuotam šilumos ir vėsumos, pagamintų iš atsinaujinančių energijos išteklių, tiekimui, kad būtų galima įgyvendinti 3 straipsnio 1 dalyje nurodytą 2020 m. nacionalinį planinį rodiklį. Vadovaudamasi tuo įvertinimu valstybės narės prireikus imasi veiksnių, kad plėtotų centralizuoto šilumos tiekimo infrastruktūrą, siekdamos sudaryti sąlygas šildymo ir aušinimo gamybai didelėse biomasės, saulės ir geoterminėse jėgainėse.

17 straipsnis

Biodegalų ir skystųjų bioproduktų tvarumo kriterijai

1. Nepaisant to, ar žaliavos buvo išaugintos Bendrijos teritorijoje, ar už jos ribų, į energiją iš biodegalų ir skystųjų bioproduktų a, b ir c punktuose nurodytais tikslais atsižvelgiama tik tuo atveju, jei jie atitinka šio straipsnio 2–6 dalyse nustatytus tvarumo kriterijus:

- a) atitikties šios direktyvos reikalavimams, susijusiems su nacionaliniais planiniais rodikliais, vertinimas;
- b) atitikties atsinaujinančių išteklių energijos naudojimo įpareigojimams vertinimas;
- c) galimybė gauti finansinę paramą už biodegalų ir skystųjų bioproduktų naudojimą.

Tačiau tam, kad a, b ir c punktuose nurodytais tikslais būtų atsižvelgta į biodegalus ir skystuosius bioproduktus, pagamintus iš atliekų ir liekanų, išskyrus žemės ūkio, akvakultūros, žuvininkystės ir miškininkystės liekanas, jie turi atitikti tik 2 dalyje nustatytus tvarumo kriterijus.

2. Išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažinimas dėl biodegalų ir skystųjų bioproduktų naudojimo, į kurį atsižvelgiama 1 dalies a, b ir c punktuose nurodytais tikslais, turi sudaryti mažiausiai 35 %.

Nuo 2017 m. sausio 1 d. išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažinimas dėl biodegalų ir skystųjų bioproduktų naudojimo, į kurį atsižvelgiama 1 dalies a, b ir c punktuose nurodytais tikslais, turi sudaryti mažiausiai 50 %. Nuo 2018 m. sausio 1 d. tas išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažinimas turi sudaryti mažiausiai 60 % dėl biodegalų ir skystųjų bioproduktų, pagamintų įrenginiuose, kuriuose gamyba pradėta 2017 m. sausio 1 d. ar vėliau, naudojimo.

⁽¹⁾ OL L 176, 2003 7 15, p. 27.

Išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažinimas dėl biodegalų ir skystųjų bioproduktų naudojimo apskaičiuojamas pagal 19 straipsnio 1 dalį.

Kai biodegalai ir skystieji bioproduktai pagaminti įrenginiuose, kurie buvo eksploatuojami 2008 m. sausio 23 d., pirma pastraipa taikoma nuo 2013 m. balandžio 1 d.

3. Biodegalai ir skystieji bioproduktai, į kuriuos atsižvelgiama 1 dalies a, b ir c punktuose nurodytais tikslais, neturi būti pagaminti iš žaliavų, gautų iš labai didelės biologinės įvairovės žemės, t. y. žemės, kuriai 2008 m. sausio mėn. ar vėliau taikomas vienas iš toliau nurodytų apibūdinimų (nepaisant to, ar tas apibūdinimas žemei vis dar taikomas):

- a) neliestas miškas ir kitos miškingos vietovės, t. y. miškas ir kitos miškingos vietovės, kuriose auga vietinės rūšys ir nėra aiškiai matomų žmogaus veiklos požymių, o ekologiniai procesai nėra pastebimai sutrikdyti;
- b) vietovės, nustatytos:
 - i) pagal įstatymus arba atitinkamos kompetentingos institucijos gamtos apsaugos tikslais; arba
 - ii) kaip apsaugos vietovės, kuriose susitelkusios retos, galinčios išnykti arba nykstančios ekosistemos ar rūšys, pripažintos pagal tarptautinius susitarimus arba įtrauktos į tarpvyriausybinių organizacijų ar Tarptautinės gamtos išsaugojimo sąjungos sudarytus sąrašus, jeigu jos pripažįstamos pagal 18 straipsnio 4 dalies antrą pastraipą;

nebent pateikiama įrodymų, kad tų žaliavų gamyba tiems gamtos apsaugos tikslams nepakenkė;

- c) labai didelės biologinės įvairovės pievos:
 - i) labai didelės biologinės įvairovės natūralios pievos, būtent pievos, kurios liktų pievos be žmogaus įsikišimo ir kuriose išlikusi natūrali rūšių įvairovė ir kurios ekologinės savybės ir procesai nepakitę; arba
 - ii) labai didelės biologinės įvairovės nenatūralios pievos, būtent pievos, kurios nebebūtų pievos be žmogaus įsikišimo ir kurios pasižymi rūšių įvairove bei yra nenunio-kotos, išskyrus atvejus, kai pateikiama įrodymų, kad žaliavos nuėmimas yra būtinas siekiant išsaugoti jai taikomą pievos apibūdinimą.

Komisija nustato kriterijus ir arealus, kad nustatytų, kurioms pievoms taikomas pirmos pastraipos c punktas. Tos priemonės, skirtos iš dalies pakeisti neesmines šios direktyvos nuostatas jų papildant, tvirtinamos pagal 25 straipsnio 4 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu.

4. Biodegalai ir skystieji bioproduktai, į kuriuos atsižvelgiama 1 dalies a, b ir c punktuose nurodytais tikslais, neturi būti pagaminti iš žaliavų, gautų iš žemės, kurioje yra didelių anglies atsargų, būtent žemės, kuriai 2008 m. sausio mėn. taikytas ir toliau nebetaikomas vienas iš toliau nurodytų apibūdinimų:

- a) šlapžemės, būtent žemė, nuolat arba didelę metų dalį padengta arba permirkusi vandeniu;
- b) ištisai mišku apaugusios vietovės, būtent žemė, kurioje daugiau nei vieno hektaro plote medžių aukštis didesnis negu penki metrai, o medžių lajos danga užima daugiau kaip 30 %, arba medžiai gali pasiekti tas ribas *in situ*;
- c) žemė, kurioje daugiau nei vieno hektaro plote medžių aukštis didesnis negu penki metrai, o medžių lajos danga užima nuo 10 % iki 30 %, arba medžiai gali pasiekti tas ribas *in situ*, nebent pateikti įrodymai, kad ploto anglies atsargos iki ir po paskirties keitimo yra tokios, kad taikant V priedo C dalyje nustatytą metodiką būtų įgyvendintos šio straipsnio 2 dalyje nustatytos sąlygos.

Šios dalies nuostatos netaikomos, jei žaliavų gavimo laikotarpiu žemei taikytas toks pats apibūdinimas kaip ir 2008 m. sausio mėn.

5. Biodegalai ir skystieji bioproduktai, į kuriuos atsižvelgiama 1 dalies a, b ir c punktuose nurodytais tikslais, neturi būti pagaminti iš žaliavų, gautų iš žemės, kuri 2008 m. sausio mėn. buvo durpynas, nebent pateikiama įrodymų, kad tos žaliavos auginimui ir derliaus nuėmimui nereikalingas anksčiau nenusausintos dirvos sausinimas.

6. Biodegalų ir skystųjų bioproduktų, į kuriuos atsižvelgiama 1 dalies a, b ir c punktuose nurodytais tikslais, gamybai naudojamos Bendrijoje išaugintos žemės ūkio žaliavos, gaunamos laikantis reikalavimų bei standartų, nurodytų 2009 m. sausio 19 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 73/2009, nustatančio bendrąsias tiesiogines paramos schemų ūkininkams pagal bendrą žemės ūkio politiką taisykles ir nustatančio tam tikras paramos schemas ūkininkams ⁽¹⁾, II priedo A dalies skirsnio „Aplinka“ bei 9 punkto nuostatose, ir pagal to reglamento 6 straipsnio 1 dalį apibrėžtų būtiniausių geros agrarinės ir aplinkosauginės būklės reikalavimų.

7. Kas dvejus metus Komisija pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai ataskaitą apie tai, kokių nacionalinių priemonių, vykdydamas 2–5 dalyse nustatytus tvarumo kriterijus ir siekdamos apsaugoti dirvožemį, vandenį bei orą, ėmėsi trečiosios šalys bei valstybės narės, kurios yra svarbus biodegalų šaltinis arba kuriose auginama daug Bendrijoje suvartojamiems biodegalams pagaminti reikalingų žaliavų. Pirmoji ataskaita pateikiama 2012 m.

⁽¹⁾ OL L 30, 2009 1 31, p. 16.

Komisija kas dvejus metus pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai ataskaitą dėl didesnės biodegalų paklausos poveikio socialiniam tvarumui Bendrijoje bei trečiosiose šalyse, dėl Bendrijos biodegalų politikos poveikio galimybei, visų pirma besivystančių šalių gyventojams, įsigyti maisto produktų prieinamomis kainomis, ir dėl platesnių vystymosi klausimų. Ataskaitose aptariamas žemės naudojimo teisių laikymasis. Ataskaitose dėl trečiųjų šalių bei valstybių narių, kuriose auginama daug Bendrijoje suvartojamiems biodegalams pagaminti reikalingų žaliavų, nurodoma, ar šalis yra ratifikavusi ir įgyvendinusi kiekvieną iš toliau išvardytų Tarptautinės darbo organizacijos konvencijų:

- Konvenciją dėl priverstinio ar privalomojo darbo (Nr. 29),
- Konvenciją dėl asociacijų laisvės ir teisės jungtis į organizacijas gynimo (Nr. 87),
- Konvenciją dėl teisės jungtis į organizacijas ir vesti kolektyvines derybas principų taikymo (Nr. 98),
- Konvenciją dėl vienodo atlyginimo vyrams ir moterims už lygiavertį darbą (Nr. 100);
- Konvenciją dėl priverstinio darbo panaikinimo (Nr. 105),
- Konvenciją dėl diskriminacijos darbo ir profesinės veiklos srityje (Nr. 111),
- Konvenciją dėl minimalaus įdarbinimo amžiaus (Nr. 138),
- Konvenciją dėl nepriimtino vaikų darbo uždraudimo ir neatidėliotinių veiksmų tokiam darbui panaikinti (Nr. 182).

Tose ataskaitose dėl trečiųjų šalių bei valstybių narių, kuriose auginama daug Bendrijoje suvartojamiems biodegalams pagaminti reikalingų žaliavų, nurodoma, ar šalis yra ratifikavusi ir įgyvendinusi:

- Kartachenos protokolą dėl biologinės saugos,
- Nykstančių laukinės faunos ir floros rūšių tarptautinės prekybos konvenciją.

Pirmoji ataskaita pateikiama 2012 m. Prireikus Komisija siūlo ištaisomuosius veiksmus, ypač jei yra įrodymų, kad biodegalų gamyba turi didelį poveikį maisto produktų kainoms.

8. Remdamosi kitais tvarumo sumetimais, valstybės narės 1 dalies a, b ir c punktuose nurodytais tikslais neatsisako atsižvelgti į biodegalus ir skystuosius bioproduktus, gautus laikantis šio straipsnio.

9. Komisija ne vėliau kaip 2009 m. gruodžio 31 d. pateikia ataskaitą apie biomasės, išskyrus biodegalus ir skystuosius bioproduktus, panaudojimo energijos tikslais tvarumo schemos reikalavimus. Kartu su ta ataskaita, jei to reikia, pateikiami pasiūlymai Europos Parlamentui ir Tarybai dėl biomasės naudojimo energijos tikslais tvarumo schemos. Ta ataskaita ir joje esantys pasiūlymai yra grindžiami geriausiais turimais moksliniais įrodymais, atsižvelgiant į naujus inovacinių procesų pokyčius. Jeigu tuo tikslu atlikus analizę paaiškėja, kad būtų tikslinga padaryti V priede pateiktos apskaičiavimo metodikos ar tvarumo kriterijų anglies atsargų srityje, taikomų biodegalams ir skystiesiems bioproduktams, pakeitimus, susijusius su miškų biomase, Komisija prireikus tuo pačiu metu pateikia pasiūlymus Europos Parlamentui ir Tarybai šioje srityje.

18 straipsnis

Atitikties biodegalų ir skystųjų bioproduktų tvarumo kriterijams patikrinimas

1. Jeigu į biodegalus ir skystuosius bioproduktus reikia atsižvelgti 17 straipsnio 1 dalies a, b ir c punktuose nurodytais tikslais, valstybės narės reikalauja, kad ūkio subjektai įrodytų, jog yra įvykdyti 17 straipsnio 2–5 dalyse nustatyti tvarumo kriterijai. Tuo tikslu jos reikalauja, kad ūkio subjektai naudotų masės balanso sistemą, kuri:

- a) leidžia maišyti skirtingomis tvarumo charakteristikomis pasižyminčių žaliavų ar biodegalų siuntas;
- b) reikalauja, kad informacija apie a punkte nurodytų siuntų tvarumo charakteristikas ir dydžius ir toliau būtų priskiriama mišiniui; ir
- c) numato, kad visų iš mišinio pašalintų siuntų suma turi tas pačias tvarumo charakteristikas esant tam pačiam jų kiekiui, kaip visų į mišinį įmaišytų siuntų suma.

2. 2010 ir 2012 m. Komisija pateikia ataskaitą Europos Parlamentui ir Tarybai dėl 1 dalyje aprašyto masės balanso patikros metodo taikymo ir dėl galimybės leisti taikyti kitus patikros metodus kai kurių arba visų rūšių žaliavoms, biodegalams ar skystiesiems bioproduktams. Atlikdama vertinimą Komisija atsižvelgia į tuos patikros metodus, pagal kuriuos nereikia, kad informacija apie tvarumo charakteristikas ir toliau būtų fiziškai priskiriama konkrečioms siuntoms ar mišiniams. Atliekant vertinimą atsižvelgiama į poreikį išlaikyti patikros sistemos vientisumą ir veiksmingumą, kartu vengiant nustatyti nepagrįstą našą pramonei. Kartu su ataskaita prireikus pateikiami pasiūlymai Europos Parlamentui ir Tarybai dėl kitų patikros metodų taikymo.

3. Valstybės narės imasi priemonių užtikrinti, kad ūkio subjektai pateiktų patikimą informaciją ir valstybės narės prašymu pateiktų duomenis, kurie buvo panaudoti rengiant informaciją. Valstybės narės reikalauja, kad ūkio subjektai parengtų tinkamą nepriklausomo pateikiamos informacijos audito standartą ir pateiktų įrodymų, kad tai buvo padaryta. Atliekant auditą patikrinama, ar ūkinio subjektų naudojamos sistemos yra tikslios, patikimos ir apsaugotos nuo sukčiavimo. Audito metu įvertinamas mėginių ėmimo dažnumas ir metodika, taip pat įvertinamas duomenų patikimumas.

Pirmoje pastraipoje nurodyta informacija apima visų pirma informaciją apie 17 straipsnio 2–5 dalyse nustatytą tvarumo kriterijų laikymąsi, tinkamą bei svarbią informaciją apie priemones, kurių imtasi siekiant apsaugoti dirvožemį, vandenį bei orą, atkurti nualintą žemę, užkirsti kelią tam, kad vietovėse, kuriose vandens yra mažai, vanduo būtų vartojamas netaupiai, ir tinkamą bei svarbią informaciją apie priemones, kurių imtasi siekiant atsižvelgti į 17 straipsnio 7 dalies antroje pastraipoje nurodytus aspektus.

Komisija pagal 25 straipsnio 3 dalyje nurodytą patariamąją procedūrą nustato pirmose dviejose pastraipose nurodytos tinkamos bei svarbios informacijos sąrašą. Ji visų pirma užtikrina, kad tokios informacijos pateikimas nebūtų pernelyg didelė administracinė našta apskritai ūkio subjektams ar ypač smulkiems ūkininkams, gamintojų organizacijoms ir kooperatyvams.

Šioje dalyje nustatyti įpareigojimai taikomi neatsižvelgiant į tai, ar biodegalai ar skystieji bioproductai gaminami Bendrijoje ar importuojami.

Valstybės narės pateikia šios dalies pirmoje pastraipoje nurodytos informacijos suvestinę Komisijai. Komisija tos informacijos santrauką paskelbia 24 straipsnyje nurodytoje skaidrumo platformoje, išsaugodama komercinės neskelbtinos informacijos konfidencialumą.

4. Bendrija siekia sudaryti dvišalius ar daugiašalius susitarimus su trečiosiomis šalimis, kuriuose būtų nuostatų dėl tvarumo kriterijų, atitinkančių šios direktyvos nuostatas. Kai Bendrija sudaro susitarimus, kuriose yra nuostatų dėl aspektų, kuriems taikomi 17 straipsnio 2–5 dalyse nustatyti tvarumo kriterijai, Komisija gali nuspręsti, kad tais susitarimais įrodoma, jog iš tose šalyse išaugintų žaliavų pagaminti biodegalai ir skystieji bioproductai atitinka atitinkamus tvarumo kriterijus. Sudarant tuos susitarimus tinkamas dėmesys skiriamas priemonėms, kurių imtasi teritorijoms, kurios teikia pagrindines ekosistemos paslaugas (pvz., vandenskyros apsauga ir erozijos kontrolė) kritinėse situacijose, taip pat dirvožemiui, vandeniui ir orui apsaugoti, netiesioginiams žemės paskirties pokyčiams ir nualintai žemei atkurti, užkirsti kelią tam, kad vietovėse, kuriose vandens yra mažai, vanduo būtų vartojamas netaupiai ir 17 straipsnio 7 dalies antroje pastraipoje nurodytiems aspektams.

Komisija gali nuspręsti, kad 17 straipsnio 2 dalies tikslais savanoriškų nacionalinių ar tarptautinių biomasės produktų gamybos standartus nustatančių schemų duomenys yra tikslūs arba kad jais remiantis biodegalų siuntos atitinka 17 straipsnio 3–5 dalyse nustatytus tvarumo kriterijus. Komisija gali nuspręsti, kad tų schemų duomenys yra tikslūs siekiant pateikti informaciją apie priemones, kurių imtasi teritorijoms, kurios teikia pagrindines ekosistemos paslaugas (pvz., vandenskyros apsauga ir erozijos kontrolė) kritinėse situacijose, taip pat dirvožemiui, vandeniui ir orui apsaugoti, nualintai žemei atkurti, užkirsti kelią tam, kad vietovėse, kuriose vandens yra mažai, vanduo būtų vartojamas netaupiai ir apie 17 straipsnio 7 dalies antroje pastraipoje nurodytus aspektus. 17 straipsnio 3 dalies b punkto ii papunkčio tikslais Komisija taip pat gali pripažinti retų, galinčių išnykti arba nykstančių ekosistemų ar rūšių apsaugos vietas, pripažintas pagal tarptautinius susitarimus arba įtrauktas į tarpvyriausybinių organizacijų ar Tarptautinės gamtos išsaugojimo sąjungos sudarytus sąrašus.

Komisija gali nuspręsti, kad 17 straipsnio 2 dalies tikslais savanoriškų nacionalinių ar tarptautinių schemų, kuriomis matuojamas sumažintas išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis, duomenys yra tikslūs.

Komisija gali nuspręsti, kad žemė, kuriai taikoma nacionalinė ar regioninė atkūrimo programa, skirta labai nualintai ar labai užterštai žemei pagerinti, atitinka V priedo C dalies 9 punkte nurodytus kriterijus.

5. Komisija priima sprendimus pagal 4 dalį tik tuo atveju, jei atitinkamas susitarimas ar schema atitinka tinkamus patikimumo, skaidrumo ir nepriklausomo audito standartus. Schemų, kuriomis matuojamas sumažintas išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis, atveju, tokios schemos taip pat turi atitikti V priede pateiktus metodikos reikalavimus. 17 straipsnio 3 dalies b punkto ii papunktyje nurodytų labai didelės biologinės įvairovės vertės vietovių sąrašai turi atitikti tinkamus objektyvumo standartus ir būti suderinami su tarptautiniu mastu pripažintais standartais; turi būti numatytos tinkamos skundų pateikimo procedūros.

6. Sprendimai pagal 4 dalį priimami laikantis 25 straipsnio 3 dalyje nurodytos patariamąsios procedūros. Tokie sprendimai galioja ne ilgiau kaip penkerius metus.

7. Jei ūkio subjektas pateikia įrodymų ar duomenų, gautų pagal susitarimą ar schemą, dėl kurios pagal 4 dalį buvo priimtas sprendimas, tiek, kiek tas sprendimas taikomas, valstybė narė nereikalauja, kad tiekėjas pateiktų papildomų įrodymų, jog 17 straipsnio 2–5 dalyse nustatyti tvarumo kriterijai yra įvykdyti, arba pateiktų informaciją apie priemones, nurodytas šio straipsnio 3 dalies antroje pastraipoje.

8. Valstybės narės prašymu arba savo iniciatyva Komisija išnagrinėja 7b straipsnio taikymą biodegalų ar skystojo bioproducto šaltiniui ir pagal 25 straipsnio 3 dalyje nurodytą patariamąją procedūrą per šešis mėnesius nuo prašymo gavimo nusprendžia, ar

atitinkama valstybė narė 17 straipsnio 1 dalies a, b ir c punktuose nurodytais tikslais gali atsižvelgti į biodegalus ar skystąjį bioproduktą iš to šaltinio.

9. Ne vėliau kaip 2012 m. gruodžio 31 d. Komisija pateikia ataskaitą Europos Parlamentui ir Tarybai:

- a) dėl sistemos, kuri yra nustatyta siekiant teikti informaciją apie tvarumo kriterijus, veiksmingumo; ir
- b) ar yra pagrįsta bei tikslinga, atsižvelgiant į naujausius mokslinius įrodymus bei Bendrijos tarptautinius įsipareigojimus, nustatyti privalomus reikalavimus oro, dirvožemio ar vandens apsaugai.

Prireikus Komisija siūlo ištaisomuosius veiksmus.

19 straipsnis

Biodegalų ir skystųjų bioproduktų įtakos šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekiui apskaičiavimas

1. 17 straipsnio 2 dalies tikslais, sumažintas išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis naudojant biodegalus ir skystuosius bioproduktus apskaičiuojamas taip:

- a) kai gamybos būdai taikoma numatytoji sumažinto išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio vertė yra nustatyta V priedo A arba B dalyje, o šių biodegalų ar skystųjų bioproduktų e_i vertė, apskaičiuota pagal V priedo C dalies 7 punktą, yra lygi nuliui arba mažesnė už nulį, naudojant tą numatytąją vertę;
- b) naudojant faktinę vertę, apskaičiuotą pagal V priedo C dalyje nustatytą metodiką; arba
- c) naudojant vertę, apskaičiuotą kaip V priedo C dalies 1 punkte nurodytos formulės veiksnį, kai V priedo D arba E dalyje nurodytos numatytosios išskaidytos vertės gali būti naudojamos kai kuriems veiksniams, ir faktinių verčių, apskaičiuotų pagal V priedo C dalyje nustatytą metodiką visiems kitiems veiksniams, suma.

2. Ne vėliau kaip 2010 m. kovo 31 d. valstybės narės Komisijai pateikia ataskaitą, į kurią įtraukiamas sąrašas tų vietovių jų teritorijoje, kurios pagal 2003 m. gegužės 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1059/2003 dėl bendro teritorinių statistinių vienetų klasifikatoriaus (NUTS) nustatymo⁽¹⁾ klasifikuojamos kaip Teritorinių statistinių vienetų nomenklatūros (toliau – NUTS) 2 lygio teritoriniai vienetai arba kaip labiau išskaidyto NUTS lygio vienetai, kai tikėtina, kad tipinis išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis auginant žemės ūkio žaliavas gali būti mažesnis už išmetamą kiekį, apie kurį pranešta pagal šios direktyvos V priedo D dalies antraštinę dalį „Numatytosios išskaidytos auginimo vertės“, arba jam lygus; kartu pateikiamas metodo ir duomenų, panaudotų sudarant tą sąrašą, aprašymas. Taikant tą metodą atsižvelgiama į dirvožemio charakteristikas, klimatą ir tikėtiną žaliavų derlių.

⁽¹⁾ OL L 154, 2003 6 21, p. 1.

3. V dalies A dalyje nurodytos numatytosios vertės biodegalams ir V priedo D dalyje nurodytos numatytosios išskaidytos auginimo vertės biodegalams ir skystiesiems bioproduktams gali būti naudojamos tik tada, jei jų žaliavos:

- a) auginamos ne Bendrijoje;
- b) auginamos Bendrijos vietovėse, įtrauktose į 2 dalyje nurodytus sąrašus; arba
- c) gaunamos iš atliekų ar liekanų, išskyrus žemės ūkio, akvakultūros ir žuvininkystės kilmės liekanas.

Biodegalams ir skystiesiems bioproduktams, kuriems netaikomi a, b ar c punktai, naudojamos faktinės auginimo vertės.

4. Ne vėliau kaip 2010 m. kovo 31 d. Komisija pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai pranešimą apie galimybes parengti trečiųjų šalių vietovių, kuriose tikėtina, kad tipinis išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis auginant žemės ūkio žaliavas gali būti mažesnis už išmetamą kiekį, apie kurį pranešta pagal V priedo D dalies antraštinę dalį „Auginimas“, arba jam lygus, sąrašą; jeigu įmanoma, kartu pateikiami tokie sąrašai ir jų sudarymui naudotų metodų bei duomenų aprašymas. Prireikus su pranešimu pateikiami atitinkami pasiūlymai.

5. Ne vėliau kaip 2012 m. gruodžio 31 d., o vėliau – kas dvejus metus Komisija pateikia ataskaitą dėl V priedo B ir E dalyse pateiktų apskaičiuotų tipinių ir numatytųjų verčių, atkreipdama ypatingą dėmesį į transporto ir perdirbimo pramonės išmetamų teršalų kiekį ir prireikus gali nuspręsti ištaisyti vertes. Tos priemonės, skirtos iš dalies pakeisti neesmines šios direktyvos nuostatas, tvirtinamos pagal 25 straipsnio 4 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu.

6. Ne vėliau kaip 2010 m. gruodžio 31 d. Komisija pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai ataskaitą, kurioje įvertinamas netiesioginio žemės paskirties pakeitimo poveikis išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekiui ir aptariami būdai kuo labiau sumažinti tą poveikį. Prireikus prie šios ataskaitos pridedamas pasiūlymas, pagrįstas geriausiaisiais turimais moksliniais įrodymais, kuriame pateikiama konkreti kiekio, išmetamo dėl anglies atsargų kitimo, susijusio su netiesioginiu žemės paskirties keitimu, apskaičiavimo metodika, pagal kurią užtikrinamas šios direktyvos, ypač 17 straipsnio 2 dalies, laikymasis.

Į tokį pasiūlymą įtraukiamos apsaugos priemonės, būtinos siekiant suteikti užtikrintumą investicijoms, kurios įvykdytos prieš pradėdant taikyti tą metodiką. Kalbant apie įrenginius, kuriuose biodegalai buvo gaminami iki 2013 m. pabaigos, tai, kad taikomos pirmoje pastraipoje nurodytos priemonės, iki 2017 m. gruodžio 31 d. nereiškia, kad jų pagaminti biodegalai bus laikomi neatitinkančiais šios direktyvos tvarumo reikalavimų, jei kitu atveju jie atitiktų minėtus reikalavimus, su sąlyga, kad išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis būtų sumažintas bent 45 %. Tai taikoma 2012 m. pabaigoje biodegalų įrenginių pajėgumams.

Europos Parlamentas ir Taryba siekia ne vėliau kaip 2012 m. gruodžio 31 d. priimti sprendimą dėl bet kokių Komisijos pateiktų tokio pobūdžio pasiūlymų.

7. V priedą galima patikslinti atsižvelgiant į technikos ir mokslo pažangą, be kita ko, papildant jį kitų biodegalų gamybos būdų, kai naudojamos tos pačios ar kitos žaliavos, vertėmis ir pakeičiant C dalyje nustatytą metodiką. Tos priemonės, skirtos iš dalies pakeisti neesmines šios direktyvos nuostatas, *inter alia*, ją papildant, tvirtinamos pagal 25 straipsnio 4 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu.

V priede nustatytų numatytųjų verčių ir metodikos atveju ypač daug dėmesio skiriama:

- atliekų ir liekanų apskaitos metodui,
- šalutinių produktų apskaitos metodui,
- kogeneracijos apskaitos metodui ir
- žemės ūkio produktų derliaus liekanoms taikomam apibūdinimui šalutiniai produktai.

Biodyzelinui iš augalinių arba gyvūninių aliejų atliekų taikomos numatytosios vertės turi būti peržiūrėtos kuo greičiau.

Tikslinant ar papildant V priede pateiktą numatytųjų verčių sąrašą laikomasi tokių taisyklių:

- a) jeigu veiksnio indėlis į bendrą išmetamą kiekį yra mažas, jeigu pokytis nedidelis ar jeigu faktinių verčių nustatymo kaina yra didelė arba jas nustatyti labai sunku, numatytosios vertės turi būti įprastų gamybos procesų tipinės vertės;
- b) visais kitais atvejais numatytosios vertės turi būti nuosaikios, palyginti su įprastais gamybos procesais.

8. Parengiamos išsamios sąvokų apibrėžtys, įskaitant technines specifikacijas, kurias reikia nustatyti V priedo C dalies 9 punkte nustatytų kategorijų atžvilgiu. Tos priemonės, skirtos iš dalies pakeisti neesmines šios direktyvos nuostatas ją papildant, tvirtinamos pagal 25 straipsnio 4 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu.

20 straipsnis

Igyvendinimo priemonės

Nustatant 17 straipsnio 3 dalies antroje pastraipoje, 18 straipsnio 3 dalies trečioje pastraipoje, 18 straipsnio 6 dalyje, 18 straipsnio 8 dalyje, 19 straipsnio 5 dalyje, 19 straipsnio 7 dalies pirmoje pastraipoje ir 19 straipsnio 8 dalyje nurodytas įgyvendinimo priemonės, visokeriopa atsižvelgiama į Direktyvos 98/70/EB 7a straipsnio tikslus.

21 straipsnis

Su atsinaujinančių išteklių energija transporto sektoriuje susijusios specialiosios nuostatos

1. Valstybės narės užtikrina, kad visuomenei būtų pateikiama informacija apie visų skirtingų transporto sektoriuje naudojamų atsinaujinančių energijos išteklių prieinamumą ir naudą aplinkai. Valstybės narės reikalauja, kad pardavimo vietose būtų nurodytos

biodegalų, įmaišytų į mineralinius naftos produktus, procentinės dalys, kai jos viršija 10 % tūrio vertę.

2. Siekiant įrodyti, kad laikomasi ūkio subjektams nustatytų nacionalinių atsinaujinančių išteklių energijos naudojimo įpareigojimų ir 3 straipsnio 4 dalyje nurodyto atsinaujinančių išteklių energijos naudojimo visų rūšių transporte planinio rodiklio, iš atliekų, liekanų, nemaistinės celiuliozės medžiagos ir lignoceliuliozės pagamintų biodegalų dalis turi būti du kartus didesnė nei kitų biodegalų dalis.

22 straipsnis

Valstybių narių ataskaitų teikimas

1. Kiekviena valstybė narė ne vėliau kaip 2011 m. gruodžio 31 d., o vėliau – kas dvejus metus, Komisijai pateikia ataskaitą apie pažangą skatinant ir naudojant atsinaujinančių išteklių energiją. Paskutinė reikalaujama pateikti ataskaita yra šešta ataskaita, kuri turi būti pateikta ne vėliau kaip 2021 m. gruodžio 31 d.

Ataskaitoje visų pirma nurodoma:

- a) sektoriaus (elektros energijos, šildymo ir aušinimo bei transporto) ir bendra atsinaujinančių išteklių energijos dalis per pastaruosius dvejus kalendorinius metus ir priemonės, kurių imtasi ar planuojama imtis nacionaliniu lygmeniu, siekiant skatinti atsinaujinančių išteklių energijos naudojimą, atsižvelgiant į I priedo B dalyje nurodytą indikatyvią trajektoriją, laikantis 5 straipsnio;
- b) paramos schemų ir kitų atsinaujinančių išteklių energijos skatinimo priemonių nustatymas bei veikimas ir priemonių, naudojamų valstybės narės nacionaliniame atsinaujinančių išteklių energijos veiksmų plane nustatytoms priemonėms, įgyvendinimo pažanga bei informacija apie tai, kaip remiama elektros energija paskirstoma galutiniams vartotojams pagal Direktyvos 2003/54/EB 3 straipsnio 6 dalį;
- c) kaip, jei taikytina, valstybė narė parengė savo paramos schemas, kad atsižvelgtų į atsinaujinančių išteklių energijos panaudojimo būdus, kurie teikia papildomos naudos palyginti su kitais panašiais panaudojimo būdais, tačiau kurie taip pat gali būti siejami su didesnėmis sąnaudomis, įskaitant biodegalus, pagamintus iš atliekų, liekanų, nemaistinės celiuliozės medžiagos ir lignoceliuliozės;
- d) kilmės garantijų sistemos elektros energijai, šildymui ir aušinimui iš atsinaujinančių energijos išteklių veikimas ir sistemos patikimumui ir apsaugai nuo sukčiavimo užtikrinti;
- e) pažanga, padaryta vertinant ir tobulinant administracines procedūras, siekiant pašalinti reguliavimo ir su reguliavimu nesusijusias kliūtis, trukdančias atsinaujinančių išteklių energijos plėtrai;

- f) priemonės, kurių imtasi siekiant užtikrinti elektros energijos, pagamintos iš atsinaujinančių energijos išteklių, perdavimą bei skirstymą ir tobulinti sistemą ar taisykles, reglamentuojančias 16 straipsnio 3 dalyje nurodytų išlaidų padengimą ir pasidalijimą;
- g) biomasės išteklių prieinamumo ir naudojimo energijos tikslais pokyčiai;
- h) prekių kainos ir žemės naudojimo pokyčiai valstybėje narėje, susiję su padidėjusiu biomasės ir kitų rūšių atsinaujinančių išteklių energijos naudojimu;
- i) iš atliekų, liekanų, nemaistinės celiuliozės medžiagos ir lignoceliuliozės pagamintų biodegalų plėtojimas ir tokio kuro dalis;
- j) numatomas biodegalų ir skystųjų bioproduktų gamybos poveikis biologinei įvairovei, vandens ištekliams, vandens ir dirvožemio kokybei valstybėje narėje;
- k) numatomas grynasis sumažintas išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis naudojant atsinaujinančių išteklių energiją;
- l) iki 2020 m. numatomas pagaminti atsinaujinančių išteklių energijos perviršis palyginti su indikatyvia trajektorija, kuri būtų galima perduoti kitoms valstybėms narėms, taip pat numatomi galimi bendri projektai;
- m) iki 2020 m. numatoma atsinaujinančių išteklių energijos paklausa, kuri turės būti patenkinta ne vidaus gamybos pajėgumais; ir
- n) informacija apie tai, kaip apskaičiuojama biologiškai skaidžių atliekų dalis naudojant atliekas energijos gamybai ir kokių priemonių imtasi siekiant, kad tokie apskaičiavimai būtų tikslesni ir tikrinami.

2. Apskaičiuodama grynąjį sumažintą išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį, valstybė narė, teikdama 1 dalyje nurodytas ataskaitas, gali naudoti tipines V priedo A ir B dalyse nurodytas vertes.

3. Savo pirmojoje ataskaitoje valstybė narė nurodo, ar ji ketina:

- a) nustatyti vieną bendrą administracinę įstaigą, atsakingą už leidimų, sertifikavimo ir licencijavimo paraiškų atsinaujinančių išteklių energiją naudojančioms įrenginiams tvarkymą ir pagalbos teikimą pareiškėjams;
- b) nustatyti automatinį atsinaujinančių išteklių energiją naudojančių įrenginių planavimo ir paraiškų leidimams gauti tvirtinimą, jei per nustatytus terminus leidimus išduodanti institucija nepateikia atsakymo; arba

- c) nurodyti geografines vietas, kuriose galima naudoti atsinaujinančių išteklių energiją pagal žemės paskirties planus ir diegti centralizuotą šilumos ir vėsumos tiekimą.

4. Kiekvienoje ataskaitoje valstybė narė gali koreguoti ankstesnių ataskaitų duomenis.

23 straipsnis

Komisijos vykdoma stebėseną ir ataskaitų teikimas

1. Komisija stebi Bendrijoje suvartojamų biodegalų ir skystųjų bioproduktų kilmę ir jų gamybos poveikį, įskaitant netiesioginio žemės paskirties keitimo poveikį, žemės naudojimui Bendrijoje ir pagrindinėse trečiojoje tiekimo šalyse. Tokia stebėseną grindžiama valstybių narių ataskaitomis, teikiamomis pagal 22 straipsnio 1 dalį, ir atitinkamų trečiųjų šalių bei tarpvyriausybinių organizacijų ataskaitomis, moksliniais tyrimais ir visa kita svarbia informacija. Komisija taip pat stebi prekių kainos pokyčius, susijusius su biomasės naudojimu energijai, ir visą teigiamą ir neigiamą poveikį maisto saugumui. Komisija kontroliuoja visus įrenginius, kuriems taikoma 19 straipsnio 6 dalis.

2. Komisija veda dialogą ir keičiasi informacija su trečiosiomis šalimis, biodegalų gamintojais bei vartotojų organizacijomis ir pilietine visuomene dėl bendro šioje direktyvoje numatytų priemonių, susijusių su biodegalais ir skystaisiais bioproduktais, įgyvendinimo. Tai darydama, ji ypatingą dėmesį skiria poveikiui, kurį biodegalų gamyba gali daryti maisto produktų kainoms.

3. Remdamasi valstybių narių pagal 22 straipsnio 1 dalį pateiktomis ataskaitomis bei šio straipsnio 1 dalyje nurodyta stebėseną ir analize, Komisija kas dvejus metus atsiskaito Europos Parlamentui ir Tarybai. Pirmoji ataskaita pateikiama 2012 m.

4. Teikdama ataskaitas apie išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį, sumažintą naudojant biodegalus, Komisija naudoja valstybių narių pateiktas vertes ir vertina, ar apskaičiavimas pasikeistų, jei, taikant pakaitinį metodą, būtų atsižvelgta į šalutinius produktus, ir jei pasikeistų, tai kaip.

5. Savo ataskaitose Komisija visų pirma analizuoja:

- a) įvairių biodegalų santykinę naudą aplinkai ir sąnaudas, Bendrijos importo politikos poveikį šiems veiksniams, energetinio saugumo aspektus ir būdus suderinti vidaus produkciją ir importą;
- b) padidėjusios biodegalų paklausos poveikį tvarumui Bendrijoje ir trečiojoje šalyse, atsižvelgiant į poveikį ekonomikai bei aplinkai, įskaitant poveikį biologinei įvairovei;

- c) galimybę moksliai bei objektyviai nustatyti didelės biologinės vertės geografinius plotus, kurie nėra numatyti 17 straipsnio 3 dalyje;
- d) padidėjusios biomasės paklausos poveikį biomasę naudojančioms sektoriams;
- e) galimybę naudoti iš atliekų, liekanų, nemaistinės celiuliozės medžiagos ir lignoceliuliozės pagamintus biodegalus;
- f) netiesioginius žemės paskirties pokyčius, atsižvelgiant į visų gamybos būdus.

Prireikus Komisija siūlo koreguojamuosius veiksmus.

6. Remiantis valstybių narių ataskaitomis, teikiamomis pagal 22 straipsnio 3 dalį, Komisija tiria, ar veiksmingos valstybių narių taikomos priemonės siekiant įkurti vieną bendrą administracinę įstaigą, atsakingą už leidimų, sertifikavimo ir licencijavimo paraiškų tvarkymą ir pagalbos teikimą pareiškėjams.

7. Komisija, siekdama geresnio finansavimo ir koordinavimo įgyvendinant 3 straipsnio 1 dalyje nurodytą 20 % tikslą, ne vėliau kaip 2010 m. gruodžio 31 d. parengia atsinaujinančių išteklių energijos analizę ir veiksmų planą, kuriais visų pirma siekiama:

- a) geriau panaudoti struktūrinius fondus ir pagrindų programas;
- b) geriau ir daugiau panaudoti Europos investicijų banko ir kitų viešųjų finansų institucijų skiriamas lėšas;
- c) sudaryti geresnes sąlygas pasinaudoti rizikos kapitalu, ypač išnagrinėjant galimybes sukurti investicijų į atsinaujinančių išteklių energiją Bendrijoje rizikos pasidalijimo mechanizmą, panašų į Pasaulinio energijos vartojimo efektyvumo ir atsinaujinančių energijos išteklių fondo iniciatyvą, skirtą trečiosioms šalims;
- d) geriau koordinuoti Bendrijos ir nacionalinį finansavimą ir kitų formų paramą; ir
- e) geriau koordinuoti su atsinaujinančių išteklių energija susijusias iniciatyvas, kurių sėkmingas įgyvendinimas priklauso nuo veikėjų keliose valstybėse narėse vykdomos veiklos.

8. Ne vėliau kaip 2014 m. gruodžio 31 d. Komisija pateikia ataskaitą, kurioje visų pirma nagrinėjami šie aspektai:

- a) peržiūrima minimali sumažinta išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio dalis, taikoma nuo 17 straipsnio 2 dalies antroje pastraipoje nurodytų datų, remiantis poveikio vertinimu, kuriame visų pirma atsižvelgiama į technologijų

raidą, esamas technologijas ir pirmos bei antros kartos biodegalus, kuriuos gaminant išmetama labai mažai šiltnamio efektą sukeliančių dujų;

- b) 3 straipsnio 4 dalyje nurodyto planinio rodiklio atžvilgiu peržiūrima:
- i) priemonių, kurios turi būti įgyvendintos norint pasiekti šį planinį rodiklį, ekonominis efektyvumas;
- ii) galimybės įgyvendinti šį planinį rodiklį, kartu užtikrinant biodegalų gamybos Bendrijoje ir trečiojoje šalyse tvarumą ir atsižvelgiant į poveikį ekonomikai, aplinkai bei socialinį poveikį, įskaitant netiesioginį poveikį biologiškai įvairovei, taip pat galimybę antros kartos biodegalus naudoti komerciniais tikslais, įvertinimas;
- iii) planinio rodiklio įgyvendinimo poveikis galimybei įsigyti maisto produktų prieinamomis kainomis;
- iv) galimybė elektrines, hibridines bei vandenilines transporto priemones naudoti komerciniais tikslais ir metodika, pasirinkta siekiant apskaičiuoti atsinaujinančių išteklių energijos dalį, sunaudojamą transporto sektoriuje;
- v) konkrečių rinkos sąlygų įvertinimas, visų pirma atsižvelgiant į rinkas, kuriose transporto kurui tenka daugiau kaip pusė galutinio energijos suvartojimo, ir rinkas, kurios visiškai priklauso nuo importuojamų biodegalų;
- c) šios direktyvos, visų pirma bendradarbiavimo mechanizmų, taikymo įvertinimas, siekiant užtikrinti, kad šie mechanizmai ne tik leistų valstybėms narėms toliau taikyti 3 straipsnio 3 dalyje nurodytas nacionalines paramos schemas, bet ir suteiktų joms galimybę pasiekti I priede apibrėžtus nacionalinius planinius rodiklius užtikrinant kuo didesnę sąnaudų efektyvumą, taip pat technologijų raidos įvertinimas ir išvados, kurias reikia padaryti siekiant Bendrijos lygmeniu įgyvendinti tikslą, kad 20 % energijos sudarytų atsinaujinančių išteklių energija.

Remdamasi šia ataskaita, Komisija prireikus pateikia pasiūlymus Europos Parlamentui ir Tarybai, kuriuose nagrinėjami minėtieji aspektai, visų pirma:

- a punkte nurodyto aspekto atžvilgiu – tame punkte nurodytos minimalios sumažintos išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio dalies pakeitimas, ir
- c punkte nurodyto aspekto atžvilgiu – tinkamas šioje direktyvoje numatytų bendradarbiavimo priemonių pritaikymas, siekiant pagerinti jų veiksmingumą, kad būtų įgyvendintas 20 % tikslas. Tokiais pasiūlymais nedaroma įtakos nei 20 % tikslui, nei valstybių narių kontrolei nacionalinių paramos schemų ir bendradarbiavimo priemonių atžvilgiu.

9. Komisija 2018 m. pristatys atsinaujinančių energijos išteklių planą, skirtą laikotarpiui po 2020 m.

Kartu su tuo planu, jei reikia, Europos Parlamentui ir Tarybai pateikiami pasiūlymai laikotarpiui po 2020 m. Plane atsižvelgiama į šios direktyvos įgyvendinimo patirtį ir į technologinę pažangą atsinaujinančių išteklių energijos srityje.

10. 2021 m. Komisija teikia ataskaitą, kurioje persvarstoma, kaip taikoma ši direktyva. Toje ataskaitoje ypač atsižvelgiama į tai, kuo, sudarant galimybes valstybėms narėms pasiekti I priede apibrėžtus nacionalinius planinius rodiklius užtikrinant kuo didesnę sąnaudų efektyvumą, svarbūs šie aspektai:

- prognozių ir nacionalinių atsinaujinančių išteklių energijos veikslių planų rengimo procesas;
- bendradarbiavimo mechanizmų veiksmingumas;
- technologinė plėtra atsinaujinančių išteklių energijos srityje, įskaitant biodegalų naudojimo komercinėje aviacijoje plėtrą;
- nacionalinių paramos schemų veiksmingumas; ir
- 8 ir 9 dalyse nurodytų Komisijos ataskaitų išvados.

24 straipsnis

Skaidrumo platforma

1. Komisija sukuria internetinę viešą skaidrumo platformą. Ta platforma turi padidinti skaidrumą ir sudaryti palankesnes sąlygas valstybių narių bendradarbiavimui, visų pirma vykdant 6 straipsnyje nurodytus statistinius perdavimus bei 7 ir 9 straipsniuose nurodytus bendrus projektus, ir jį skatinti. Be to, šia platforma galima naudotis siekiant viešai paskelbti atitinkamą informaciją, kuri, Komisijos ar valstybės narės nuomone, yra ypač svarbi įgyvendinant šią direktyvą ir siekiant joje numatytų tikslų.

2. Komisija, atitinkamais atvejais suvestine forma, išsaugodama komercinės neskelbtinos informacijos konfidencialumą, skaidrumo platformoje viešai skelbia šią informaciją:

- valstybių narių nacionalinius atsinaujinančių išteklių energijos veikslių planus;
- 4 straipsnio 3 dalyje nurodytus valstybių narių prognozių dokumentus, prie kurių kuo greičiau pridėjama Komisijos parengta gamybos perviršio ir numatomos importo paklausos santrauka;
- atitinkamos valstybės narės prašymu, valstybių narių pasiūlymus bendradarbiauti vykdant statistinius perdavimus ar bendrus projektus;

d) 6 straipsnio 2 dalyje nurodytą informaciją apie statistinius perdavimus tarp valstybių narių;

e) 7 straipsnio 2 ir 3 dalyse bei 9 straipsnio 4 ir 5 dalyse nurodytą informaciją apie bendrus projektus;

f) valstybių narių nacionalines ataskaitas, nurodytas 22 straipsnyje;

g) Komisijos ataskaitas, nurodytas 23 straipsnio 3 dalyje.

Tačiau informaciją pateikusios valstybės narės prašymu Komisija viešai neskelbia 4 straipsnio 3 dalyje nurodytų valstybių narių prognozių dokumentų ar 22 straipsnio 1 dalies l ir m punktuose nurodytos informacijos, pateiktos valstybių narių nacionalinėse ataskaitose.

25 straipsnis

Komitetai

1. Išskyrus 2 dalyje nurodytus atvejus, Komisijai padeda Atsinaujinančių energijos išteklių komitetas.

2. Su biodegalų ir skystųjų bioproduktų tvarumu susijusiais klausimais Komisijai padeda Biodegalų ir skystųjų bioproduktų tvarumo komitetas.

3. Jei yra nuoroda į šią dalį, taikomi Sprendimo 1999/468/EB 3 ir 7 straipsniai, atsižvelgiant į jo 8 straipsnį.

4. Jei yra nuoroda į šią dalį, taikomi Sprendimo 1999/468/EB 5a straipsnio 1–4 dalys ir 7 straipsnis, atsižvelgiant į jo 8 straipsnį.

26 straipsnis

Pakeitimai ir panaikinimas

1. Nuo 2010 m. balandžio 1 d. panaikinami Direktyvos 2001/77/EB 2 straipsnis, 3 straipsnio 2 dalis ir 4–8 straipsniai.

2. Nuo 2010 m. balandžio 1 d. panaikinami Direktyvos 2003/30/EB 2 straipsnis, 3 straipsnio 2 dalis ir 3–5 dalys ir 5 bei 6 straipsniai.

3. Nuo 2012 m. sausio 1 d. Direktyvos 2001/77/EB ir 2003/30/EB panaikinamos.

27 straipsnis

Perkėlimas

1. Nepažeidžiant 4 straipsnio 1, 2 ir 3 dalių, valstybės narės užtikrina, kad įsigaliojusių įstatymai ir kiti teisės aktai, būtini šiai direktyvai įgyvendinti ne vėliau kaip 2010 m. gruodžio 5 d.

Valstybės narės, priimdamos priemones, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Tokios nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

2. Valstybės narės Komisijai pateikia šios direktyvos taikymo srityje priimtų pagrindinių nacionalinės teisės nuostatų tekstus.

28 straipsnis

Įsigaliojimas

Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną nuo jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

29 straipsnis

Adresatai

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Strasbūre 2009 m. balandžio 23 d.

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas
H.-G. PÖTTERING

Tarybos vardu
Pirmininkas
P. NEČAS

I PRIEDAS

Bendrieji nacionaliniai planiniai atsinaujinančių išteklių energijos dalies bendrame galutiniame energijos suvartojime rodikliai 2020 m ⁽¹⁾A. *Bendrieji nacionaliniai planiniai rodikliai*

	Atsinaujinančių išteklių energijos dalis bendrame galutiniame energijos suvartojime, 2005 m. (S_{2005})	Atsinaujinančių išteklių energijos dalies bendrame galutiniame energijos suvartojime planinis rodiklis, 2020 m. (S_{2020})
Belgija	2,2 %	13 %
Bulgarija	9,4 %	16 %
Čekija	6,1 %	13 %
Danija	17,0 %	30 %
Vokietija	5,8 %	18 %
Estija	18,0 %	25 %
Airija	3,1 %	16 %
Graikija	6,9 %	18 %
Ispanija	8,7 %	20 %
Prancūzija	10,3 %	23 %
Italija	5,2 %	17 %
Kipras	2,9 %	13 %
Latvija	32,6 %	40 %
Lietuva	15,0 %	23 %
Liuksemburgas	0,9 %	11 %
Vengrija	4,3 %	13 %
Malta	0,0 %	10 %
Nyderlandai	2,4 %	14 %
Austrija	23,3 %	34 %
Lenkija	7,2 %	15 %
Portugalija	20,5 %	31 %
Rumunija	17,8 %	24 %
Slovėnija	16,0 %	25 %
Slovakija	6,7 %	14 %
Suomija	28,5 %	38 %
Švedija	39,8 %	49 %
Jungtinė Karalystė	1,3 %	15 %

B. *Indikatyvi trajektorija*

3 straipsnio 2 dalyje nurodytą indikatyvią trajektoriją sudaro šios nurodytos atsinaujinančių išteklių energijos dalys:

$S_{2005} + 0,20 (S_{2020} - S_{2005})$, kaip dviejų metų (2011–2012 m.) vidurkis;

$S_{2005} + 0,30 (S_{2020} - S_{2005})$, kaip dviejų metų (2013–2014 m.) vidurkis;

⁽¹⁾ Pabrėžiama, kad gairėse dėl valstybės pagalbos aplinkos apsaugos srityje pripažįstama, jog atsinaujinančių išteklių energijos skatinimui nuolat reikalingi nacionaliniai paramos mechanizmai, kad būtų galima pasiekti šiame priede nustatytus nacionalinius tikslus.

$S_{2005} + 0,45 (S_{2020} - S_{2005})$, kaip dviejų metų (2015–2016 m.) vidurkis; ir

$S_{2005} + 0,65 (S_{2020} - S_{2005})$, kaip dviejų metų (2017–2018 m.) vidurkis,

kai

S_{2005} – tos valstybės narės dalis 2005 m., kaip nurodyta A dalies lentelėje,

ir

S_{2020} – tos valstybės narės dalis 2020 m., kaip nurodyta A dalies lentelėje.

—

II PRIEDAS

Normalizavimo taisyklė iš hidroenergijos ir vėjo energijos pagamintai elektros energijai apskaičiuoti

Ši taisyklė taikoma siekiant apskaičiuoti elektros energiją, pagamintą iš hidroenergijos tam tikroje valstybėje narėje:

$$Q_{N(norm)} = C_N \times \left[\sum_{i=N-14}^N \frac{Q_i}{C_i} \right] / 15$$

kai:

- N = ataskaitiniai metai;
- $Q_{N(norm)}$ = apskaičiuoti naudojamas normalizuotas elektros energijos kiekis, pagamintas visose valstybės narės hidroelektrinėse N metais;
- Q_i = elektros energijos kiekis, faktiškai pagamintas visose valstybės narės hidroelektrinėse i metais, matuojamas GWh, neįskaitant elektros energijos kiekio, pagaminto hidroakumuliaciniuose įrenginiuose, naudojančiuose prieš tai pakeltą vandenį;
- C_i = visų valstybės narės, neįskaitant hidroakumuliacijos, hidroelektrinių bendra instaliuoti galia i metų pabaigoje, matuojama MW.

Ši taisyklė taikoma tam tikroje valstybėje narėje iš vėjo energijos pagamintai elektros energijai apskaičiuoti:

$$Q_{N(norm)} = \frac{C_N + C_{N-1}}{2} \times \frac{\sum_{i=N-n}^N Q_i}{\sum_{j=N-n}^N \left(\frac{C_j + C_{j-1}}{2} \right)}$$

kai:

- N = ataskaitiniai metai;
- $Q_{N(norm)}$ = apskaičiuoti naudojamas normalizuotas elektros energijos kiekis, pagamintas visose valstybės narės vėjo jėgainėse N metais;
- Q_i = elektros energijos kiekis, faktiškai pagamintas visose valstybės narės vėjo jėgainėse i metais, matuojamas GWh;
- C_j = visų valstybės narės vėjo jėgainių bendra instaliuoti galia j metų pabaigoje, matuojama MW;
- n = 4 arba metų skaičius prieš N metus, už kuriuos turima atitinkamos valstybės narės galios ir gamybos duomenų, priklausomai nuo to, kuris iš jų mažesnis.

III PRIEDAS

Transporto kuro energetinė vertė

Kuras	Energetinė vertė pagal masę (žemutinė kuro degimo šiluma, MJ/kg)	Energetinė vertė pagal tūrį (žemutinė kuro degimo šiluma, MJ/l)
Bioetanolis (iš biomasės pagamintas etanolis)	27	21
Bio-ETBE (etil-tret-butileris, pagamintas iš bioetanolio)	36 (iš kurių 37 % iš atsinaujinančių išteklių)	27 (iš kurių 37 % iš atsinaujinančių išteklių)
Biometanolis (iš biomasės pagamintas metanolis, naudotinas kaip biodegalai)	20	16
Bio-MTBE (metil-tret-butileris, pagamintas iš biometanolio)	35 (iš kurių 22 % iš atsinaujinančių išteklių)	26 (iš kurių 22 % iš atsinaujinančių išteklių)
Bio-DME (iš biomasės pagamintas dimetileris, naudotinas kaip biodegalai)	28	19
Bio-TAEE (tret-amiletileris, pagamintas iš bioetanolio)	38 (iš kurių 29 % iš atsinaujinančių išteklių)	29 (iš kurių 29 % iš atsinaujinančių išteklių)
Biobutanolis (iš biomasės pagamintas butanolis, naudotinas kaip biodegalai)	33	27
Biodyzelinas (metilesteris, pagamintas iš dyzelino kokybės augalinių arba gyvūninių aliejų, naudotinas kaip biodegalai)	37	33
Fišerio-Tropšo biodyzelinas (iš biomasės pagamintas sintetinis angliavandenilis arba sintetinių angliavandenilių mišinys)	44	34
Hidrinimu valytas augalinis aliejus (augalinis aliejus, termocheminu būdu apdorotas vandeniliu)	44	34
Grynas augalinis aliejus (aliejus, pagamintas iš aliejingų augalų taikant spaudimo, ekstrahavimo ar kitas palyginamas procedūras, žalias arba valytas, bet chemiškai nemodifikuotas, kai jis suderinamas su nagrinėjamais variklių tipais ir su atitinkamais išmetimo reikalavimais)	37	34
Biodujos (iš biomasės ir (arba) iš biologiškai skaidžios atliekų dalies pagamintas dujinis kuras, kuris gali būti išvalytas iki gamtinių dujų kokybės, naudotinas kaip biodegalai arba generatorinės dujos)	50	—
Benzinas	43	32
Dyzelinas	43	36

IV PRIEDAS

Montuotojų sertifikavimas

14 straipsnio 3 dalyje nurodytos sertifikavimo schemos arba lygiavertės kvalifikavimo schemos grindžiamos šiais kriterijais:

1. Sertifikavimo arba kvalifikavimo procesas turi būti skaidrus, jį turi aiškiai apibrėžti valstybė narė arba jos paskirta administracinė įstaiga.
2. Biomasės, šilumos siurblių, seklių geoterminių ir saulės fotoelektros bei saulės terminių įrenginių montuotojai sertifikuojami pagal akredituotą mokymo programą arba mokymų rengėjo.
3. Mokymo programą ar rengėją akredituoja valstybės narės arba jų paskirtos administracinės įstaigos. Akredituojanti įstaiga užtikrina, kad mokymo rengėjo siūloma mokymo programa būtų tęstinė ir regioninio arba nacionalinio masto. Mokymų rengėjas turi turėti pakankamai techninių priemonių praktiniams mokymams rengti, įskaitant laboratorinę įrangą ar atitinkamas priemones. Mokymų rengėjas be pagrindinių mokymų taip pat turi pasiūlyti trumpesnius kvalifikacijos kėlimo kursus aktualiais klausimais, įskaitant apie naujas technologijas, kad būtų sudarytos sąlygos apie įrenginius mokytis visą gyvenimą. Mokymų rengėjas gali būti įrangos ar sistemos gamintojas, institutai arba asociacijos.
4. Mokymus, kuriuos užbaigus suteikiamas montuotojo sertifikatas arba montuotojo kvalifikacija, sudaro teorinė ir praktinė dalys. Mokymų pabaigoje montuotojas turi būti įgijęs įgūdžių, būtinų atitinkamai įrangai ir sistemoms montuoti, atitikti vartotojo veiklos rezultatų ir patikimumo poreikius, užtikrinti darbo kokybę ir atitikti visus galiojančius kodeksus ir standartus, įskaitant energijos ir ekologinio ženklinimo.
5. Mokymo kursai užbaigiami egzaminu, kurį išlaikius išduodamas sertifikatas arba suteikiama kvalifikacija. Egzaminą sudaro praktinis sėkmingo biomasės katilų ar krosnių, šilumos siurblių, seklių geoterminių įrenginių, saulės fotoelektros ar saulės terminių įrenginių sumontavimo įvertinimas.
6. 14 straipsnio 3 dalyje nurodytose sertifikavimo schemose arba lygiavertėse kvalifikavimo schemose deramai atsižvelgiama į šias gaires:
 - a) Akredituotos mokymo programos turėtų būti siūlomos darbo patirties turintiems montuotojams, turintiems arba besiruošiantiems įgyti tokią kvalifikaciją:
 - i) biomasės katilų ir krosnių montuotojams: santechniko, vamzdžių klojėjo, šildymo inžinieriaus ar sanitarinės ir šildymo ar aušinimo įrangos techniko kvalifikacija yra būtina sąlyga;
 - ii) šilumos siurblių montuotojams: santechniko ar aušinimo inžinieriaus kvalifikacija, taip pat baziniai elektriko ir santechniko įgūdžiai (vamzdžių pjovimas, vamzdžių jungčių litavimas, vamzdžių jungčių kljavimas, izoliavimas, jungčių sandarinimas, nuotėkio testavimas ir šildymo ar aušinimo sistemų montavimas) yra būtina sąlyga;
 - iii) fotoelektros ar terminių saulės įrenginių montuotojui: santechniko arba elektriko kvalifikacija ir santechniko, elektriko ir dangų klojėjo įgūdžiai, įskaitant žinias apie vamzdžių jungčių litavimą, vamzdžių jungčių kljavimą, jungčių sandarinimą, santechninės įrangos nuotėkio testavimą, gebėjimą sujungti laidus, žinias apie pagrindines dengimo medžiagas, hidroizoliacijos ir sandarinimo metodus yra būtina sąlyga; arba
 - iv) profesinis montuotojų mokymas, kuriuo siekiama suteikti montuotojo įgūdžių, atitinkančių 3 metų išsilavinimą a, b arba c punktuose nurodytose srityse, įskaitant teorinį mokymąsi ir praktiką darbo vietoje.
 - b) Teorinėje biomasės krosnių ir katilų montavimo mokymų dalyje turėtų būti apžvelgta biomasės rinkos padėtis ir turėtų būti nagrinėjami ekologiniai aspektai, biomasės kuras, logistika, priešgaisrinė apsauga, susijusios subsidijos, degimo technika, deginimo sistemos, optimalūs hidrauliniai sprendiniai, sąnaudų bei pelningumo palyginimas ir biomasės katilų bei krosnių projektavimas, montavimas ir priežiūra. Mokymuose taip pat turėtų būti suteikiama išsamių žinių apie Europos standartus, taikomus technologijoms ir biomasės kurui, pavyzdžiui, granulėms, ir apie susijusių nacionalinę ir Bendrijos teisę, taikomą biomasei.

- c) Teorinėje šilumos siurblių montuotojo mokymų dalyje turėtų būti apžvelgiama padėtis šilumos siurblių rinkoje ir turėtų būti nagrinėjami įvairių regionų geoterminiai išteklių ir žemės šaltinių temperatūra, dirvožemio ir uolienų šiluminio laidumo nustatymas, geoterminių išteklių naudojimo reglamentai, šilumos siurblių naudojimo pastuose pagrįstumas ir tinkamiausias šilumos siurblių sistemos nustatymas ir žinios apie jų techninius reikalavimus, saugumą, oro filtravimą, sujungimą su šilumos šaltiniu ir sistemos išdėstymą. Mokymuose taip pat turėtų būti suteikiama išsamių žinių apie visus šilumos siurbliams taikomus Europos standartus, ir apie atitinkamą nacionalinę ir Bendrijos teisę. Montuotojas turėtų įrodyti turįs šiuos pagrindinius gebėjimus:
- i) bazinis šilumos siurblio fizinių ir veikimo principų suvokimas, įskaitant šilumos siurblio ciklo charakteristikas: ryšys tarp šilumos šaltinuvo žemų temperatūrų ir šilumos šaltinio aukštų temperatūrų, sistemos veiksmingumo, naudingumo koeficiento (COP) ir sezoninio naudingumo koeficiento (SPF) nustatymas;
 - ii) šilumos siurblio ciklo komponentų ir jų funkcijos, įskaitant kompresorių, išsiplėtimo vožtuvą, garintuvą, kondensatorių, įrenginius ir įtaisus, tepalinę alyvą, šaltnešį, perkaitinimo, dalinio aušinimo ir aušinimo su šilumos siurbliais galimybes, suvokimas; ir
 - iii) gebėjimas pasirinkti sudedamąsias dalis ir pritaikyti jų dydį tipiškais montavimo atvejais, įskaitant tipinių įvairių pastatų šilumos apkrovimo verčių nustatymą, taip pat karšto vandens gamybai pagal energijos suvartojimą, šilumos siurblio galios nustatymą šilumos poreikiui, kuris būtinas karšto vandens gamybai, pastato šilumos kaupimo masei ir nepertraukiamai srovės grandinei; nustatyti buferinės cisternos komponentą, jos tūrį ir antrosios šildymo sistemos integravimą.
- d) Teorinėje mokymų apie fotoelektros ir terminių saulės energijos įrenginių montavimą dalyje turėtų būti apžvelgta padėtis saulės energijos produktų rinkoje bei sąnaudų ir pelningumo palyginimas ir turėtų būti nagrinėjami ekologiniai aspektai, sudedamosios dalys, saulės energijos sistemų charakteristikos ir matmenys, tikslų sistemų ir sudedamųjų dalių parinkimas, šilumos poreikio nustatymas, priešgaisrinė apsauga, susijusios subsidijos, taip pat saulės fotoelektros ir saulės šilumos įrenginių projektavimas, montavimas ir priežiūra. Mokymuose taip pat turėtų būti suteikiama išsamių žinių apie visus Europos technologijos normatyvus bei sertifikavimą, pvz., *Solar Keymark*, ir susijusią nacionalinę ir Bendrijos teisę. Montuotojas turėtų įrodyti turįs šiuos pagrindinius gebėjimus:
- i) sugebėti dirbti saugiai, naudoti būtinus įrankius ir įrangą, laikytis saugos kodeksų bei standartų ir nustatyti santehnikos, elektros ir kitus pavojus, susijusius su saulės įrenginiais;
 - ii) sugebėti identifikuoti sistemas ir jų sudedamąsias dalis, būdingas aktyvioms ir pasyvioms sistemoms, įskaitant mechaninę konstrukciją, ir nustatyti sudedamųjų dalių vietą bei sistemos išdėstymą ir konfigūraciją;
 - iii) sugebėti nustatyti būtiną montavimo vietą, fotoelektros ir saulės energiją naudojančio vandens šildytuvo krypties nustatymą ir posvirį, atsižvelgiant į šešėlio nustatymą, saulės energijos prieigą, struktūrinį integravimą, įrenginio tinkamumą pastatui ar klimatui, įvairių montavimo metodų, tinkamų dangos tipams, nustatymą ir montavimui būtinos įrangos sistemos balansą; ir
 - iv) saulės fotoelektros sistemoms – sugebėti pritaikyti elektros projektą, įskaitant projekto srovių nustatymą, atitinkamų rūšių laidininkų pasirinkimą ir kiekvienos elektros grandinės parametru, visos susijusios įrangos ir posistemų tinkamo dydžio, parametru bei vietų nustatymą ir atitinkamo sujungimo taško pasirinkimą.
- e) Montuotojo pažymėjimas turėtų galioti ribotą laiką; kad pažymėjimo galiojimas būtų pratęstas, būtina dalyvauti kvalifikacijos kėlimo seminare ar renginyje.

V PRIEDAS

Biodegalų, skystųjų bioproduktų ir lygintino iškastinio kuro sukeliama šiltnamio efektą sukeliančių dujų poveikio apskaičiavimo taisyklės

A. Tipinės ir numatytosios biodegalų vertės, jei jie gaminami neišmetant anglies (neto) dėl žemės paskirties pakeitimo

Biodegalų gamybos būdas	tipinė sumažinto išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio dalis	numatytoji sumažinto išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio dalis
etanolis iš cukrinių runkelių	61 %	52 %
etanolis iš kviečių (proceso kuras nenurodytas)	32 %	16 %
etanolis iš kviečių (lignitas kaip proceso kuras kogeneraciniame įrenginyje)	32 %	16 %
etanolis iš kviečių (gamtinės dujos kaip proceso kuras, naudojant standartinį katilą)	45 %	34 %
etanolis iš kviečių (gamtinės dujos kaip proceso kuras kogeneraciniame įrenginyje)	53 %	47 %
etanolis iš kviečių (šiaudai kaip proceso kuras kogeneraciniame įrenginyje)	69 %	69 %
etanolis iš kukurūzų, pagamintas Bendrijoje (gamtinės dujos kaip proceso kuras kogeneraciniame įrenginyje)	56 %	49 %
etanolis iš cukranendrių	71 %	71 %
etil-tret-butileterio (ETBE) dalis iš atsinaujinančių išteklių	Lygi naudojamo etanolio gamybos būdo sumažintai daliai	
tret-amileterio (TAEE) dalis iš atsinaujinančių išteklių	Lygi naudojamo etanolio gamybos būdo sumažintai daliai	
biodyzelinas iš rapsų grūdų	45 %	38 %
biodyzelinas iš saulėgrąžų	58 %	51 %
biodyzelinas iš sojos pupelių	40 %	31 %
biodyzelinas iš palmių aliejaus (procesas nenurodytas)	36 %	19 %
biodyzelinas iš palmių aliejaus (procesas su metano surinkimu aliejaus gamykloje)	62 %	56 %
biodyzelinas iš augalinių arba gyvūninės kilmės (*) aliejų atliekų	88 %	83 %
hidrinimu valytas augalinis rapsų grūdų aliejus	51 %	47 %
hidrinimu valytas augalinis saulėgrąžų aliejus	65 %	62 %
hidrinimu valytas augalinis palmių aliejus (procesas nenurodytas)	40 %	26 %
hidrinimu valytas augalinis palmių aliejus (procesas su metano surinkimu aliejaus gamykloje)	68 %	65 %
grynintas augalinis rapsų grūdų aliejus	58 %	57 %
biodujos iš buitinių organinių atliekų kaip suslėgtosios gamtinės dujos	80 %	73 %
biodujos iš šlapiojo mėšlo kaip suslėgtosios gamtinės dujos	84 %	81 %
biodujos iš sausojo mėšlo kaip suslėgtosios gamtinės dujos	86 %	82 %

(*) Neįskaitant gyvūninės kilmės aliejų, pagamintų iš gyvūnų šalutinių produktų, klasifikuojamų kaip 3 kategorijos medžiagos pagal 2002 m. spalio 3 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1774/2002, nustatantį sveikatos taisykles gyvūninės kilmės šalutiniams produktams, neskirtiems vartoti žmonėms ⁽¹⁾.

(1) OL L 273, 2002 10 10, p. 1.

- B. Ateities biodegalų, kurių 2008 m. sausio mėn. nebuvo rinkoje arba rinkoje buvo tik maži jų kiekiai, įvertintos tipinės ir numatytosios vertės, jei pakeitus žemės paskirtį biodegalai gaminami neišmetant anglies (neto)

Biodegalų gamybos būdas	tipinė sumažinto išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio dalis	numatytoji sumažinto išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio dalis
etanolis iš kviečių šiaudų	87 %	85 %
etanolis iš medienos atliekų	80 %	74 %
etanolis iš auginamo miško medienos	76 %	70 %
Fišerio-Tropšo dyzelinas iš medienos atliekų	95 %	95 %
Fišerio-Tropšo dyzelinas iš auginamo miško medienos	93 %	93 %
dimetileteris (DME) iš medienos atliekų	95 %	95 %
DME iš auginamo miško medienos	92 %	92 %
metanolis iš medienos atliekų	94 %	94 %
metanolis iš auginamo miško medienos	91 %	91 %
metil-tret-butileterio (MTBE) dalis iš atsinaujinančių išteklių	Lygi naudojamo metanolio gamybos būdo sumažintai daliai	

C. Metodika

1. Šiltnamio efektą sukeliančių dujų, išmetamų gaminant ir naudojant transporto kurą, biodegalus ir skystuosius bioproduktus, kiekis apskaičiuojamas taip:

$$E = e_{ec} + e_l + e_p + e_{td} + e_u - e_{sca} - e_{ccs} - e_{ccr} - e_{ee},$$

kai:

- E = bendras naudojant kurą išmetamas kiekis;
 e_{ec} = kiekis, išmetamas išgaunant arba auginant žaliavas;
 e_l = metams apskaičiuotas anglies atsargų kitimo, susijusio su žemės paskirties keitimu, išmetamas kiekis;
 e_p = kiekis, išmetamas perdirbant;
 e_{td} = kiekis, išmetamas transportuojant ir skirstant;
 e_u = kiekis, išmetamas naudojant kurą;
 e_{sca} = dėl anglies kaupimosi dirvožemyje, pasitelkiant geresnį žemės ūkio valdymą, sumažinta išmetamo kiekio dalis;
 e_{ccs} = dėl anglies sugavimo ir geologinio saugojimo sumažinta išmetamo kiekio dalis;
 e_{ccr} = dėl anglies sugavimo ir pakeitimo sumažinta išmetamo kiekio dalis; ir
 e_{ee} = dėl kogeneracijos būdu papildomai pagamintos elektros energijos sumažinta išmetamo kiekio dalis.

Į kiekį, išmetamą gaminant mechanizmus ir įrangą, neatsižvelgiama.

2. Naudojant kurą išmetamųjų kuro šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis E išreiškiamas CO₂ ekvivalento gramais kuro energijos MJ, g CO_{2eq}/MJ.
3. Nukrypstant nuo 2 punkto, transporto kurui g CO_{2eq}/MJ apskaičiuotas vertes galima pataisyti, siekiant atsižvelgti į kuro skirtumus, susijusius su naudingumu darbu, išreikštu km/MJ. Tokie pataisymai daromi tik tokiu atveju, jei įrodomi naudingumo darbo skirtumai.
4. Naudojant biodegalus sumažinta biodegalų ir skystųjų bioproduktų išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio dalis apskaičiuojama taip:

$$\text{SUMAŽINTA DALIS} = (E_F - E_B)/E_F$$

kai:

- E_B = bendras biodegalų arba skystojo bioprodukto išmetamas kiekis; ir
 E_F = bendras lygintino iškastinio kuro išmetamas kiekis.

5. Šiltnamio efektą sukeliančios dujos, į kurias atsižvelgiama pagal 1 punktą, yra CO₂, N₂O ir CH₄. CO₂ ekvivalentui apskaičiuoti tos dujos įvertinamos taip:

CO₂: 1

N₂O: 296

CH₄: 23

6. Į kiekį, kuris išmetamas išgaunant arba auginant žaliavas (e_{ec}), įtraukiamas kiekis, išmetamas vykstant gavybos arba auginimo procesams, kiekis, išmetamas renkant žaliavas, su atliekomis ir nuotėkiu susijęs išmetamas kiekis ir kiekis, susijęs su gavybai arba auginimui naudojamų cheminių medžiagų arba produktų gamyba. CO₂ sugavimas auginant žaliavas neįskaičiuojamas. Išskaičiuojami patvirtinti šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimo sumažinimo dėl fakelinio deginimo visose pasaulio naftos gavybos vietose kiekiai. Kiekio, kuris išmetamas auginant, įverčius galima gauti vietoj faktinių verčių taikant vidurkius, apskaičiuotus geografinėms vietovėms, kurie būtų mažesni palyginti su tais, kurie naudojami numatytosioms vertėms apskaičiuoti.

7. Metinis kiekis, išmetamas dėl anglies atsargų kitimo, susijusio su žemės paskirties keitimu (e_t), apskaičiuojamas bendrą per 20 metų išmetamą kiekį dalijant po lygiai. Tiems išmetamiems kiekiams apskaičiuoti taikoma tokia taisyklė:

$$e_t = (CS_R - CS_A) \times 3,664 \times 1/20 \times 1/P - e_B \text{ (}^1\text{)}$$

kai:

e_t = metinis šiltnamio efektą sukeliančių dujų, išmetamų dėl anglies atsargų kitimo, susijusio su žemės paskirties keitimu (išmatuotas kaip CO₂ ekvivalento masė biodegalų energijos vienetui), kiekis;

CS_R = anglies atsargos ploto vienetui, susijusios su etalonine žemės paskirtimi (išmatuota kaip anglies masė ploto vienetui, įskaitant dirvožemį ir augmeniją). Etaloninė žemės paskirtis yra žemės naudojimas 2008 m. sausio mėn. arba 20 metų iki žaliavos gavimo, atsižvelgiant į tai, kuri data vėlesnė;

CS_A = anglies atsargos ploto vienetui, susijusios su faktine žemės paskirtimi (išmatuota kaip anglies masė ploto vienetui, įskaitant dirvožemį ir augmeniją). Tais atvejais, kai anglies atsargos susikaupia per daugiau kaip vienerius metus, CS_A vertė – numatomos atsargos ploto vienetui po 20 metų arba pasėliams pasiekus brandą, atsižvelgiant į tai, kuri data ankstesnė;

P = pasėlių produktyvumas (išmatuotas kaip biodegalų arba skystojo bioproducto energija ploto vienetui per metus); ir

e_B = 29 g CO₂eq/MJ biodegalų arba skystojo bioproducto priedas, jei biomasė gauta iš atkurtos nualintos žemės 8 punkte nustatytomis sąlygomis.

8. Suteikiamas 29 g CO₂eq/MJ priedas, jeigu pateikiami įrodymai, kad žemė:

a) 2008 m. sausio mėn. nebuvo naudojama žemės ūkio ar bet kuriai kitai veiklai; ir

b) priskiriama vienai iš šių kategorijų:

i) labai nualinta žemė, įskaitant žemę, kuri anksčiau buvo žemės ūkio paskirties žemė;

ii) labai užteršta žemė.

29 g CO₂eq/MJ priedas taikomas laikotarpiu iki 10 metų nuo žemės naudojimo paskirties pakeitimo į žemės ūkio paskirtį datos, jei užtikrinamas nuolatinis anglies atsargų didėjimas, taip pat žymiai sumažinamas erozijos pasireiškimas į papunktyje nurodytoje žemėje, ir jei sumažinamas ii papunktyje nurodytos žemės užterštumas.

9. 8 punkto b papunktyje nurodytos kategorijos apibrėžiamos taip:

a) „labai nualinta žemė“ – žemė, kuri gana ilgą laiką buvo labai druskinga arba turėjo labai mažai organinių medžiagų ir buvo labai paveikta erozijos;

b) „labai užteršta žemė“ – žemė, kuri dėl dirvožemio užterštumo netinkama maisto produktų ir pašarų auginimui.

Tokia žemė apima žemę, dėl kurios Komisija priima sprendimą pagal 18 straipsnio 4 dalies ketvirtą pastraipą.

(¹) Koeficientas, gaunamas dalijant CO₂ molekulinį svorį (44,010 g/mol) iš anglies molekulinio svorio (12,011 g/mol), lygus 3,664.

10. Komisija ne vėliau kaip 2009 m. gruodžio 31 d. priima žemėje esančių anglies atsargų apskaičiavimo gaires, parengtas remiantis 2006 m. Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos gairėmis dėl nacionalinės šiltnamio efektą sukeliančių dujų apskaitos (4 tomas). Komisijos gairėmis remiamasi šios direktyvos tikslais apskaičiuojant žemėje esančias anglies atsargas.
11. Į kiekį, kuris išmetamas perdirbant (e_p), turi būti įtrauktas su pačiu perdirbimu susijęs išmetamas kiekis, su atliekomis ir nuotėkiu susijęs išmetamas kiekis ir kiekis, susijęs su perdirbimui naudojamų cheminių medžiagų arba produktų gamyba.

Norint apskaičiuoti elektros energijos, pagamintos ne kuro gamybos gamykloje, suvartojimą, tos elektros energijos gamybos ir skirstymo išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio intensyvumas laikomas lygiu elektros energijos gamybos ir skirstymo vidutiniam išmetimo intensyvumui apibrėžtame regione. Nukrypstant nuo šios taisyklės, gamintojai gali naudoti tam tikros elektros energijos gamybos įmonės vidutinę vertę toje įmonėje pagamintai elektros energijai, jei ta įmonė neįjungta į elektros energijos sistemą.

12. Į kiekį, išmetamą transportuojant ir skirstant (e_{td}), turi būti įtrauktas kiekis, išmetamas transportuojant bei saugant žaliavas bei pusgaminius ir saugant bei skirstant gatavas medžiagas. Kiekiui, išmetamam transportuojant ir skirstant, į kurį turi būti atsižvelgta pagal 6 punktą, šis punktas netaikomas.
13. Naudojant kurą išmetamas kiekis (e_u) biodegalams ir skystiesiems bioproduktams turi būti prilygintas nuliui.
14. Išmetamas kiekis, sumažinamas sugaunant ir geologiškai saugant anglį (e_{ccs}), į kurį dar neatsižvelgta apskaičiuojant e_p , yra tik tas kiekis, kurio išvengiama sugaunant ir izoliuojant išmetamą CO₂ kiekį, tiesiogiai susijusį su kuro gamyba, transportavimu, perdirbimu ir skirstymu.
15. Išmetamas kiekis, sumažinamas sugaunant ir pakeičiant anglį (e_{cvt}), yra tik tas kiekis, kurio išvengiama sugaunant CO₂, kurio anglis yra iš biomasės ir kuris yra naudojamas pakeisti komerciniuose produktuose ir paslaugose naudojamą iškastinio kuro CO₂.
16. Į sumažintą išmetamo kiekio dalį dėl kogeneracijos būdu papildomai pagamintos elektros energijos (e_{ee}) atsižvelgiama jį siejant su elektros energijos pertekliumi, gautu kuro gamybos sistemose, kuriose naudojama kogeneracija, išskyrus atvejus, kai kogeneracijai naudojamas kuras yra šalutinis produktas, o ne žemės ūkio produktų derliaus liekana. Apskaičiuojant tą perteklinę elektros energiją daroma prielaida, kad kogeneracijos įrenginio dydis yra mažiausias dydis, kurio reikia norint tiekti šilumos kiekį, reikalingą kurui gaminti. Sumažinta išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio dalis, susijusi su ta pertekline elektros energija, prilyginama šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekiui, kuris susidarytų, kai toks pats elektros energijos kiekis būtų pagamintas elektros energijos gamybos įrenginyje, naudojančiame tą patį kurą, kuris naudojamas ir kogeneracijos įrenginyje.
17. Kai kuro gamybos procese gaminamas ir kuras, kuriam apskaičiuojamas išmetamas kiekis, ir vienas arba keli kiti produktai (šalutiniai produktai), išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis kurui arba jo tarpiniam produktui ir šalutiniams produktams turi būti paskirstytas proporcingai jų energetinei vertei (nustatyta kaip žemutinė kuro degimo šiluma kitų nei elektros energija šalutinių produktų atveju).
18. Norint atlikti 17 punkte nurodytą apskaičiavimą, paskirstomas išmetamas kiekis yra $e_{ec} + e_l +$ tos e_p , e_{td} ir e_{ee} dalys, kurios išmetamos prieš šalutinio produkto gamybos proceso etapą ir per jį. Jei koks nors priskyrimas prie šalutinių produktų atliktas ankstesniame būvio ciklo proceso etape, šiam tikslui vietoj bendro šio išmetamo kiekio naudojama dalis to išmetamo kiekio, kuris buvo priskirtas tarpiniam kuro produktui paskutiniame tokio proceso etape.

Biodegalų ir skystųjų bioproduktų atveju, atliekant tą apskaičiavimą atsižvelgiama į visus šalutinius produktus, įskaitant elektros energiją, kuriai netaikomas 16 punktas, išskyrus žemės ūkio produktų derliaus liekanas, įskaitant šiaudus, išspaudas, lukštus, burbuolių kotus ir riešutų kevalus. Apskaičiuojant daroma prielaida, kad neigiamos energetinės vertės šalutinių produktų energetinė vertė lygi nuliui.

Laikoma, kad atliekų, žemės ūkio produktų derliaus liekanų, įskaitant šiaudus, išspaudas, lukštus, burbuolių kotus bei riešutų kevalus, ir perdirbimo liekanų, įskaitant neapdorotą gliceriną (nerafinuotą gliceriną), kuro būvio ciklo metu išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis iki tų medžiagų surinkimo proceso yra lygus nuliui.

Jei kuras gaminamas naftos perdirbimo gamykloje, atliekant 17 punkte nurodytą apskaičiavimą, analizės vienetas yra gamykla.

19. Atliekant 4 punkte nurodytą su biodegalais susijusį apskaičiavimą, kaip lygintino iškastinio kuro vertės E_F naudojamos naujausios turimos vidutinės faktinės kiekio, išmetamo Bendrijoje naudojant benzino ir dyzelino iškastines dalis, vertės, nurodytos Direktyvoje 98/70/EB. Jei tokių duomenų nėra, naudojama vertė turi būti 83,8 gCO_{2eq}/MJ.

Atliekant 4 punkte nurodytus su skystaisiais bioproductais, kurie naudojami elektros energijai gaminti, susijusius apskaičiavimus, lygintino iškastinio kuro vertė E_F turi būti 91 g CO_{2eq}/MJ.

Atliekant 4 punkte nurodytus su skystaisiais bioproductais, kurie naudojami šilumai gaminti, susijusius apskaičiavimus, lygintino iškastinio kuro vertė E_F turi būti 77 g CO_{2eq}/MJ.

Atliekant 4 punkte nurodytus su skystaisiais bioproductais, kurie naudojami kogeneracijai, susijusius apskaičiavimus, lygintino iškastinio kuro vertė E_F turi būti 85 g CO_{2eq}/MJ.

D. Numatytosios išskaidytos biodegalų ir skystųjų bioproductų vertės

Numatytosios išskaidytos auginimo vertės: e_{cc} , kaip apibrėžta šio priedo C dalyje

Biodegalų ir skystųjų bioproductų gamybos būdas	Tipinis išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis (g CO _{2eq} /MJ)	Numatytasis išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis (g CO _{2eq} /MJ)
etanolis iš cukrinių runkelių	12	12
etanolis iš kviečių	23	23
etanolis iš kukurūzų, pagamintas Bendrijoje	20	20
etanolis iš cukranendrių	14	14
ETBE dalis iš atsinaujinančių išteklių	Lygus naudojamam etanolio gamybos būdo kiekiui	
TAAE dalis iš atsinaujinančių išteklių	Lygus naudojamam etanolio gamybos būdo kiekiui	
biodyzelinas iš rapsų grūdų	29	29
biodyzelinas iš saulėgrąžų	18	18
biodyzelinas iš sojos pupelių	19	19
biodyzelinas iš palmių aliejaus	14	14
biodyzelinas iš augalinių arba gyvūninės kilmės (*) aliejų atliekų	0	0
hidrinimu valytas augalinis rapsų grūdų aliejus	30	30
hidrinimu valytas augalinis saulėgrąžų aliejus	18	18
hidrinimu valytas augalinis palmių aliejus	15	15
grynintas augalinis rapsų grūdų aliejus	30	30
biudujos iš buitinių organinių atliekų kaip suslėgtosios gamtinės dujos	0	0
biudujos iš šlapiojo mėšlo kaip suslėgtosios gamtinės dujos	0	0
biudujos iš sausojo mėšlo kaip suslėgtosios gamtinės dujos	0	0

(*) Neįskaitant gyvūninės kilmės aliejų, pagamintų iš gyvūnų šalutinių produktų, klasifikuojamų kaip 3 kategorijos medžiagos pagal Reglamentą (EB) Nr. 1774/2002.

Numatytosios išskaidytos perdirbimo (įskaitant perteklinę elektros energiją) vertės: $e_p - e_{ee}$, kaip apibrėžta šio priedo C dalyje

Biodegalų ir skystųjų bioproductų gamybos būdas	Tipinis išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis (g CO _{2eq} /MJ)	Numatytasis išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis (g CO _{2eq} /MJ)
etanolis iš cukrinių runkelių	19	26
etanolis iš kviečių (proceso kuras nenurodytas)	32	45
etanolis iš kviečių (lignitas kaip proceso kuras kogeneraciniame įrenginyje)	32	45
etanolis iš kviečių (gamtinės dujos kaip proceso kuras, naudojant standartinį katilą)	21	30
etanolis iš kviečių (gamtinės dujos kaip proceso kuras kogeneraciniame įrenginyje)	14	19

Biodegalų ir skystųjų bioproduktų gamybos būdas	Tipinis išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis (g CO _{2eq} /MJ)	Numatytasis išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis (g CO _{2eq} /MJ)
etanolis iš kviečių (šiaudai kaip proceso kuras kogeneraciniame įrenginyje)	1	1
etanolis iš kukurūzų, pagamintas Bendrijoje (gamtinės dujos kaip proceso kuras kogeneraciniame įrenginyje)	15	21
etanolis iš cukranendrių	1	1
ETBE dalis iš atsinaujinančių išteklių	Lygus naudojamam etanolio gamybos būdo kiekiui	
TAAE dalis iš atsinaujinančių išteklių	Lygus naudojamam etanolio gamybos būdo kiekiui	
biodyzelinas iš rapsų grūdų	16	22
biodyzelinas iš saulėgrąžų	16	22
biodyzelinas iš sojos pupelių	18	26
biodyzelinas iš palmių aliejaus (procesas nenurodytas)	35	49
biodyzelinas iš palmių aliejaus (procesas su metano surinkimu aliejaus gamykloje)	13	18
biodyzelinas iš augalinių arba gyvūninės kilmės aliejų atliekų	9	13
hidrinimu valytas augalinis rapsų grūdų aliejus	10	13
hidrinimu valytas augalinis saulėgrąžų aliejus	10	13
hidrinimu valytas augalinis palmių aliejus (procesas nenurodytas)	30	42
hidrinimu valytas augalinis palmių aliejus (procesas su metano surinkimu aliejaus gamykloje)	7	9
grynintas augalinis rapsų grūdų aliejus	4	5
biudujos iš buitinių organinių atliekų kaip suslėgtosios gamtinės dujos	14	20
biudujos iš šlapijojo mėšlo kaip suslėgtosios gamtinės dujos	8	11
biudujos iš sausojo mėšlo kaip suslėgtosios gamtinės dujos	8	11

Numatytosios išskaidytos transportavimo ir skirstymo vertės: e_{td} , kaip apibrėžta šio priedo C dalyje

Biodegalų ir skystųjų bioproduktų gamybos būdas	Tipinis išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis (g CO _{2eq} /MJ)	Numatytasis išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis (g CO _{2eq} /MJ)
etanolis iš cukrinių runkelių	2	2
etanolis iš kviečių	2	2
etanolis iš kukurūzų, pagamintas Bendrijoje	2	2
etanolis iš cukranendrių	9	9
ETBE dalis iš atsinaujinančių išteklių	Lygus naudojamam etanolio gamybos būdo kiekiui	
TAAE dalis iš atsinaujinančių išteklių	Lygus naudojamam etanolio gamybos būdo kiekiui	
biodyzelinas iš rapsų grūdų	1	1
biodyzelinas iš saulėgrąžų	1	1
biodyzelinas iš sojos pupelių	13	13
biodyzelinas iš palmių aliejaus	5	5
biodyzelinas iš augalinių arba gyvūninės kilmės aliejų atliekų	1	1
hidrinimu valytas augalinis rapsų grūdų aliejus	1	1
hidrinimu valytas augalinis saulėgrąžų aliejus	1	1
hidrinimu valytas augalinis palmių aliejus	5	5
grynintas augalinis rapsų grūdų aliejus	1	1
biudujos iš buitinių organinių atliekų kaip suslėgtosios gamtinės dujos	3	3
biudujos iš šlapijojo mėšlo kaip suslėgtosios gamtinės dujos	5	5
biudujos iš sausojo mėšlo kaip suslėgtosios gamtinės dujos	4	4

Bendros auginimo, perdirbimo, transportavimo ir skirstymo vertės

Biodegalų ir skystųjų bioproduktų gamybos būdas	Tipinis išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis (g CO _{2eq} /MJ)	Numatytasis išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis (g CO _{2eq} /MJ)
etanolis iš cukrinių runkelių	33	40
etanolis iš kviečių (proceso kuras nenurodytas)	57	70
etanolis iš kviečių (lignitas kaip proceso kuras kogeneraciniame įrenginyje)	57	70
etanolis iš kviečių (gamtinės dujos kaip proceso kuras, naudojant standartinį katilą)	46	55
etanolis iš kviečių (gamtinės dujos kaip proceso kuras kogeneraciniame įrenginyje)	39	44
etanolis iš kviečių (šiaudai kaip proceso kuras kogeneraciniame įrenginyje)	26	26
etanolis iš kukurūzų, pagamintas Bendrijoje (gamtinės dujos kaip proceso kuras kogeneraciniame įrenginyje)	37	43
etanolis iš cukranendrių	24	24
ETBE dalis iš atsinaujinančių išteklių	Lygus naudojamam etanolio gamybos būdo kiekiui	
TAAE dalis iš atsinaujinančių išteklių	Lygus naudojamam etanolio gamybos būdo kiekiui	
biodyzelinas iš rapsų grūdų	46	52
biodyzelinas iš saulėgrąžų	35	41
biodyzelinas iš sojos pupelių	50	58
biodyzelinas iš palmių aliejaus (procesas nenurodytas)	54	68
biodyzelinas iš palmių aliejaus (procesas su metano surinkimu aliejaus gamykloje)	32	37
biodyzelinas iš augalinių arba gyvūninės kilmės aliejų atliekų	10	14
hidrinimu valytas augalinis rapsų grūdų aliejus	41	44
hidrinimu valytas augalinis saulėgrąžų aliejus	29	32
hidrinimu valytas augalinis palmių aliejus (procesas nenurodytas)	50	62
hidrinimu valytas augalinis palmių aliejus (procesas su metano surinkimu aliejaus gamykloje)	27	29
grynintas augalinis rapsų grūdų aliejus	35	36
biodujos iš buitinių organinių atliekų kaip suslėgtosios gamtinės dujos	17	23
biodujos iš šlapiojo mėšlo kaip suslėgtosios gamtinės dujos	13	16
biodujos iš sausojo mėšlo kaip suslėgtosios gamtinės dujos	12	15

E. Ateities biodegalų ir skystųjų bioproduktų, kurių 2008 m. sausio mėn. buvo rinkoje arba rinkoje buvo tik maži jų kiekiai, įvertintos išskaidytos numatytosios vertės

Išskaidytos numatytosios auginimo vertės: e_{ec} , kaip apibrėžta šio priedo C dalyje

Biodegalų ir skystųjų bioproduktų gamybos būdas	Tipinis išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis (g CO _{2eq} /MJ)	Numatytasis išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis (g CO _{2eq} /MJ)
etanolis iš kviečių šiaudų	3	3
etanolis iš medienos atliekų	1	1
etanolis iš auginamo miško medienos	6	6
Fišerio-Tropšo dyzelinas iš medienos atliekų	1	1
Fišerio-Tropšo dyzelinas iš auginamo miško medienos	4	4
DME iš medienos atliekų	1	1
DME iš auginamo miško medienos	5	5
metanolis iš medienos atliekų	1	1
metanolis iš auginamo miško medienos	5	5
MTBE dalis iš atsinaujinančių išteklių	Lygus naudojamam metanolio gamybos būdo kiekiui	

Išskaidytos numatytosios perdirbimo vertės (įskaitant perteklinę elektros energiją): $e_p - e_{ee}$, kaip apibrėžta šio priedo C dalyje

Biodegalų ir skystųjų bioproduktų gamybos būdas	Tipinis išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis (g CO _{2eq} /MJ)	Numatytasis išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis (g CO _{2eq} /MJ)
etanolis iš kviečių šiaudų	5	7
etanolis iš medienos	12	17
Fišerio-Tropšo dyzelinas	0	0
DME iš medienos	0	0
metanolis iš medienos	0	0
MTBE dalis iš atsinaujinančių išteklių	Lygus naudojamo metanolio gamybos būdo kiekiui	

Išskaidytos numatytosios transportavimo ir skirstymo vertės: e_{td} , kaip apibrėžta šio priedo C dalyje

Biodegalų ir skystųjų bioproduktų gamybos būdas	Tipinis išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis (g CO _{2eq} /MJ)	Numatytasis išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis (g CO _{2eq} /MJ)
etanolis iš kviečių šiaudų	2	2
etanolis iš medienos atliekų	4	4
etanolis iš auginamo miško medienos	2	2
Fišerio-Tropšo dyzelinas iš medienos atliekų	3	3
Fišerio-Tropšo dyzelinas iš auginamo miško medienos	2	2
DME iš medienos atliekų	4	4
DME iš auginamo miško medienos	2	2
metanolis iš medienos atliekų	4	4
metanolis iš auginamo miško medienos	2	2
MTBE dalis iš atsinaujinančių išteklių	Lygus naudojamo metanolio gamybos būdo kiekiui	

Bendros auginimo, perdirbimo, transportavimo ir skirstymo vertės

Biodegalų ir skystųjų bioproduktų gamybos būdas	Tipinis išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis (g CO _{2eq} /MJ)	Numatytasis išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis (g CO _{2eq} /MJ)
etanolis iš kviečių šiaudų	11	13
etanolis iš medienos atliekų	17	22
etanolis iš auginamo miško medienos	20	25
Fišerio-Tropšo dyzelinas iš medienos atliekų	4	4
Fišerio-Tropšo dyzelinas iš auginamo miško medienos	6	6
DME iš medienos atliekų	5	5
DME iš auginamo miško medienos	7	7
metanolis iš medienos atliekų	5	5
metanolis iš auginamo miško medienos	7	7
MTBE dalis iš atsinaujinančių išteklių	Lygus naudojamo metanolio gamybos būdo kiekiui	

VI PRIEDAS

Būtiniausi reikalavimai, taikomi nacionalinių atsinaujinančių išteklių energijos veikslių planų suderintam modeliui

1. Tikėtinas galutinis energijos suvartojimas:

Bendras galutinis energijos suvartojimas elektros energijos, transporto ir šildymo bei aušinimo sektoriuose 2020 m., atsižvelgiant į energijos vartojimo efektyvumo politikos priemonių poveikį.

2. Nacionaliniai sektorių planiniai rodikliai 2020 m. ir atsinaujinančių išteklių energijos numatoma dalis elektros energijos, šildymo bei aušinimo ir transporto sektoriuose:

- a) planuojama atsinaujinančių išteklių energijos dalis elektros energijos sektoriuje 2020 m.;
- b) išankstiniai numatomos atsinaujinančių išteklių energijos dalies elektros energijos sektoriuje skaičiavimai;
- c) planuojama atsinaujinančių išteklių energijos dalis šildymo ir aušinimo sektoriuje 2020 m.;
- d) išankstiniai numatomos atsinaujinančių išteklių energijos dalies šildymo ir aušinimo sektoriuje skaičiavimai;
- e) išankstiniai atsinaujinančių išteklių energijos dalies transporto sektoriuje skaičiavimai;
- f) nacionalinė indikatyvi trajektorija, kaip nurodyta 3 straipsnio 2 dalyje ir I priedo B dalyje.

3. Planinių rodiklių įgyvendinimo priemonės:

- a) visų krypčių politikos ir priemonių, susijusių su skatinimu naudoti atsinaujinančių išteklių energiją, apžvalga;
- b) konkrečios priemonės 13, 14 ir 16 straipsniuose nustatytiems reikalavimams įvykdyti, įskaitant poreikį išplėsti ar sustiprinti esamą infrastruktūrą, kad būtų sudarytos palankesnės sąlygos atsinaujinančių išteklių energijos kiekių, kurie reikalingi norint įgyvendinti 2020 m. nacionalinį planinį rodiklį, integravimui, leidimų procedūrų spartinimo priemonės, su technologijomis nesusijusių kliūčių mažinimo priemonės ir priemonės, susijusios su 17–21 straipsniais;
- c) paramos schemas, skirtos skatinti naudoti atsinaujinančių išteklių energiją elektros energijos sektoriuje, kurias taiko valstybė narė ar valstybių narių grupė;
- d) paramos schemas, skirtos skatinti naudoti atsinaujinančių išteklių energiją šildymo ir aušinimo sektoriuje, kurias taiko valstybė narė ar valstybių narių grupė;
- e) paramos schemas, skirtos skatinti naudoti atsinaujinančių išteklių energiją transporto sektoriuje, kurias taiko valstybė narė ar valstybių narių grupė;
- f) konkrečios priemonės, skirtos skatinti naudoti biomasės energiją, visų pirma sutelkiant naujus biomasės išteklius, atsižvelgiant į:
 - i) biomasės prieinamumą (šalies vidaus potencialą ir importą);
 - ii) priemonės, skirtas padidinti biomasės prieinamumą, atsižvelgiant į kitus biomasės naudotojus (žemės ūkio ir miškininkystės sektorius);
- g) planuojamas statistinių perdavimų tarp valstybių narių naudojimas ir planuojamas dalyvavimas bendruose projektuose su kitomis valstybėmis narėmis bei trečiosiomis šalimis:
 - i) numatomas pagaminti atsinaujinančių išteklių energijos pavidalus palyginti su indikatyvia trajektorija, kuri būtų galima perduoti kitoms valstybėms narėms;
 - ii) numatomi galimi bendri projektai;
 - iii) numatoma atsinaujinančių išteklių energijos paklausa, kuri turės būti patenkinta ne vidaus gamybos pajėgumais.

4. Vertinimas:

- a) kiek kiekviena atsinaujinančių išteklių energijos naudojimo technologija padės siekti privalomų atsinaujinančių išteklių energijos dalies elektros energijos, šildymo, aušinimo ir transporto sektoriuose 2020 m. rodiklių ir indikatyvios trajektorijos;
 - b) kiek energijos vartojimo efektyvumas ir energijos taupymas padės siekti privalomų atsinaujinančių išteklių energijos dalies elektros energijos, šildymo, aušinimo ir transporto sektoriuose 2020 m. rodiklių ir indikatyvios trajektorijos.
-

VII PRIEDAS

Energijos, gaunamos panaudojus šilumos siurblius, apskaičiavimas

Aeroterminės, geoterminės ar hidroterminės energijos, kurią panaudoja šilumos siurbLIAI, kiekis, kuris pagal šią direktyvą laikomas atsinaujinančių išteklių energija, E_{RES} , apskaičiuojamas pagal šią formulę:

$$E_{RES} = Q_{usable} * (1 - 1/SPF)$$

kur

- Q_{usable} – įvertinta visa panaudojama šiluma, kurią patiekia šilumos siurbLIAI, atitinkantys 5 straipsnio 4 dalyje nurodytus kriterijus, kurie įgyvendinami taip: atsižvelgiama tik į šilumos siurblius, kurių $SPF > 1,15 * 1/\eta$;
- SPF – tų šilumos siurblių įvertintas vidutinis sezoninis naudingumo koeficientas;
- η yra visas bendras pagamintos elektros energijos ir pirminės elektros energijos, sunaudotos elektros energijos gamybai, kiekių santykis, apskaičiuojamas kaip ES vidurkis, pagrįstas Eurostato duomenimis.

Ne vėliau kaip 2013 m. sausio 1 d. Komisija nustato gaires, kaip valstybės narės turi įvertinti Q_{usable} ir SPF vertes, esant skirtingoms šilumos siurblių technologijoms ir taikymui, atsižvelgiant į klimato sąlygų skirtumus, ypač į labai šaltą klimatą.
